

Финский журнал
„КОММУНИСТИ“

Kaikkien maiden proletaarit,
liittykää yhteen!

KOMMUNISTI

№ 8-9

Elo—syyskuu

№ 8-9

1936

PETROSKOI

NKP(b):n KARJALAN ALUEKOMITEAN KUSTANNUSLIKE

SISÄLTÖ:

	Siv.
Allan Visanen	298
Korkeammalle luokkavalppaus	302
Trotskilais-zinovjevilainen fasistinen kopla proletaarisen oikeuden edessä	307
Leniniläis-stalinilaisen kansallisuuspolitiikan toteuttamisesta Sovetti-Karjalassa — <i>N. Jaakkola</i>	319
Karjalan kansan runoilija	336
Konstitutsiokysymyksiä:	
SSSR:n valtiollinen rakenne ja sovettivallan kansallisuuspolitiikka — <i>I. Unschlicht</i> .	342
Sosialismi ja oikeus työhön — <i>N. Shvernik</i>	355
Stalinilainen Konstitutsio ja oikeus sivistykseen — <i>A. Bubnov</i>	365
Taisteluun metsärikkauksien täydellisen hyväksikäyttämisen puolesta — <i>I. Nikutjev</i>	372
Propagandistien avuksi:	
Fasistinen seikkailu Espanjassa — <i>N. Majorski</i>	379

KOMMUNISTI

NKP(b):n LENINGRADIN ja KARJALAN ALUEKOMITEAIN POLIITTIS-
TALOUDELLINEN AIKAKAUSJULKAISU

TOIMITUKSEN OSOITE: Petroskoi Pushkinskaja 7, huone 304, telefoni 168

№ 8—9 (157—158)

Elo—syyskuu

1936

ALLAN VISANEN
1903—1936

Revolutsioneerikirjailijan Allan Visasen muistolle

Karjalan revolutsioneerikirjailija Allan Visanen on kuollut. Hän kuoli voimiensa ja kirjailijatalanttinsa kukoistaessa.

Tov. Visanen syntyi Suomessa. Aivan nuoruusvuosinaan hän tuli tuntemaan ja kokemaan kapitalistisen systeemin koko sorron, työväenluokkaa ja työtätekevää kansaa, jonka poika Allan Visanen oli, vastaan suunnatun fasistiterrorin koko kauheuden.

Omaksuttuaan Leninin-Stalinin suuren opin, tov. Visanen nuoruusvuosistaan lähtien asettui Kommunistisen Internatsionalen lipun alle. Hän kävi leppymätöntä taistelua valko-Suomen fasis-tisia sortajia vastaan, tiivistäen kaikkia tietoisia työläisiä kommunistisen puolueen ympärille.

Käyttäen hyväkseen provokatsiota fasistien onnistui v. 1928 kaapata verisiin kouriinsa nuori revolutsioneeri Allan Visanen ja heittää hänet vankilaan. Mutta heidän ei onnistunut murtaa hänen järkähtämätöntä taistelutahtoaan työväenluokan asian puolesta.

Päästyään riistäytymään vapaaksi fasismin vankikomerosta, tov. Visanen saapui Sovettiliittoon ja asettui asumaan Sosialisti-seen Sovetti-Karjalaan.

Sovettiliitosta tuli Allan Visaselle todellinen isänmaa.

Porvarillinen Suomi antoi toveri Visaselle vain puutetta, nälkää, vankilaa ja kidutuksia.

Sovettiliitossa hänen eteensä avautui uusi elämä. Sosialismin rakennustyössä hän löysi nuorelle energialleen erinomaisen käyttö-mahdollisuuden. Täällä alkoi kasvaa ja kukoistaa hänen talanttinsa kirjailijana. Hänestä tuli Sovetti-Karjalan huomattu proletaarinen kirjailija. Kirjallisissa tuotteissaan hän kiivaudella paljasti työväen-luokan vihollisia kutsui työtätekeviä taisteluun sosialismin voiton puolesta koko maailmassa.

Toveri Visanen oli sovittelematon bolsheviikki ja horjumaton internatsionalisti. Hän oli yksi niistä Karjalan kirjailijoista, jotka NK(b):n Karjalan Aluekomitean johdolla kävivät päättävää taiste-lua leniniläis-stalinilaisen kansallisuuspolitiikan vääristelyjä vastaan Karjalassa, kasvattaen työtätekeviä joukkoja todella leniniläisen internatsionalismin hengessä.

Toveri Visasessa Karjalan puoluejärjestö menetti yhden par-haimmista työntekijöistään. Karjalan työkansaa kohtasi raskas me-netyks. Mutta asia, jonka puolesta toveri Visanen taisteli, elää ikui-sesti. Sovetti-Karjalan työtätekevät nostavat keskuudestaan kym-meniä ja satoja uusia työntekijöitä, työkansan revolutsioneerikirjai-lijoita, jotka ovat valmiit omistamaan elämänsä ihmiskunnan par-haitten pyrkimysten palvelukselle, kuten teki toveri Allan Visanen.

Ikuinen muisto unhoittumattomalle taistelijalle, toveri Alla-nille!

P. A. IRKLIS, M. N. NIKOLJSKIJ, N. V. ARHIPOV,
P. I. BUSHUJEV, P. A. HYPPÖNEN, A. G. JEVSEJEV,
K. J. TENISON, K. M. POLIN, S. A. MAKSIMOV,
M. A. HOSIN, P. P. MARINUSHKIN, V. KUZMITSHEV,
A. MATILAINEN, K. VENTO.

Puoluetöyöntekijä-bolsheviikin Allan Visasen muistolle

Allan Visanen oli SKP:n jäsen ja entinen töyöntekijä, metalli-työläisen poika Turusta. Jo hyvin nuorena joutui hän itse työskentelemään isänsä ammatissa Crichton-Vulcanin metallitehtaassa. Yhtä nuorena yhti hän myös kapitalistista järjestelmää vastaan taistelevien työläisten riveihin, ensin lastenjärjestöön, sitten nuoris- ja ammatilliseen liikkeeseen. Hän oli yksi tietoisimmista ja vallankumouksellisimmista työläisistä. V. 1921 liittyi hän SKP:n jäseneksi, taistellen sen jälkeen horjumatta kuolemaansa saakka Kommunistisen Internatsionaalen ja kommunistisen puolueen antamien tehtävien toteuttamiseksi. Heikosta terveydestään huolimatta työskenteli hän useita vuosia suurella tarmolla vastuunalaisessa illegaalisessa työssä eri puolilla Suomea, kunnes ohrana v. 1928 provokatiota hyväkseen käyttäen, onnistui hänet vangitsemaan. Vankilassakin hän etumaisissa riveissä taisteli vankilateroria vastaan, samalla työskennellen tarmokkaasti toveriensa poliittisen tason kohottamiseksi. Vankilassa osallistui hän myös v. 1929 kaikki poliittiset vangit käsittävään nälkälakkoon, jossa taistelussa hän sai parantumattoman sairauden suolistoonsa, joka yhdessä jäytävän tuberkelin kanssa mursi hänen elämänsä keskellä parasta työpäivää.

Allan Visanen oli todellinen kommunisti, joka otti alituisesti oppia jokapäiväisen taistelun kokemuksista. Erittäin syvästi vaikuttivat häneen vangitsemisensä ja oikeusjutun yhteydessä sekä vankilataistelun aikana sattuneet seikat, jotka paljastivat monia heikkouksia SKP:n konspiratiivisessa työssä, erikoisesti puoluevalppauden alalla. Vankilasta vapauduttuaan hän jakoi omansa ja toveriensa kokemukset ja huomiot kirjoitetussa muodossa mahdollisimman laajojen taistelevien työläisjoukkojen tietoon. Siihen hänelle tarjoutui tilaisuus siirryttyään v. 1931 sosialistiseen isänmaahan. Täällä hän ryhtyi kaunokirjallisessa muodossa kertomaan puoluetöyön kokemuksia. Hän teki sen sellaisella huolella ja antaumuksella, sellaisella lämmöllä ja innostuksella työtätekevien suurta vapaustaistelua kohtaan, että ensikertalaisuudesta huolimatta muistelmista syntyi arvokas taideteos, joka esittää kappaleen todellista punaista elämää. Sosialistisen sovettimaan avustamana oli Allan Visasesta tullut kirjailija, joka lyhyestä kirjailijaurastaan huolimatta ehti jo kyntää syvän vaon suomenkielisen kirjallisuuden vainiolla.

Toveri Allan Visasessa menetti SKP ja Suomen vallankumouksellinen proletariaatti yhden parhaimmista taistelijoistaan. Hänen nimensä tulee aina säilymään vallankumouksellisen proletariaatin etumaisimpain taistelijain joukossa.

A. TUOMINEN, M. STEIN, Y. LINKO, L. GUSTAFSON,
J. LEHTOSAARI, V. OJANEN, E. NISSINEN, V. LAT-
TUNEN.

Allan Visanen

Syyskuun 6 päivänä sammui raudanlujan bolshevikin, Sovetti-Karjalan kirjailijan, Allan Visasen elämä. NKP(b):n jäsenenä ja äskettäin hyväksyttynä myös Sovetti-kirjailijain liiton jäseneksi, oli tov. Visanen yksi parhaimpia ja järkähtämättöimpiä proletarisia taistelijoita Sovetti-Karjalassa, etenkin kirjallisuus-rintamalla, johon työhön hän ankarasta sairaudestaan huolimatta vielä elämänsä viimeisiin aikoihin asti osallistui.

Tov. Visasen 33-vuotinen elämäntaival oli monivaiheinen ja kunniakas. Työläislapsena joutui hän porvarillisessa Suomessa jo varhain käymään elämän ankaraa koulua, sai kokea kapitalistisen palkkatyön ja pakollisen työttömyyden kirot, nähdä ympärillään työläisten tappioon päättyneen vallankumouksen jälkiselvittelyn kaikki kauhut. Mutta kokemukset takoivat hänestä lujan, tinkimättömän proletarisen taistelijan, jolle sovittelu ja opportunistinen porvarillisen yhteiskunnan oloihin mukautuminen olivat vieraista käsitteitä.

Jo 18 vuoden vanhana, vuonna 1921 toimi hän Suomessa Kommunistisen puolueen illegaalisissa järjestöissä, sekä aloitti silloin kirjallisen toimintansa, kirjoitellen artikkeleita ja kuvauksia silloisiin sosialistisiin julkaisuihin.

Saatuun marxilaisen kouluutuksen ja palattuun uudestaan Suomeen illegaalisena SKP:n työntekijänä ja jouduttuaan siellä yhdessä tovereittensa kanssa vangituksi, käyttäytyi hän fasistisessa ohranassa ja oikeudessa miehuullisesti, tietoisena bolshevikin tavoin. Esimerkillisen selvästi hän lausui puolueen taistelevan sen puolesta, että proletariaatti valloittaa itselleen valtiollisen vallan aseellista tietä ja pystyttää proletariaatin diktatuurin.

Fasistinen vankilahelveti mursi hänen terveytensä. Mutta sairaanakaan ei hän tahtonut jäädä sivuun taistelurintamalta. V. 1929 osallistui hän Tammisaaressa poliittisten vankien nälkälakkoon ankarasta sairaudestaan huolimatta, hyvin tietoisena siitä, että sairaus sen jälkeen saa vielä ankaramman luonteen, niinkuin tekikin.

Vapauduttuaan vankilasta heikon terveytensä takia oli hän pakoitettu matkustamaan Sovettiliittoon, jossa antautui kaikella hehkuvalla innollaan sosialistiseen rakennustyöhön; hänestä tuli yksi parhaimpia sovettikansalaisia, Leninin-Stalinin puolueen esimerkillinen, taisteleva jäsen. Hän työskenteli Sovetti-Karjalassa viettämänsä viiden vuoden aikana pedagogina, toimittajana, kir-

jallisuuskriittikkona, nuorten kirjallisten voimien kasvattajana ja aktiivisena kirjailijana. Saavuttuaan Sovettiliittoon, kirjoitti hän heti vankilamuistelmiensa pohjalla kirjan "Punaista elämää", sen jälkeen maanpuolustusaiheisen novellin "Nuotio palaa", lasten kirjan "Antero" y.m. lyhyempiä kirjoituksia ja artikkeleita. Suurella tarmolla osallistui hän Karjalan Aluekomitean V pleenumin päätöksen toteuttamiseen Karjalan kirjallisuusrintamalla, paljasti säälimättömällä kritiikillä kirjailijajärjestön horjahdukset eritoten leniniläis-stalinilaisen kansallisuuspolitiikan toteuttamisessa ja teki myös ankaraa itsekritiikkiä omista virheistään ja heikkouksistaan. Hänen kaikki kirjalliset tuotteensa ovat bolshevistisen puolueisuuden läpikäymät ja on niillä myös kirjallis-taiteellisia ansioita.

Vielä sairaana ja työkyvyttömänä ollessaankin paloi hän halusta tulla mukaan, seurasi elämänsä viime päiviin saakka sovetti-elämää ja luotti rajattomasti proletariaattiin ja sen tulevaisuuteen, kuten hän oli tehnyt elämänsä raskaimpinakin hetkinä.

Lyhyen toimintansa aikana Sovetti-Karjalassa ehti тов. Visanen jättää syvän jäljen sovettielämään täällä, kuten hän teki myös vallankumouksellisen proletariaatin toimintaan itseuhrautuvalla taistelullaan Suomessa.

Karjalan sovettikirjailijain liitto ja koko Sovetti-Karjalan yhteiskunnallisuus yhdessä Suomen taistelevan proletariaatin kanssa suree syvästi тов. Visasen ennen aikaista menetystä. Hänen muistonsa velvoittaa meitä. Taistelkaamme hänen tavallaan, olkaamme yhtä peräänantamattomia ja uhrautuvia, kuin hän, olkoon meistä yhtä kaukana porvarillinen, bolshevismille vieras itsetyytyväisyys kuin hänestä, vihatkaamme porvaristoa ja sen luihuja proletariaatin vihollisia hänen leppymättömällä vihallaan ja rakastakaamme proletariaattia, sovetti-isänmaata ja sen leniniläis-stalinilaista puoluetta, kuten hän rakasti.

Kunnia kaatuneen toverin muistolle!

J. VIRTANEN, F. IVATSHEV, O. JOHANSSON.
R. RUSKO, E. PARRAS, H. TIHLÄ, U. RUHANEN,
V. BAZANOV, S. NORIN, A. LINEVSKI, S. KANKAAN-
PÄÄ, E. RAUTIAINEN, E. LEINO, T. VÄÄTÄINEN,
A. KIRILOV, I. SERGEJEV, A. IVANOV.

Korkeammalle luokkavalppaus!

Elokuun loppupäivinä kokoontui NKP(b):n Karjalan Aluekomitean IX pleenumi. Pleenumi käsitteli suuren puolueorganisatoorisen työn — puoluedokumenttien vaihdon tulokset Karjalan puoluejärjestössä.

Laajassa ja värikkäässä selostuksessaan toi Aluekomitean sihteeri tov. P. A. Irklis esille ne saavutukset ja puutteet, jotka ilmeni puoluedokumenttien vaihdon yhteydessä.

Keskeisimpänä kysymyksenä pleenumissa oli kysymys luokkavalppaudesta. Pleenumi kokoontui aikana, jolloin puolueemme onnistui lopullisesti paljastamaan trotskilais-zinovjevilaisten fasisti-bandiittien murhaajakoplan ja jolloinka 170 miljoonaisen maamme sovettikansan tuomio oli pyyhkäissyt nämä murhaajat — Zinovjevin, Kamenevin ym. pois maankamaralta. Tämän yhteydessä paljastui, että trotskilais-zinovjevilaisten bandiittien pohjasakkaan kuuluvat konnat pääsivät pesiytymään myöskin eräisiin Karjalan puoluejärjestön soluihin.

Puoluedokumenttien vaihdon yhteydessä paljastui puolueen vihollisten vastavallankumouksellinen toiminta Petroskoin kaupungin puoluejärjestössä. Petroskoihin oli pesiytynyt huomattava määrä trotskilais-zinovjevilaisia kaksinaamaisia puolueen vihollisia, osaksi jäännöksenä Petroskoissa aikaisemmin — v. v. 1926—27 — toimineesta maanalaisesta trotskilais-zinovjevilaisesta ryhmästä, osaksi tov. S. M. Kirovin katalan murhan jälkeen Leningradista poiskarkoitettuja trotskilais-zinovjevilaisia bandiitteja. Tämän tiesi Petroskoin kaupungin puoluekomitea ja sen sihteeri tov. Vladimirov. Vieläpä enemmänkin: kaupunkikomitea sai eri taholta useampia signaaleja trotskilais-zinovjevilaisten pohjasakka-ainesten ryhmittymisestä ja vastavallankumouksellisesta toiminnasta. Mutta Petroskoin kaupunkikomitea, joka oli menettänyt luokkavalppautensa, ei antanut vastaavaa arvoa näille signaaleille ja salli puolueen vihollisten jatkaa toimintaansa. Menipä kaupunkikomitea ja sen sihteeri tov. Vladimirov niinkin pitkälle, että antoi useille näistä konnista uudet puoluekirjat.

Samanlaista puolueen vihollisten ryhmittymistä ja vastavallankumouksellista toimintaa paljastui Karjalan muissakin, m.m. Kantalahden puoluejärjestössä, jonne oli pesiytynyt aikaisemmin siellä toimineen trotskilaisen Ahmatovin värväämiä kaksinaamaisia puolueen verivihollisia.

Kantalahden NKP(b):n piirikomitea ei myöskään ajoissa pystynyt paljastamaan näiden konnien myyräntyötä ja rauhoittaen itseään pitkillä puheilla luokkavalppauden välttämättömyydestä, antoi heille uudet puolueen jäsenkirjat.

Siksipä Aluekomitean pleenumi päätöksessään osoitti, että ...."useat puoluejärjestöt Karjalassa eivät vieläkaan ole omaksuneet NKP(b):n Keskuskomitean ja toveri Stalinin useamman kerran antamia ohjeita bolshevistisen valppauden kaikinpuolisen kohottamisen välttämättömyydestä ja ovat tehneet mitä törkeimpiä poliittisia virheitä puoluedokumenttien vaihtamisessa."

Pleenumi osoitti, että puoluejärjestössämme on vielä suuressa määrin olemassa töllistelyä, rikollisen liberaalista suhtautumista puolueen vihollisiin, taipumusta harjoittaa pelkkää suunsoittoa luokkavalppaudesta, ja peittää sillä todellisen valppauden puuttumisen. Kirkkaita esimerkkejä tällaisesta "helinä-valppaudesta" ilmenee esimerkiksi Kontupohjan puoluejärjestössä. Siellä monet puolueen jäsenet ovat kaikissa tilaisuuksissa valmiit lyömään rintoihinsa ja vännomaan olevansa valppaita, mutta kun tulee kysymys konkreettisesta luokkavihollisen paljastamisesta, niin keksitään kaikenlaisia selityksiä, jotka johtavat vihollisen edesottamisien hämäämiseen. Niinpä äskettäin eräs valkokaartilainen natsionalisti Kontupohjassa esiintyi avoimesti puoluetta vastaan, agiteeraamalla Espanjan fasistien puolesta ja kehoittamalla työläisiä kieltäytymään avustuksen annosta Espanjan taistelevalle proletariaatille: "koska siellä bolsheviikit taistelevat fasisteja vastaan". Puolueen jäsenet, jotka tämän kuulivat, sen sijaan, että olisivat paljastaneet työläisten edessä mainitun luikurin, yrittivät selvittää hänen fasistisen esiintymisensä johtuvan... "poliittisen näköpiiriin ahtaudesta". Toinen samanlainen esimerkki ilmeni Kontupohjassa siinä yhteydessä, kun eräs henkilö levitti vastavallankumouksellisia kirjoituksia pukien ne raamatusta lainattujen sitaattien ja esimerkkien muotoon. Kommunistit kuuntelivat näiden kirjoitusten lukua korvat höröllään tuumien: eihän tuossa ole mitään vaarallista, niiden tekijällä vaan ovat "aisat vähän vinossa." Siis taaskin "objektiivinen syy" vihollisen toimenpiteitten hämäämiseksi!

Luokkavihollinen pukee katalan toimintansa moninaiseen verhoon. Kun Karjalan suunnittelukomitean puoluejärjestöön pesiytyneet puolueen viholliset, aktiiviset trotskilais-zinovjevilaisen vastavallankumouksellisen ryhmän pääpukarit Spirenkov ja Birjukov huomasivat, että muutamat Spirenkovin vastavallankumoukselliset edesottamiset ovat tulleet puoluejärjestön tietoon ja Spirenkov tulee paljastetuksi, alkaa hänen asekkumppaninsa Birjukov aktiivisesti "paljastamaan" Spirenkovia, pyrkien hankkimaan tämän kautta itselleen suurempaa puolueluottamusta, voidakseen paremmin — yhdessä Spirenkovin ym. kanssa — jatkaa ilkeää konnantyötään. Hän onnistuikin siinä verrattain pitkälle, kunnes tulee itse paljastetuksi.

Kun Petroskoin kaupunkisovetin kunnallisosastossa työskentelevä trotskilainen Vigder oli saanut kerättyä ympärilleen muutamia vastavallankumouksellisia, alkoi hän hankkia itselleen populariteettia ja kannatusta puoluejärjestössä. Noin, "muuten vaan", kutsui hän eräänä iltana huomatuimpia puolueen jäseniä luokseen pieneen perheillatsoon; istutaan, juodaan, ollaan hyviä kavereita. Muutaman päivän kuluttua tämän jälkeen esittää Vigder puoluejärjestölle pyynnön poistaa häneltä puoluerangaistus, jonka hän on saanut aikaisemmin trotskilaisesta puoluevastaisesta toiminnastaan. Koska maaperä ja mielialat olivat etukäteen muokatut, tekee puoluejärjestö vapauttavan päätöksen, huolimatta siitä, että Vigder kokouksessakin esiintyy ilmeisen kaksinaamaisesti. Vielä eräs esimerkki. Valkokaartilaiset natsionalistit pesiytyvät Kiestingin piiriin ja järjestävät siellä maanalaista ryhmätoimintaansa, jossa menevät niin pitkälle, että puhuvat jo avoimesti puolueen johtajien murhasta. Kun tästä saapuu tieto NKP(b):n Kiestingin piirikomitean sihteerille toveri Heikkoselle, tuumii hän asiaan paremmin syventymättä: "Ei se voi olla totta. Kyllä minä ne pojat tunnen, he ovat partisaaniluonteita. Puhuvat kai juovuspäissään..." Ja asia paljastuu vasta Aluepuoluekomitean siihen tarttuessa.

Nämä esimerkit puhuvat selvää kieltä siitä, miten pitkälle monet puolueen jäsenet töllistelyssään joutuvat! Mitenkähän kaukana tällainen töllistely on puolueen vihollisten tietoisesta salaamisesta ja auttamisesta?

Tässä yhteydessä tulee erikoisesti korostaa sitä seikkaa, että erilaiset puolueen viholliset tänä ajankohtana pyrkivät yhdistämään puoluevastai-

sen vastavallankumouksellisen toimintansa. Sovetti-Karjalan oloissa tämä merkitsee ennenkaikkea sitä, että trotskilais-zinovjevilaist fasisitibandiitit yhtyvät vastavallankumouksellisiin natsionalisteihin. Kirkkaita esimerkkejä tästä ilmeni Petroskoissa, jossa aktiivinen trotskilainen Pettersson, Aluekomitean V pleenumin jälkeen pyrki yhteyteen puolueesta erotettujen tunnettujen suomalaisten natsionalistien kanssa. Kalevalan piirissä n.s. Kotirantalaisen, olemukseltaan trotskilaisen vastavallankumouksellisen oppositiokoplan jätteet esiintyvät natsionalistisen toiminnan järjestäjinä. Kiestingissä, kuten jo ylempänä mainitsimme, järjestivät natsionalistit toimintansa puhtaasti trotskilais-zinovjevilaiseen malliin. Kontupohjassa on ilmennyt rahjalaisten, trotskilaisten ym. vastavallankumouksellisten ryhmittymien yhtymis-pyrkimystä. Ja kaikki nämä yhtyvät rajantakaa tuleviin spioneihin, auttavat heitä, saavat heiltä Saksan, Suomen ym. fasisiohjanoiden lähettämät ohjeet, tehtävät ja rahalähetykset. Siksi meidän tulee pitää silmämme auki ja kohdistaa murskaava iskumme kaikkia puolueenvastaisia aineksia vastaan, olivatpa ne minkäkarvaisia tahansa. Meidän tulee valppaana vartioida puolueemme rajoja, ettei vihollinen pääse niiden läpi riveihimme pujahtamaan; meidän tulee omaksua suuren johtajamme ja opettajamme toveri Stalinin neuvo: oppia paljastamaan luokkavihollinen, vaikka se yrittäisi kuinka hyvin tahansa naamioitua. Mutta samalla meidän tulee osata eroittaa omamme vieraista, etteimme sotkisi rehellisiä puolueen jäseniä puolueen vihollisten kanssa, niinkuin ovat tehneet muutamat puoluejärjestöt, jotka itsevaluutukseensa, sensijaan, että olisivat paljastaneet todellisia puolueen vihollisia, ovat yrittäneet erottaa puolueesta sille uskollisia jäseniä.

* *
*

Puolueen organisatoorisen työn parantaminen, puolueen jäsenten ja kandidaattien aktivisoiminen ja aatteellis-poliittinen kasvattaminen ovat tärkeimpiä ja ratkaisevimpia keinoja bolshevistisen puolueemme tiiveyden lujittamisessa ja luokkavalppauden kohottamisessa.

Puoluedokumenttien vaihdon yhtenä tärkeimpänä tehtävänä, rinnan puolueen rivien vieraista ja vihamielisistä aineksista puhdistamisen kanssa, on ollut käytännöllisen puolueen kaikinpuolinen voimistaminen ja sen korkeammalle tasolle kohottaminen. Tällä alalla omaa Karjalan puoluejärjestö vissinlaisia saavutuksia. Puoluetalous on saatu parempaan kuntoon; on kasvanut kommunistien avangardi-osuus talouspoliittisten tehtävien täyttämisen alalla. Puoluejärjestöjen sisäinen työ on parantunut; puoluekokouksia pidetään säännöllisimmin, kysymysten käsittely niissä on tullut konkreettisemmaksi, terävämmäksi ja aktiivisemmaksi. Tödeten tämän, Aluekomitean IX pleenumi samalla osoitti, että mainitut saavutukset eivät ole läheskään riittäviä eivätkä anna vähintäkään oikeutta itserauhoittuneisuuden tunteen valtaanpääsulle.

Puolueetyössämme on vielä suuria puutteellisuksia. Ilmenee pyrkimystä formaalisesti suhtautua puoluekokouksien pitoon. Niistä ei ilmoiteta riittävän ajoissa. Päiväjärjestystä ei valmisteta huolellisesti. Päästösten toimeenpanon tarkastus on kerrassaan epätydyttävällä kannalla. Ompa ilmennyt sellaistaikin, että päätösten teko jätetään "komissille" tai "puhemiehistöle", jonka jälkeen asia unohdetaan ja päätökset jäävät tekemättä tai tehdään ne ylimalkaisesti, — päätökset päätösten vuoksi. Kousten pöytäkirjojen kirjoittaminen suoritetaan usein välinpitämättömästi; ne ovat epämääräisiä ja sotkuisia. Puutosin piirissä oikeus- ja prokuratorilaitoksen yhteydessä olevan peruspuoluejärjestön johtajat menivät niinkin pitkälle, että tekivät kokouksen pöytäkirjan ja esittivät sen piirikomitealle, vaikka itse kokousta ei oltu lainkaan pidetty.

Työ puolueen kandidaattien ja myötämielisten keskuudessa on erittäin heikkoa. Heihin kohdistuva puoluekasvatus on monasti epäkonkreettista; puoluekomiteain ja piirikomiteain sihteerit eivät valvo kunkin puoluekandidaatin tai myötämielisen henkilökohtaista kasvatusta. Tuloksena tästä on se, että kuluneen neljän vuoden aikana, jolloin uusia kandidaatteja ei otettu puolueen riveihin, ja jolloin meidän tuli valmistaa kandidaattijoukot siirtymään puolueen jäseniksi, eivät läheskään kaikki puoluekandidaatit ole tähän siirtoon valmennetut. Myötämielisten ryhmien järjestäminen on jätetty kokonaan itsevirtauksen varaan, työtä heidän keskuudessaan tehdään varsin vähän ja sattumavaraisesti.

Erikoisen epätydyttävällä kannalla on järjestössämme puoluekasvatustyö ja politopiskelu. IX pleenumin istuntoon osallistunut NKP(b):n Leningradin aluekomitean sihteeri tov. Shjerbakov puheessaan osoitti, että puoluepropagandatyön alalla on Karjalan puoluejärjestössä paljon suurempia puutteita, kuin miksi me itse ne usein arvioimme. Ja tov. Shjerbakovin huomautus on täysin oikea. Piirikomiteain sihteerit ja puolueorganisaattorit puhuvat selostuksissaan hyvin usein esim., että "puolueopiskelu meillä on määrällisesti parantunut, mutta laatu on vielä heikkoa". Tämän toteamiseen useimmiten rajoitutaan ja rauhoitetaan itseään sillä, että politopiskelun alalla on "yleensä" parannusta olemassa ja jos laatu on vielä heikkoa niin johtuu se propagandistivoimien heikkoudesta. Mutta mitä merkitsee politopiskelun määrällinen puoli, piirien luku, niissä käynti jne. jos kerran opiskelun laatu on epätydyttävällä kannalla? Mitä tehdään opiskelun laadun perinpohjaisesti parantamiseksi?

Opiskelun laadun ratkaisee propagandistin kyky oikein ohjata piiriä, se missä määrin propagandisti pystyy syvällisesti ja selvästi esittämään asian kuulijoille. Opiskelun puolueisuus, puoluterävyys kysymysten asettelussa ja käsittelyssä, puolueen periaatteellisen linjan esillevetäminen ja selvittäminen, taistelu kaikkia siltä linjalta poikkeamia vastaan — siinä on propagandistien korkean laadun tärkeimmät erikoisuudet. Ja juuri niitä puuttuu useimmilta meidän politkouluihimme ja niiden ohjaajilta. Politkoulut ja niiden ohjaajat eivät kasvata kommunisteja taistelun hengessä kaikkia uklooneja puolueen vastustajia ja vihollisia vastaan, vaan hyvin usein rajoittuvat asioiden pinnalliseen toteamiseen, esimerkiksi tähän tapaan:

Kysymys: "Minkälainen oli v. 1905 vallankumous yhteiskunnalliselta sisällöltään?"

Vastaus: "Porvarillis-demokraattinen."

Kysymys: "Mitkä olivat sen liikkeellepanevat voimat?"

Vastaus: "Työväenluokka ja talonpoikaisto."

Ja niin jatkuu ylimalkainen keskustelu, josta ei käy lainkaan selville kuinka bolshevistinen puolue v. 1905 vallankumouksessa taisteli mensheviikkejä ja trotskilaisia niiden erikoislajina, ym. puolueen vastustajia ja vihollisia vastaan, kuinka Lenin loi bolshevistisen puolueen strategisen plaanin porvarillis-demokraattisen vallankumouksen kasvamisesta sosialistiseksi vallankumoukseksi. Puhuttaessa propagandistivoimiemme heikkoudesta, joka on tosiasia, meidän tulee kuitenkin muistaa ensinnäkin se, että propagandistimme ovat viime vuosien aikana huomattavasti kasvaneet ja myöskin se, että propagandistien taso hyvin paljon riippuu siitä miten heidän työtään ohjataan ja tarkastetaan. Merkiten, että propagandistien ohjauksessa piirikomiteain sihteerien, kultproppien ja instruktorien taholta on suuri annos formalismia, muodollista asiaan suhtautumista, Aluekomitean IX pleenumi velvoitti NKP(b):n piirikomiteain sihteerit "henkilökohtaisesti tarkastamaan propagandistien työtä ja turvaamaan propagandistien koulujen ja seminaarien säännöllisen toiminnan."

Yhtenä jälleljääneimpänä puolue työn alana on meillä, poliittinen agitatsiotyö. Siltä puuttuu systeemiä. Johtavat puolue- ja sovettityöntekijät osallistuvat tähän työhön verrattain harvoin, jättäen jokapäiväisen poliittisen agitatsion usein poliittisesti vähälukutaitoisten toverien tehtäväksi. Tämän vuoksi poliittinen selvitystyö usein ei tyydytä joukkoja. He eivät saa tyhjentäviä vastauksia kysymyksiinsä. Ja sellaiset agitaattorit, kuin Kuren lukutuvan hoitaja (Kalevalan piirissä) tov. Leino, joka selitti kolhoosnikoille, että "Espanjassa ovat työläiset nousseet kapinaan hallitusta vastaan", menettävät auktoriteettinsa joukkojen keskuudessa.

Suuren huomion kiinnitti Aluekomitean IX pleenumi poliittiseen joukkotyöhön kansallisissa piireissä, erikoisesti takavuotena ulkomailta saapuneitten keskuudessa. Pleenumi totesi, että useat puoluejärjestöt ovat tavallaan irtaantuneet kansallisista työläiskeskuksista ja jättäneet poliittisen kasvatuksen niissä oman onnensa varaan. Käypä usein niinkin, että tämä työ joutuu meille vieraiden henkilöiden käsiin. Pleenumi velvoitti puoluejärjestöt ja ensikädessä Äänisenrannan ja Kontupohjan piirikomiteoita sekä Petroskoin kaupunkikomiteaa lujittamaan kansalliset työläisasutukset (Matroosa, Vilka, Kontupohjan paperitehdas, Internationalen punkti jne.) kykenevillä puolue työntekijöillä ja päättävästi voimistuttamaan poliittista kasvatustyötä kansallisten työläisten keskuudessa.

Aluekomitean IX pleenumin työskentely tapahtui päättävän bolshevistisen itsekritiikin pohjalla. Tässä suhteessa IX pleenumin työ tulee antamaan uuden voimakkaan sysäyksen itsekritiikin kehittämiselle Karjalan puoluejärjestössä. Vuosi sitten pidetyn Aluekomitean V, historiallisen pleenumin jälkeen on itsekritiikki puoluejärjestössämme päässyt oikeuksiinsa, mutta se kaipaa vielä suuresti tehostamista työmme monilla aloilla.

Pleenumin päätökset on jokaisen puolueen jäsenen ja kandidaatin syvällisesti tutkittava. Ne tulevat olemaan toimintaohjeena kaikille Karjalan, niin puolueeseen kuuluville kuin myöskin siihen kuulumattomille bolsheviikeille. Toteuttaen Aluekomitean pleenumin päätöksiä, Karjalan puoluejärjestö, Leningradin Aluekomitean ja Stalinilaisen Keskuskomitean johdolla, tulee viemään Sovetti-Karjalan työtätekevät uusiin voittoihin.

Trotskilais-zinovjevilainen fasistinen kopla proletaarisen oikeuden edessä

Sosialististen sovettitasavaltojen liiton Korkein oikeus käsitteli julkisessa oikeuskäsittelyssä viiden päivän aikana trotskilais-zinovjevilaisen terroristikeskuksen asiaa. Kauhistuttavia ja hirvittäviä ovat tuon joukkion rikokset. Ei minkään vallankumouksen historia ole vielä milloinkaan nähnyt tällaista konnanteiden, valapattoisuuden, petoksen, petturisuuden ja salamurhien vyyhtiä. Kaikki mustimmat rikokset ja kurjimmat paheet, jotka ovat tunnetut ihmiskunnan historiassa, olivat he asettaneet palvelemaan henkilökohtaisia voitonpyyteitään. Monien vuosien ajan olivat trotskilais-zinovjevilaiset suorittaneet katalaa, kiihkeätä työtä sosialismia vastaan ensimmäisen proletaarisen valtion johtajia vastaan, tehden tänä aikana rikoksen toisensa perästä. Oikeudessa todettiin, että vuoden 1932 lopulla Trotskin suoranaisten direktiivien mukaan trotskilaisten ja zinovjevilaisten ryhmät yhtyivät ja muodostivat niinkutsutun yhdistetyn keskuksen. Tähän keskuksen kuuluivat Zinovjev, Kamenev, Jevdokimov ja Bakajev — zinovjevilaisista, sekä Smirnov I. N., Mratshkovski, Ter-Vaganjan — trotskilaisista. Yhdistetyn keskuksen perustehtävänä ja ai-noana platformana oli .. kapitalismin jälleen palauttaminen, terrori, NKP(b):n ja sovettivaltion johtajien murhien, ensi sijassa työväenluokan suuren johtajan toveri Stalinin murhan järjestäminen.

Tässä tarkoituksessa yhdistetty keskus järjesti joukon terroristisia ryhmiä, joihin kuuluivat Nikolajev, Kotolynov, Levin, Rumjantsev ynnä muita Leningradissa, Dreizer, Reinhold, Pickel ynnä muita Moskovassa. Aikoinaan, trotskilais-zinovjevilaisten oppositsion vastaisen taistelun kaudella, NKP(b):n XV edustajakokous eroitti puolueesta kaikki nämä henkilöt, jotka olivat rikkoneet bolshevistista kuria ja lähteneet vastavallankumouksellisen toiminnan tielle. Mutta he jättivät ilmoituksen virheidensä tunnustamisesta, vannoivat uskollisuutta puolueelle, lupasivat rehellisesti korjata hairahduksensa ja heidät otettiin uudestaan NKP(b):n riveihin.

Näiden Sovettiliitossa olleiden henkilöiden lisäksi Trotski puolestaan välittömästi lähetti ulkomailta Fritz Davidin, Olbergin, Bermann-Jurinin ym. suorittamaan terroristisia tekoja.

Päämiestensä suoranaisestä määräyksestä leningradilainen terroristiryhmä murhasi tov. Kirovin joulukuun 1 päivänä vuonna 1934.

Oikeus osoitti, että yhdistyneellä trotskilais-zinovjevilaisella keskuksella oli villi ja hirvittävä suunnitelma: he aikoivat murhata t.t. Stalinin, Kirovin, Voroshilovin, Kaganovitshin, Ordzhonikidzen, Kosiorin, Zhdanovin, Postyshevin ym. Ja koska he olivat useiden vuosien ajan katuneet virheitään ja tekopyhästi tunnustaneet puolueen johdon, niin tämän takia toivoivat he voivansa heti vallata vallan käsiinsä. Kaikki rikosten langat ja jäljet aiottiin peittää. Ei kenenkään olisi pitänyt saada tietää salaliitosta. Tässä tarkoituksessa aiottiin tuhota kaikki murhien välittömät osanottajat, keskuksen tahdon toimeenpanijat, sekä myöskin kaikki ne, jotka saattoivat tietää salaliiton johtajien todellisesta roolista.

Suunnitelmansa pyrkivät he toteuttamaan kaikilla kaikkein katalimilla keinoilla. On vaikeata kuvata, minkälaiseen moraaliseen ja poliittiseen alennuksen kuiluun luisuivat Trotski, Zinovjev, Kamenev ja muut, jotka joskus olivat nimittäneet itseään marxilaisiksi. He käyttivät hyväkseen kaiken — tekopyhän katumisen ja kaksinaamaisuuden, herjaamisen ja valapattoisuuden, murhat, blokin ohranan spioonien ja agenttien kanssa ja oman ryhmänsä jäsenten fyysillisen tuhoamisen — kaiken, saavuttaakseen inhoittavan päämääränsä — vallan valtaamisen ja Leninin-Stalinin puolueen johdon kukistumisen.

Kauheilta painajaisilta näyttivät Trotskin, Zinovjevin ja muiden häijyt muodot, kun syytetyt kertoivat oikeudessa, kuinka johtajat olivat suunnanneet heidän suoranaiseen liittoon hitleriläisten roistojen kanssa, jotka ovat vaillellleet Saksan sen parhaimpien poikien verellä, kun he puhuivat, kuinka salaliiton johtajat tahtoivat fyysillisesti tuhota suoranaiset toimeenpanijat, lakaistakseen pois rikoksen jäljet.

Siellä, oikeudessa esitettiin Zinovjevin julkisesti vahvistama, kataluudessaan kauhistuttava dokumentti. Zinovjev, lähetettyään agenttinsa murhaamaan тов. Kirovin ja annettuaan heille yksityiskohtaisia ohjeita odotti kärsimättömästi konnamaisen määräyksensä täyttämistä. Ja kun oli kajahtanut laukaus — takaapäin, kuula takaraivoon, oli murhattu puolueen ja työtätekevien joukkojen rakastama tribuuni S. M. Kirov, niin Zinovjev istui kirjoittamaan muistokirjoitusta. Hän toisella kädellään suuntasi Kirovin murhaajien kuulia ja toisella kirjoitti tekopyhyydessään ja julkeudessaan ennenkuulumattomia surun ja murheen rivejä.

Zinovjev, Kamenev, Reinhold ja muut olivat yksityiskohtaisesti pohjineet suunnitelman terroristitekojen käytännöllisestä toteuttamisesta тов. Stalinia ja hänen läheisimpiä tovereitaan vastaan. Oikeudessa useat syytetyt kertoivat kauheita faktoja siitä, kuinka Zinovjev kiirehti agenttejaan antamaan nopeammin katalat iskunsa. Hän kirjaimellisesti ei antanut rauhaa, puhui Bakajev, jonka Zinovjev oli kutsunut pyövelin rooliin, kysellessään murhan valmistelun kulusta, ja antoi instruksioitaan ja ohjeitaan.

Askel askeleelta Korkein oikeus selvitti rikosten, suoritettujen ja valmistelunalaisten murhien vyyhtiä. Paljastettiin ja asetettiin työtätekevien nähtäväksi trotskilais-zinovjevilaisten rikollisen toiminnan koko mekaniikka: yhteydenpito Trotskin kanssa, passit ja revolverit, jotka oli saatu Gestapon agenteilta, murhasuunnitelmat ja sovettirahojen varkaus, räjähdysaineet, konspiratiiviset asunnot, salakirjaimet ym. Rikoksenteekijät saatiin kiinni verekseltään rikospaikalla, ja kiistämättömien todisteiden ja todistusten edessä heidän täytyi tunnustaa julkisesti syyllisyytensä.

Oikeudessa todettiin tarkkojen faktillisten tietojen perusteella aivan varmaksi Trotskin katala, terroristinen toiminta ja trotskilaisten yhteys Gestapon kanssa. Trotski itse henkilökohtaisesti lähetti henkilöitä murhaamaan NKP(b):n ja sovettivaltion johtajia. Hän vakuutteli, agiteerasi, lietsoi agenttiansa alhaisia intohimoja, lähettäessään heitä murhaamaan valankumouksen suuren johtajan тов. Stalinin.

Toinen toisensa jälkeen kulkivat oikeusprosessin ne, jotka olivat välittömästi Trotskin suusta saaneet direktiivejä terrorista. Bermann-Jurin, Olberg, Fritz David, Holzmann kertoivat tästä oikeuden edessä, porvarillisten sanomalehtien kymmenien kirjeenvaihtajien läsnäollessa.

Bermann-Jurin osoitti:

”Köpenhaminaan saavuin aikaiseen aamulla. Se oli marraskuun lopulla, 25—28 marraskuuta v. 1932. Asemalla minut kohtasi Grilevitsh, ja me lähdimme Trotskin luokse. Siellä Grilevitsh esitti minut Trotskille, itse poistui, ja me jäimme Trotskin kanssa kahdenkesken huoneeseen.

Siirryn kertomaan keskustelusta Trotskin kanssa. Minä kohtasin hänet kaksi kertaa. Ennenkaikkea alkoi hän tiedustella minulta entistä työtäni.

Kyseli, miksi olin siirtynyt trotskismin kannalle. Minä informeerasin hänelle sangen yksityiskohtaisesti. Sitten Trotski siirtyi soveltavallan asioihin. Trotski sanoi: peruskysymys on kysymys Stalinista. Stalin täytyy fyysillisesti tuhota. Hän sanoi, että muut taistelumetodit eivät nyt ole tehokkaita. Hän sanoi, että sitä varten tarvitaan henkilöitä, jotka ovat valmiit kaikkeen, jotka menevät itseuhrautuvaisuuteen tämän, kuten hän lausui, historiallisen tehtävän vuoksi.

Tähän päättyi ensimmäinen keskustelu. Trotski poistui jonnekin. Bermann-Jurin jäi hänen asuntoonsa ja odotti palaamista.

Bermann-Jurin. Ilalla me jatkoimme keskusteluamme. Minä tein hänelle kysymyksen: miten yksilöterrori sopii yhteen marxismin kanssa? Trotski vastasi minulle tähän seuraavaa: ei saa suhtautua kysymyksiin dogmaattisesti. Hän sanoi, että Sovettiliitossa on muodostunut sellainen tilanne, jota Marx ei voinut ennakolta nähdä. Trotski sanoi vielä, että paitsi Stalinia täytyy vielä murhata Kaganovitsh ja Voroshilov.

Vyshinski (prokuraattori). Mihin muihin kuin terrorikysymyksiin hän vielä kajosi?

Bermann-Jurin. Trotski puhui vielä katsantokannoistaan siihen nähden, jos tapahtuu interventsio Sovettiliittoa vastaan. Hän otti aivan selvän tappiokannan. Hän sanoi vielä, että trotskilaisten täytyy mennä armeijaan, mutta heidän ei pidä puolustaa Sovettiliittoa.

Bermann-Jurinin jälkeen kertoo Fritz David.

Vyshinski. Koska te tapasitte Trotskin?

Fritz David. Minä tapasin hänet marraskuun lopulla v. 1932.

Vyshinski. Miten te saavuitte hänen luokseen?

Fritz David. Minä saavuin väärällä passilla. Eräässä keskusteluista, joita minulla oli Sedovin kanssa, sanoi hän minulle, että Trotskin pitäisi saapua Euroopaan ja hän haluaisi tavata minut.

Vyshinski. Sanokaa, oliko teillä tässä kohtauksessa Trotskin kanssa keskustelua terrorista?

Fritz David. Oli.

Vyshinski. Kenen aloitteesta?

Fritz David. Trotskin aloitteesta.

Osoituksissaan Fritz David ilmoittaa, että Trotski puhui siitä, että trotskilaisten valtaantulo SSSR:ssä on mahdollinen ainoastaan Stalinin fyysillisen tuhoamisen ehdolla.

Yhdeksi perspektiiviksi Trotski asetti tappiokannan sodan sattuessa, mutta korosti, että "on läheisempi perspektiivi trotskilaisten valtaantulolle — Stalinin fyysillisen syrjäyttämisen perspektiivi".

Vyshinski. Miten te suhtaudutte tähän ajatukseen?

Fritz David. Minä hyväksyin tämän jälkimmäisen perspektiivin.

Vyshinski. Niinkö te myöskin sanoitte hänelle, että hyväksytte tämän kannanoton, että olette samaa mieltä?

Fritz David. Niin.

Vyshinski. Mitä sitten edelleen tapahtui?

Fritz David. Edelleen Trotski antoi minulle kaksi direktiiviä. Ensimmäinen direktiivi koski konspiratiivisuutta.

Vyshinski. Sanoitteko hänelle, että otatte itsellenne terroritehtävän?

Fritz David. Kyllä. Hän kehoitti minua matkustamaan SSSR:ään ja suorittamaan terroriteon henkilökohtaisesti, ilman muiden apua, ilman minikäänlaista järjestöä, ilman yhteyttä muiden trotskilaisten kanssa.

Vyshinski. Tähänkö rajoittui direktiivi konspiratiivisuudesta?

Fritz David. Niin. Trotski sanoi minulle, että tämän asian yhteydessä on vaara ja että ei ole järkevää kytkeä tähän vaaraan SSSR:ssä olevaa trotskilaista järjestöä.

Vyshinski. Tähänkö päättyi keskustelunne?

Fritz David. Tähän päättyikin keskustelumme, joka oli sangen pitkä. Lisäksi Trotski puhui vielä esimerkiksi siitä, että puheet yksilöterrorin yhteen soveltumattomuudesta marxismin kanssa on teema marxismin hämääjille.

Nämä ovat henkilöitä, joita Trotski lähetti Saksasta. Mutta on muitakin. Vanha trotskilainen Holzmanh, matkustaessaan v. 1932 SSSR:stä ulkomaille, saa trotskilaisen ryhmän johtajalta I. N. Smirnovilta tehtäväksi ottaa yhteyks Trotskin kanssa. Ja hän täyttää sen.

Holzmann. Minä sovin Sedovin kanssa, että parin-kolmen päivän kuluttua minä saavun Köpenhaminaan, pysähdyn "Bristol"-hotelliin, ja siellä me kohtaamme toisemme. Menin asemalta suoraan hotelliin ja kohtasin Sedovin odotussalissa.

Noin kello kymmenen aamulla me saavuimme Trotskin luokse. Kun tulimme Trotskin luokse, niin häntä kiinnostivat ennenkaikkea puoluejoukkojen mielialat ja suhtautuminen Staliniin. Minä sanoin hänelle, että aion tänään matkustaa Köpenhaminasta ja matkustan muutaman päivän kuluttua SSSR:ään. Silloin Trotski melko kiihtyneessä tilassa, kulkien edestakaisin huoneessa, sanoi minulle, että hän valmistaa kirjettä Smirnoville, mutta sen takia, kun minä matkustan jo sinä päivänä, hän ei tee sitä. Mainittakoon, että koko ajan keskustellessani Trotskin kanssa olimme kahdenkesken. Sängen usein kävi ja poistui huoneesta Trotskin poika Sedov.

Holzmann osoittaa, että myöhemmässä keskustelussa Trotski oli sitä mieltä, että "Stalin täytyy korjata pois". Tämän johdosta tapahtuu seuraava vuoropuhelu valtiollisen syyttäjän ja syytetyn välillä:

Vyshinski Mitä merkitsee "korjata pois Stalin"? Selittäkää?

Holzmann. Minä sanon siitä. Edelleen Trotski puhui, että jos Stalin tulee pois korjatuksi, niin siten on mahdollista, että trotskilaiset tulevat valtaan ja NKP(b):n johtoon. Hän sanoi tällöin, että ainoa keino korjata pois Stalin on terrori.

Vyshinski. Sanoiko Trotski suoraan niin?

Holzmann. Sanoi. Tätä varten, kuten hän sanoi, täytyy valita vastuunalaisia ja tähän tekoon kykeneviä ihmisiä. Ja edelleen hän sanoi, että tästä on ilmoitettava Smirnoville, puhumatta siitä kenellekään mitään.

Vyshinski. Siis Trotski sanoi teille suoraan, että perustehtävänä nyt (siis syksyllä v. 1932) on toveri Stalinin murhaaminen? Muistatteko sen varmasti?

Holzmann. Muistan.

Näiden henkilöiden osoitukset täydensivät loppuun saakka niiden kiistämättömien todistusten ja todisteiden ketjun, jotka paljastavat Trotskin terrorin välittömäksi alkuunpanijaksi ja järjestäjäksi, joka on vastuussa murha-aikeista t.t. Stalinia, Voroshilovia ym. vastaan ja vastuunalainen Kirovin murhasta. Trotski antaa v. 1931 poikansa, katalien vastavallankumouksellisten tekojen mestarin Sedovin kautta I. N. Smirnoville direktiivin terroristista, hän kirjoittaa hänelle v. 1932 kirjeen tästä, hän kohtaa Holzmannin ja antaa hänen tehtäväkseen ilmoittaa trotskilaiselle keskukselle terroristiset asenteet. Vihdoin hän lähettää F. Davidin, Bermann-Jurinin ja muita agentteja murhien suorittamista varten.

Trotski suorittaa fasismien antamia kaikkein mustimpia, kaikkein inhoitavimpia tehtäviä. Ja tätä hänen rooliaan vahvistavat organisatioyhteydet hitleriläisen ohranan kanssa. Oikeudessa ne paljastettiin ja osoitettiin kaikille työtätekeville. Trotskilaiset agentit, joilla on Trotskin antama tehtävä, saavat sitten passin, aseet ja muuta apua Gestapon agenteilta. Trotskilainen Olberg on yhteydessä veljensä kanssa, joka on Saksan kansallis-sosialistisen puolueen jäsen ja salaisen poliisin työntekijä, pystyttää hänen kauttaan yhteistoiminnan Tukalevskin — Tshekkoslovakiassa olevan Hitlerin salaisen agentin kanssa ja hänen välityksellään saa Hondurasin tasavallan alamaisten passin. Trotskilaiset N. Lurie ja M. Lurie ottavat yhteyden jo Sovettiliitossa tänne tunkeutuneen Hitlerin agentin Franz Weizin kanssa ja järjestävät yhdessä murhayrityksiä Sovettimaan johtajia vastaan.

Ja tämä on systeemi.

Trotskilaiset ovat jo aikoja sitten solmineet välittömän yhteyden hitleriläisen ohranan kanssa. Oikeusprosessissa syytetty Olberg kertoi tästä todellisen fasistisen tuholaisen kyynillisyydellä. Prokuraattorin kysymykseen hänen toisesta matkastaan SSSR:ään hän vastasi:

Olberg. Tällä kertaa minä aion matkustaa Sovettiliittoon Saksan kautta. Tukalevski ilmoitti minulle, että olisi hyvä kohdata Berlinissä Slomovits. Minä tunsin hänet jo aikaisemmin. Tukalevski sanoi minulle, että berliniläiset trotskilaiset ovat solmineet sopimuksen Gestapon kanssa ja että kohdattuani Berlinissä Slomovitsin minä voin tarpeen vaatiessa saada häneltä tukea ja apua.

Berlinissä minä olin Slomovitsin luona, joka ilmoitti minulle seuraavaa: minun poissaolo-ajanani on jäänyt jällel vähälukuisia trotskilaisia kaadereita ja että nyt on pulma: trotskilaisten on joko likvidoitava itsensä tai mentävä sopimukseen saksalaisten fasistien kanssa. Perustana sopimukselle on kysymys terrorin valmistelusta ja toteuttamisesta NKP(b):n ja sovettilhallituksen johtajia vastaan. Trotski vahvisti berliniläisten sopimuksen Gestapon kanssa, ja trotskilaiset olivat todella vapaalla jalalla.

Berliniläisten trotskilaisten katsantokanta oli se, että sovettiljärjestelmän kukistaminen, taistelu sovettilhallitusta vastaan on mahdollinen kahta tietä: joko interventiosion kautta tai yksityisten terroritekojen kautta.

Slomovitsin asunnossa minä tapasin Gestapon työntekijän, johon hän minut tutustutti ja joka ilmoitti, että jos tarvitaan apua, niin he mielellään auttavat minua terroristitekojen valmistelussa ensi sijassa Stalinia vastaan.

Toiset henkilöt, jotka trotskilainen järjestö lähetti terroristitekoihin SSSR:ään, järjestetään yhteyteen Gestapon agenttien kanssa.

Syytettyjen Moisei ja Nathan Lurien kuulustelu oikeudessa toi esiin konkreettisia faktoja tästä Trotskin lähettien ja Hitlerin agenttien yhteistoiminnasta.

Prokuraattorin kysymykseen M. Lurie vastasi:

M. Lurie. Minä sain direktiiviluonteisen tehtävän matkustaessani Berlinistä Moskovaan 4 päivänä maaliskuuta v. 1933. Sain tämän tehtävän Ruth Fischeriltä ja Maslovilta, mutta faktillisesti se oli itsensä Trotskin antama tehtävä. Ruth Fischerin kanssa olin yhteydessä vuodesta 1924 ja oppositsiotyössä zinovjevilaaisessa fraksiassa — lokakuusta v. 1925, sekä Maslovin kanssa — vuodesta 1927, palattuani Moskovasta Berliniin.

Tehtävän luonne on seuraava: Trotski esittää ja vaatii, ja me, s.o. Maslov ja Ruth Fischer, olemme solidaarisia tähän Trotskin direktiiviin nähden, joka sisältää seuraavaa: on välttämätöntä jouduttaa terrorististen tekojen järjestämistä NKP(b):n ja sovettilvallan johtajiin sekä ennenkaikkea Staliniin nähden. Tämän direktiivin sain henkilökohtaisesti suullisessa muodossa Ruth Fischeriltä ja Maslovilta kuten jo osotin, maaliskuun 4 päivänä v. 1932.

Vyshinski. Odotan teidän selvityksiänne tähän suuntaan tapahtuneista käytännöllisistä askeleista.

M. Lurie. Saavuttuani Moskovaan 9 maaliskuuta v. 1933 minä ilmoitin tämän suullisen direktiivin määräpaikkaan, nimittäin — Zinovjevin entiselle, henkilökohtaiselle Berlinissä olleelle salalähetille — A. W. Herzbergille. Zinovjevilaisten työssä olin minä Herzbergin kanssa yhteydessä hänen Moskovaan matkustamiseensa saakka, joka tapahtui vuoden 1931 lopulla. Tämän direktiivin minä ilmoitin jo huhtikuun toisella puoliskolla. Herzberg otti tehtävän vastaan ja sanoi, että tämä Trotskin, Ruth Fischerin ja Maslovin direktiivi on täydellisesti samanlainen kuin maassa olevan keskuksen jo tekemät saman suuntaiset päätökset.

Kolme kertaa M. Lurie kohtasi Zinovjevin. Eräässä näistä kohtaauksista, joka tapahtui Zinovjevin asunnossa elokuun alussa v. 1934, Lurie informerasi yksityiskohtaisesti Zinovjeville Trotskin direktiiveistä, jotka saatiin Ruth Fischerin ja Maslovin kautta, terroritekojen valmistelusta ja erikoisesti saman sukunimen omaavan Nathan Lurien ryhmän toiminnasta.

M. Lurie. Minä voin tehdä muutamia täydennyksiä Nathan Lurien osoituksiin ja tärkeästä keskustelustani Zinovjevin kanssa Weizin ryhmästä. Nathan Lurie ilmoitti minulle konkreettisesti Weizin järjestämän terroristiryhmän työstä. Huomattuaan minun hämmästykseni tällaisen liittolaisen johdosta, N. Lurie kysyi minulta, miten minä suhtaudun tähän asiaan. Minä vastasin, että minun henkilökohtaisella suhtautumissellani ei ole tässä merkitystä, että minä ilmoitan heti siitä määräpaikkaan, sanoen N. Luriele — jos sinä et saa kielteistä vastausta, niin sinä siis työskentelet jo keskuksen tielen.

Vyshinski. Ketä te persoonakohtaisesti tarkoittitte?

M. Lurie. Minulla oli yhteys Zinovjevin erikoisesti luottaman henkilön — A. V. Herzbergin kanssa. Nathan Lurie ei saanut minulta kielteistä vastausta. Nathan Lurien ryhmä, jonka fasisti Franz Weiz oli järjestänyt, työskenteli minun ja Nathan Lurien välillä huhtikuussa v. 1933 tapahtuneen keskustelun jälkeen keskuksen ja henkilökohtaisesti Zinovjevin tietten ja ehdottomasti niiden suostumuksella.

Nathan Lurie toteutti näitä isäntiensä Trotskin ja Zinovjevin direktiivejä. Kun hän saapui Sovettiliittoon, niin hän otti heti yhteyden hitleriläisten agenttien kanssa. Oikeudessa hän toi esiin:

N. Lurie. Konstantille minä kerroin terroriasenteesta, minkä olin saanut trotskilaiselta järjestöltä Moisei Lurien kautta. Konstant sanoi minulle, että se ei ole hänelle uutuus. Heillä on myöskin terroristinen asenne ja vieläpä ovat käytännöllisesti ryhtyneet toteuttamaan sitä. Hän kertoi minulle, että heillä on terroristinen ryhmä, johon kuuluvat Konstant ja Lipshits sekä eräs saksalainen insinööri, arkkitehti Franz Weiz.

Vyshinski. Kuka on Franz Weiz?

N. Lurie. Franz Weiz oli Saksan kansallis-sosialistisen puolueen jäsenenä, saapui SSSR:ään Himlerin lähettämänä, joka siihen aikaan oli suojelusjoukueiden päällikkönä, myöhemmin Himler tuli Gestapon päälliköksi.

Vyshinski. Oliko Franz Weiz hänen edustajansa?

N. Lurie. Franz Weiz saapui SSSR:ään Himlerin lähettämänä suorittamaan terroritekoja.

Vyshinski. Mistä saitte tämän tietää?

N. Lurie. Ensinnäkin kertoi siitä minulle Konstant ja sitten itse Franz Weiz.

Minä tulin johtopäätökseen — puhuu N. Lurie, — että kun trotskilaiset olivat siirtyneet aseellisen taistelun metoodeihin, niin sillä on oma logiikkansa, se on, jos fasistit tarjoavat palvelustaan terroria varten, niin on tätä palvelusta käytettävä hyväkseen. Minä olin edelleen yhteydessä Franz Weizin kanssa ja työskentelin hänen käytännöllisen johtonsa alaisena.

Trotski provokaattorien provokaattorina, käsittäen, että kaikkien maiden työläisten viha lankee hänen päällensä, kun he saavat tietää hänen terroriteoistaan Sovettien maata vastaan, antaa agenteilleen mitä kiinteimmät ohjeet: ei missään tapauksessa saa puhua hänestä. Ei kenenkään pitäisi osoittaa, että oli saanut tehtävät Trotskilta. Kaikkien hänen lähettämänsä ja oikeuden edessä olleet henkilöt ilmoittavat näistä tehtävistä samaan ääneen.

Prokuraattori teki suoran kysymyksen, ja koko sali kuuli trotskilaisen lähetin vastauksen.

Vyshinski. Milloin teillä oli Sedovin kanssa keskustelu siitä, että ei saa saattaa trotskilaista järjestöä huonoon huutoon?

Olberg. Se oli toisen matkani aikana. Hän sanoi, että jos SSSR:n valtion turvallisuuselimet vangitsevat minut, niin minä en saa missään tapauksessa puhua, että tätä terroristista toimintaa suoritetaan Trotskin antamana tehtävänä ja että joka tapauksessa on pyrittävä salaamaan Trotskin rooli.

Tästä puhui Trotski kymmeniä kertoja järkähtämättömästi Holzmannelle, F. Davidille ym. Ja nyt jälleen tämä kiihkoisen provokatsion ja salamurhien mestari koettaa kieltää johtavan osuutensa ja osallistumisensa trotskilais-zinovjevlaisen ryhmän terroritoimintaan.

Mutta hänet on saatu kiinni verokseksi rikospaikalla. Itse omat agentit, faktat ja dokumentit ovat hänet paljastaneet. Julkisessa oikeusprosessissa, koko maailman silmien edessä, kymmenien sanomalehtien edustajien läsnäollessa on paljastettu ja todistettu Trotskin todellinen rooli niiden terroristien innostuttajana ja järjestäjänä, jotka murhasivat Kirovin ja jotka hän lähetti murhaamaan Stalinin, Voroshilovin.

Tietäkööt koko proletaariaatti, kaikki rehelliset ihmiset maailmassa Trotskin mustan, konnamaisen roolin.

Trotskilais-zinovjevilaisella vastavallankumouksellisella ryhmittymällä, joka oli edustettuna oikeuden edessä, on pitkä historiansa. Ennen Lokakuun suurta sosialistista vallankumousta Trotski taisteli monia vuosia Leniniä vastaan, bolshevismia vastaan. Liittyessään puolueeseen v. 1917 Trotski väliaikaisesti poikkesi katsantokannoistaan, luopumatta niistä. Kymmenen vuoden aikana, v.v. 1917—1927, hän esiintyi systemaattisesti leniniläistä puoluetta vastaan, kehittään fraksiataistelua jokaisessa puolueen käännekohdassa taistelussa sosialismin puolesta.

Trotskin antibolshevistinen toiminta, Zinovjevin ja Kamenevin rikurikäyttäytyminen v. 1917, esiintymiset puoluetta vastaan Brestin rauhan kaudella, ammattiliittodiskussiassa, mitä suurimmat poliittiset virheet sotilaskysymyksissä, mitkä johtivat tuhoisiin seurauksiin, — ovat laajasti tunnetut kommunistien ja puolueettomien työätekevien joukoille. Uudella voimalla leimahti taistelu Leninin kuoleman jälkeen. Bolshevismien suuren perustajan ja luojaan menetystä yrittivät trotskilaiset ja zinovjevilaiset käyttää hyväkseen, kääntääkseen puolueen pois leniniläisiltä katsantokannoilta, vallatakseen johdon käsiinsä ja asettaakseen leninismiin sijalle trotskismiin. Kun proletariaatin diktatuurin ensimmäisen maan kehityksessä alkoi jyrkkä käänne kansantalouden sosialistiseen rekonstruointiin, nousivat esille pohjimmaiset probleemit taistelussa sosialismin puolesta. Kysymys sosialismin voitosta yhdessä maassa muodostui ydinkysymykseksi taistelussa puoluevastaisia ryhmittymiä vastaan useamman vuoden aikana. V. v. 1923, 1924, 1925, 1926, 1927 — kaikki nämä vuodet ovat täynnään terävää, ankaraa taistelua trotskismia ja trotskilais-zinovjevilaista blokia vastaan. Näissä taisteluissa ratkaistiin vallankumouksen kohtalo. Kaikki antibolshevistiset, antileniniläiset ainekset yhtyivät trotskismiin aatteellisella pohjalla, pyrkien kääntämään puolueen ja proletarisen valtion omalle tielleen. Se olisi tuottanut tuhon sosialismille ja voittokulun maailman taantumukselle. Useiden vuosien aikana leniniläinen puolue antoi iskun toisensa jälkeen trotskilais-zinovjevilaiselle blokille, ja kun se alkoi rikkoa bolshevistisen kurin puitteita, muodostaa toista puoluetta, niin bolshevikit, murskattuaan oppositioiden aatteellisesti, heittivät riveistään sen kannattajat. Koko tätä taistelua trotskilais-zinovjevilaista blokia vastaan johti Leninin suuri työtoveri — Stalin, järjestäen leninismien puolustuksen ja sosialistisen maan pelastuksen siltä tuhoisalta tieltä, johon trotskilaiset sitä vetivät.

Koko maailma seurasi jännityksellä leimahtanutta taistelua. Vallankumouksen vastustajat, työväenluokan viholliset asettivat toivonsa trotskismien voitolle, tervehtivät blokin esiintymistä puoluetta vastaan. Näissä esiintymisissä ne aivan oikein näkivät bolshevismien rautaisten rivien, puolueen yhtenäisyyden horjumista, yhtenäisyyden, joka on tärkeimpänä takeena sosialismin menestykselliselle rakentamiselle.

XV edustajakokouksen jälkeen Trotski, joka oli karkoitettu NKP (b):stä, esiintyi edelleen avoimesti puoluetta vastaan ja, karkoitettuna kohta sen jälkeen SSSR:n rajojen ulkopuolelle, asettui samaan riviin Sovettien pahimpien vihollisten — menshevikkien, eserrien ja muunlaisten valkokaartilaiden kanssa. ”Koira palasi oksennuksensa luo”, trotskismi muuttui vastavallankumouksen etujoukoksi. Porvarillisten lehtien sivuilla Trotski harjoitti herjauksemppailua Sovettien maata vastaan, puoluetta vastaan, leninismia vastaan.

Blokin zinovjevilais-kamenevilainen osa ja useat trotskilaiset jättivät ilmoituksen virheidensä tunnustamisesta, vannoiivat uskollisuutta ja pyysivät ottamaan heidät takaisin NKP(b):hen. Todellisuus osoitti, että tämä oli vain puolueen katalaa pettämistä, äärimmäistä kaksinaamaisuutta, jonka tarkoituksena oli puolueeseen kuulumisen varjossa alottaa sopivalla hetkellä jälleen taistelu puoluetta vastaan. Tässä tarkoituksessa he pyr-

kivät säilyttämään kaaderinsa. Zinovjev ja Kamenev antoivat kannattajilleen signaalin puolueeseen palaamisesta. Aivan heti sen jälkeen, kun XV edustajakokous oli eroittanut Zinovjevin, hän kirjoitti oppilaalleen, eräälle тов. Kirovin tulevista murhaajista, Rumjantseville, että täytyy ryhtyä kaikkiin toimenpiteisiin puoluejäsenkirjan saamiseksi ja että tulee antaa minkälaisia ilmoituksia tahansa, kunhan ne vaan katsottaisiin tyydyttäväiksi.

Useiden vuosien aikana he muodostivat jesuiittamaisen puolueen pettämisen systeemin, sovellettivat häikäilemättömästi mitä inhoittavimpia taistelukeinoja puoluetta ja soveltivaltiota vastaan. Jo puolueen sisäisenä oppositiosiona ollessaan trotskilais-zinovjevilainen blokki useita vuosia käytti menetelmiä ja metoodeja, jotka panivat alulle heidän sitä seuraavan provokatoorisen, kaksinaamaisen toimintansa. Nämä menetelmät systemaattisesti kehittivät inhoittavan filosofian — taistelussa puoluetta vastaan kelpaavat kaikki keinot. Ne ovat meidän päivinä, taistelussa proletariaatin diktatuuria vastaan, elvyttäneet henkiin jesuiittakunnan muinaisen perustajan Ignatius Lojolan uskonkiihkoisen teesin. Oppositioriveissä opetettiin Trotskin, Zinovjevin, Kamenevin kannattajia rikkomaan puoluekuria ja petkuttamaan puoluekeskuksia. Siinä oppivat he konspiratiivisuuteen, muodostamaan ahtaita fraktsiaryhmittymiä, jotka asettivat omanvoitonintressinsä puolueen ja työväenluokan intressien yläpuolelle, kaiken yläpuolelle.

Kokonainen ketju puoluevastaisia taistelukeinoja oli trotskilais-zinovjevilaisen blokin asevarastossa. Petokselliset ilmoitukset 4 ja 16 loka-kuuta v. 1926, periaatteettomien blokkien solmiaminen erilaisten puoluevastaisten ryhmien välillä, hillitön demagogia, jonka päämääränä oli takapajuisten kerrostien valtaaminen, numeroiden ja faktojen väärentäminen puolueen peloittamistarkoituksessa, sekä uhkaukset kiertämättömästä katastrofista, ellei hyväksytä oppositioriveiden ehdotuksia. Vihdoin oman fraktisian muodostaminen, maanalaisten kirjapainojen perustaminen ja yritys järjestää soveltivastainen mielenosoitus Suuren proletaarisen vallankumouksen kymmenvuotispäivänä. Kaikki nämä menetelmät kasvattivat ihmisiä, jotka ovat valmiit kaikkeen, opetti heitä siihen, että ei ole mitään rajaa taistelussa puoluetta vastaan. Puolueen päätöksille ja puoluejärjestöjen mielipiteille ei annettu mitään merkitystä.

Trotskilais-zinovjevilainen ryhmä pyrki usean vuoden ajan systemaattisesti häpäisemään puolueen johtoa, kävi erikoista kamppailua sen johtavien työntekijöiden saattamiseksi huonoon valoon, levittäen inhoittavia herjausjuttuja ja kylväen katalia huhuja. Toveri Stalin paljasti tämän trotskismin turmiollisen toiminnan jo monta vuotta sitten.

”... Trotskismi on epäluottamusta bolshevismin johtajiin, yritystä saattaa heidät huonoon valoon, halventaa heitä, — sanoi hän. — Minä en tunne puolueessa ainoatakaan virtausta, jota voisi verrata trotskismiin, leninismiin tai puolueen keskuslaitosten johtajien huonoon valoon saattamisessa.”¹

Tappio, jonka trotskilais-zinovjevilainen blokki kärsi, ei johtanut sen kannattajia siihen, että he olisivat rehellisesti miettineet virheitään ja pyrkineet vilpittömällä työllä korjaamaan hairahduksensa. Puolue antoi heille kaikki mahdollisuudet tähän. Mutta Trotski, Zinovjev, Kamenev ja heidän apureittensa surkea kopla läksivät toiselle tielle ja luisuivat vastavallankumouksen ja terrorismin kuiluun.

Alhainen kosto, kiukku ja voitonhimoinen laskelma valtaantulosta olivat heidän vastavallankumouksellisen toimintansa ainoana liikkeelle-panevana motiivina. Tällainen on tilanne, joka ruokki marasmin ja rämet-

¹ Stalin, ”Oppositsiosta”. Kirjoituksia ja puheita v.v. 1921—1927, sivu. 119.

tymisen raadonmyrkyllä Trotskin, Zinovjevin, Kamenevin surkeat kannattajat.

Koko ajan NKP(b):n XV edustajakokouksen jälkeen trotskilais-zinovjevilaisen blokin murskatut sirpaleet odottivat ja toivoivat puolueen politiikan vararikkoa, staljinilaisten viisivuotissuunnitelmien romahdusta. Trotski porvarillisten sanomalehtien sivuilla, Zinovjev ja Kamenev kannattajiensa piirissä kymmeniä kertoja ennustivat maan industrialisoinnin ja maaseudun kollektivisoinnin romahdusta. Vihollissilmillä katselivat trotskilais-zinovjevilaiset SSSR:n saavutuksia. Oikeudessa itse syytetyt paljastivat, osoittivat ja tunnustivat faktoja, jotka puhuvat siitä, että he olivat asettaneet tappioplatformun. Uhkaavina päivinä v.v. 1932—1933, jolloin Sovettiliitto uhkasi Kaukaisessa Idässä sodan vaara, jota Japanin imperialistit valmistelivat, trotskilais-zinovjevilainen keskus antoi väelleen direktiivejä siitä, että on pyrittävä SSSR:n tappioon sodassa. Näiden sosialistisen isänmaan petturien mielestä se olisi voinut johtaa heidät valtaan. Todellisella bandiittien kyynillisyydellä he puhuivat, että ei ole väliä, vaikka Japanin imperialistit valloittavat Kaukaisen Idän, sillä he toivovat siinä tapauksessa pääsevänsä valtaan. Trotski antoi kirjeellisiä direktiivejä välttämättömyydestä valmistella ja suorittaa hajoitustyötä Punaisessa armeijassa ja valmistaa sille iskua selkään.

Mutta kaikki heidän toiveensa kärsivät vararikon; he hävisivät vielä yhden panoksen pelissä. Maa kulki voitosta voittoon. Tässä tilanteessa trotskilais-zinovjevilainen ryhmä ryhtyi terroriin.

Ei ole kataluudeltaan tämän ryhmän voittanutta. Se toimi niinä päivinä, jolloin puolue ja Sovettiliitto olivat jättäneet kauaksi taakseen äkkijyrkät, vaikeat ylimenopaikat tiellä sosialismin voittoihin. Miljoonat työläiset ja kolhoosilaiset, sovetti-intelligenssi näyttävät työnsankaruuden ihmeitä sosialistisen yhteiskunnan luomisessa. Ovat puhjenneet kansan vapautetun luomisvoiman mahtavat lähteet. Sosialistisen rekonstruoinnin monet vaikeudet on läpäisty, ja monimiljoonainen maa korjaa suurten töittensä hedelmiä. SSSR:n kansoille ja kaikille työtätekeville on avautunut ihmiskunnan ennennäkemättömän kukoistuksen ja onnen suuremmoiset ja realistiset perspektiivit. Työtätekevien riveissä ei ole kahta mielihäipetä siitä, onko NKP(b):n tie oikea, sillä voitot, jotka se on valloittanut suuren Stalinin johdolla, ovat näkyvissä.

Ja juuri tänä sosialismin suurten voittojen kautena toimi kansan vihollisten katala trotskilais-zinovjevilainen petturiryhmittymä. He eivät voineet asettaa minkäänlaista julkista ohjelmaa, kirjaimellisesti ei mitään, millä olisi voinut esiintyä, puolueen linjaa vastaan. Sen asiat ovat suuret ja voittoisat! Kaikesta kavaluudestaan huolimatta he eivät voineet löytää mitään, asettaakseen sitä vastaan. Eläimellinen viha, alhainen kosto ja halu tunkeutua valtaan, toteuttaakseen kapitalismin jälleen palauttamisen — kas siinä heidän ohjelmansa ensimmäinen ja viimeinen sana.

Luonteenomaista yhdistetyn keskuksen koko toiminnalle on se, että se ei edes asettanutkaan kysymystä joukkojen luo menemisestä, pyrkimyksestä vallata puolelleen kannattajia "platformunsa" pohjalla. He itse näkivät, että tällaiset yritykset ovat tuomitut luhistumaan ja että jokainen rehellinen työtätekevä, saatuaan tietää heidän katalista hankkeistaan, ryhtyy kaikkiin toimenpiteisiin, hävittääkseen heidät kuin vesikauhuiset koirat. Koko tuon kauden he muodostivat ahdasta, suljettua henkilöiden ryhmää, joka monia vuosia kävi taistelua puoluetta vastaan trotskilais-zinovjevilaisen blokin riveissä.

Petomainen viha puoluetta ja sovettiliittoa kohtaan johti tämän ryhmän blokkiin maailman taantumuksen kaikkein pimeimpien voimien kanssa. Näin ollen pystytettiin yhtenäinen fasistis-valkokaartilainen trotskilais-zinovjevilainen blokki Hitleristä Trotskiin-Zinovjeviin saakka.

Trotskin koko inhoittava, halpamainen toiminta SSSR:ssä on irroitattamattomasti yhteydessä hänen vastavallankumoukselliseen toimintaansa kansainvälisellä areenalla. Siitä hetkestä lähtien, kun Trotski karkoitettiin Sovettiliitosta, on hän, käyttäen hyväkseen oleskeluaan porvarillisissa maissa, käynyt ankaraa taistelua työväenluokan etuja vastaan, sen voimien yhdistämistä vastaan fasismivastaisessa taistelussa, Kominternia vastaan.

Silloin kun kapitalististen maiden työläiset ja työtätekevät seuraavat rakkaudella ja ilolla Sovettimaan saavutuksia, Trotski lakkaamatta herjaa sitä, pyrkii häpäisemään kaikki sen suuret voitot. Ei ole sellaista saastaa ja herjausta, jota hän ei häikäilisi nostaa ensimmäistä proletariaatin valtiota vastaan, pyrkiessään kylvämään vihan ja vihamielisyyden mustia jyvää.

Niinä päivinä, jolloin kaikki maailman rehelliset ihmiset seurasivat ihastuksella fasismivastaisen taistelun sankarin ja suuren tribuunin toveri Dimitrovin taistelua Leipzigin oikeusjutussa, Trotski esiintyi katalilla mielikuvitusjutuilla ja provokatsiolla. Niin tätä ennen kuin sen jälkeenkin Trotski on väsymättömästi harjoittanut tätä provokatoorista hommaansa, esiintyen samassa rivissä fasististen pyövelien ja murhaajien kanssa.

Näin kaikkialla ja kaikissa asioissa hän toimii yhdessä niiden kanssa. Nykyään, kun työväenluokka on löytänyt kaikkein varmimman taistelukeinon fasismia vastaan — omien ja työtätekevien antifasistien voimien yhdistämisen, muodostaen yhtenäisen kansanrintaman, — käy Trotski sitä vastaan vimmittua taistelua. Kun Ranskassa, missä kompuolueen ottaman suunnan tuloksena on ahnettu vakavia iskuja fasismille, vaikka sitä sieläkään ei ole vielä onnistuttu likvidoimaan ja jossa tämä politiikka on tuottanut suuria saavutuksia proletariaatille, on Trotski noussut kahlekoiran kiukulla sitä vastaan. Hän pyrki hajoittamaan työväenluokan voimia. Silloin kun kaikki puhuu yhteisrintamapolitiikan puolesta, jonka pohjalla Ranskan työläiset ovat saavuttaneet palkkojen kohoamisen, kun on alettu taistelu virkailijain lahjottavuutta vastaan, hajoitetaan fasistisia järjestöjä ja lujittuu ystävyys Sovettiliiton kanssa, — esiintyy Trotski yhteisrintamapolitiikkaa vastaan, vääristelee faktoja ja syyttää lokaa kansanrintamapolitiikan johtajien ja toteuttajien päälle.

Espanjassa, missä kansanjoukot käyvät sankarillista taistelua fasistisia kapinoitsijoita vastaan, tasavallan puolesta, vapaan ja onnellisen Espanjan puolesta, esiintyvät Trotski ja hänen agenttinsa seikkailupolitiikalla. Siellä hän uudestaan toistaa sitä linjaa, jonka takia Lenin ja Venäjän proletariaatti löi häntä monta vuotta sitten. Ainoana tuloksena näistä trotskilaisista seikkailuista Espanjassa voi olla vain isku vallankumoukselle. Espanjassa, kuten Sovettiliitossakin, on trotskilaisten ja Gestapon inhoittava toiminta välittömästi punoutunut yhteen. Hitleriläisen ohranan agentit valmistelivat jo kauan ennen sotilaskapinaa espanjalaisia fasisteja taisteluun tasavaltaa vastaan. Ja sielläkin Gestapo on käyttänyt hyväkseen trotskilaisten toimintaa.

Mitättömiä, surkeita ja vähälukuisia ovat Trotskin kannattajien koplat. Mutta on muistettava, että hän on fasismin asialla, saa siltä apua ja tukea ja siksi sen vahingollisuus on suurempi. Trotskilais-zinovjevilaisen terroristijoukkion oikeusprosessi osoitti, miten raskas voi olla isku, jos heikentyy valppaus ja jos ei onnistuta täydellisesti murskaamaan niitä.

Trotskismi on likvidoitava. Jokaisen rehellisen ihmisen tulee selvästi nähdä trotskismin fasistinen olemus ja sen murskaamisen välttämättömyys.

Vihamiehen ja suuttumuksen myrsky halveksittua trotskilais-zinovjevilaisista murhaajien koiraparvea vastaan on vallannut Sovettiliiton kaikki

kansat ja koko maailman työtätekevät ja rehelliset ihmiset, ja he hyväksyvät täydellisesti proletaarisen oikeuden tuomion — ampumisen.

Sovettiliiton tasaseitsemänkymmentä-miljoonainen kansa nousi mahdavana ja uhkaavana vihassaan, vaatiens sosialismin vihollisten säälimättömyyttä hävittämistä. Vihollisten, jotka kohottivat kätensä miljoonien työraatajien kaikkein kalleinta, kaikkein pyhintä vastaan — Stalinin henkeä vastaan. Näinä oikeudenkäyntipäivinä, suunnattoman socialistisen maan kaikilta ääritiltä, sen tehtaista ja kaivoksista, kolhoosimaaseudulta ja kapitalististen maiden työtätekeviltä saapui Moskovaan kirjeitä, telegrammeja, joissa ilmoitetaan syvä rakkaus NKP(b):tä ja sen johtajia kohtaan, kansojen johtajaa Josef Vissarionovitsh Stalinia kohtaan.

Stalinin elämä on välttämätön maailman kaikille proletareille ja sorretuille kansoille. Yrittäessään murhata tämän elämän trotskilaisien murhaajien musta joukkio teki murhayrityksen miljoonien onnea vastaan, sosialismin voittoa vastaan.

Krasnaja Presnjan työläiset, jotka nostivat kuuluisan historiallisen kapinan tsarismia vastaan v. 1905, ilmaisivat mainiosti SSSR:n kansojen ja maailman työtätekevien tunteet. Vetoomuksessaan työläiset sanoivat siitä, kenen henkeä trotskilais-zinovjevilaiset murhaajat vaativat:

”Paljon olemme nähneet ja kokeneet aikakautenamme. Kolme vallankumousta olemme kestäneet harteillemme. Ja sanottakoon, että meitä on vaikea jollain hämmästyttää. Mutta sellaista kataluutta, johon trotskilais-zinovjevilainen koiraparvi on valmis, me emme tunteneet edes tsarismin henkivartioiden ja raivopäisten santarmien taholta. Murhaamaan unohtumattoman Sergei Mironovitshin ja verisin käsin tekopyhästi pyyhkimään juudaskyyneitä — kas mihin kykenevät nämä julmurit!

Meidän oma Josef Vissarionovitsh! Teidän nimenne yhdessä Vladimir Iljitshin nimen kanssa ovat meille kaikkein kalleimmat, niin kalliit kuin rakastettu lapsi äidille. Te olette koko elämänne uhranneet ja uhraatte kansan etujen hyväksi. Kaikki, kaikkein ihanin, kaikkein iloisin on jokaisella rehellisellä työtätekevällä yhdistetty teidän nimeenne. Maa tarvitsee teitä, ihmiskunta tarvitsee teitä niinkuin aurinkoa, joka valaisee elämää. Siksi älkää pahastukaa meille ankarasta nakaasistamme teille:

Varjelkaa itseänne, meidän omamme, suojelkaa henkeänne kaikilta vihohisilta ja vihamiehiltä!

Teidän elämänne kuuluu kansalle, vallankumoukselle, kommunismin suurelle asialle. Jokaisen rehellisen ihmisen velvollisuus on — suojella teitä kuin silmäterää.”

Työläisten ja työtätekevien järjestöt kapitalistisissa maissa toinen toisensa jälkeen lähettävät tulisia tervehdyssanoja suurelle Stalinille ja leimaavat häpeäleimalla terroristit.

On tehtävä kaikki johtopäätökset trotskilais-zinovjevilaisen murhaajajoukkion oikeusprosessista. Faktat vielä kerran osoittivat, miten kavalasti trotskilaiset agentit tunkeutuvat työväenliikkeen ja sen kommunistisen avankaartin riveihin. Ne sovelluttavat katalaa kaksinaamaisuuden ja provokatsion taktiikkaa, johon heidän opettajansa Trotski ja Zinovjev ovat opettaneet heidät. Kokonainen joukko antibolshevistisia ryhmittymiä, jotka aikaisemmin kävivät taistelua Kominternia vastaan, on yhdessä trotskilais-zinovjevilaisen oppositsion kanssa ja sen johdolla luisunut fasismin leiriin. Ruth Fischer ja Maslov, kuten oikeusprosessi osoitti, lähettivät Trotskin agentteja suorittamaan terroritekoja Sovettiliitossa. He lähettivät M. Lurien (Emel), joka oikeusprosessissa oli yksi kaikkein inhoitavimmista olioista. Useat, Doriotin kaltaiset ryhmittymät luisuvat nopeasti fasismin avoimeen palvelukseen. Ja he ovat jättäneet joitakin puolueen riveihin, antaakseen petturi-iskuja selkään, tunkeutuakseen helpommin maailmanvallankumouksen keskukseen, antifasistisen taistelun keskukseen.

Valppautta, syvää bolshevistista valppautta on noudatettava kaikkialla ja aina, kaikilla taistelualoilla. Ei saa sivuuttaa sellaisia

faktoja, kun Fritz Davidin, M. Lurien ym. kaltaisten henkilöiden, käyttäen hyväkseen valppauden puuttumista ja useissa tapauksissa suoranaista pikkuporvarillista hyväntahtoisuutta, tunkeutumista puolue-eliimiin bandiittitoimintaansa varten. Vain bolshevikille sallimaton mätä liberalismi, löyhyys ja kaaderien tutkimisesta annettujen ohjeiden täyttämättä jättäminen ovat helpoittaneet näiden proletariaatin luokkavihollisten asiaa. Kaikkien kompuolueiden on käsitettävä, että trotskismi on jo aikoja sitten ollut vastavallankumouksen etujoukko, fasismiin kokoonpano-osa. Tämä määrittelee myöskin kaikki tehtävät taistelussa trotskilaisia vastaan.

Trotskilais-zinovjevilaisten vastavallankumouksen rikollisen toiminnan kaikkien faktojen valossa W. Cytrinen, F. Adlerin ym. esiintyminen on erittäin häpeällinen. Trotskilaisten terroristien puolustaminen merkitsee fasismia auttamista, vain tällaiseen johtopäätökseen tulee näiden II Internatsionalen toimitsijain esiintymisestä. Trotskismien asianajajat ovat saaneet ansionmukaisen vastauksen Kommunistiselta Internatsionalelta. Tov. Dimitrov on osoittanut heidän esiintymisensä tarkoituksen ja merkityksen. Kommunistien ja yhteisrintaman toimitsijain tehtävänä on se, että vaativat tuomitsemaan Cytrine-Adlerin häpeällisen menettelyn ja tekevät kaikki välttämättömät johtopäätökset niiden henkilöiden paljastamiseksi, jotka esiintyvät vastavallankumouksellisten puolesta, niiden puolesta, jotka murhasivat tov. Kirovin ja valmistelivat proletariaatin suuren johtajan toveri Stalinin murhaa.

Suuttumusta, vihaa, inhoa herättää trotskilais-zinovjevilaisten ryhmä työtätekevässä ihmiskunnassa, jonka leimaamana se merkitään ikuisesti historiassa kaikkein katalimpana provokaattorien — kaksinaamaisten ja murhaajien juudasryhmänä.

Näiden ihmiskunnan rumilusten viimeinen panos on lyöty. Ei ole sel-laista voimaa, joka voisi pysäyttää Leninin-Stalinin puolueen kasvattaman proletariaatin miljoonien voitokasta rautaista astuntaa. Mitkään vihollisten juonet eivät peloita bolshevikkeja. Koko maailmassa kaikuvat Stalinin sanat bolshevismin vihollisista:

"Nämä ihmiset ovat nähtävästi unohtaneet, että me, bolshevikit, olemme erikoislaatuksia ihmisiä. He ovat unohtaneet, että bolshevikkeja ei peloiteta vaikeuksilla, eikä uhkauksilla. He ovat unohtaneet, että meidät on takonut suuri Lenin, meidän johtajamme, opettajamme, isämme, joka ei tuntenut eikä tunnustanut pelkoa taistelussa. He ovat unohtaneet, että mitä voimakkaammin raivoavat viholliset ja mitä enemmän lankeavathysteriaan puolueens sisällä olevat vastustajat, sitä enemmän karaistuvat bolshevikit uutta taistelua varten ja sitä innokkaammin liikkuvat he eteenpäin."

("Kommunistinen Internatsional" N:o 14 v. 1936)

Leniniläis-stalinilaisen kansallisuuspoliitiikan toteuttamisesta Sovetti-Karjalassa

N. Jaakkola

On kulunut vuosi siitä kun oli koolla (NKP(b):n Karjalan Aluekomitean V historiallinen pleenumi. Se oli proletaarisen internatsionalismin, leniniläis-stalinilaisen kansallisuuspoliitiikan voiton pleenumi Karjalassa. Aluekomitean V pleenumista alkoi uusi, korkeampi vaihe Karjalan puoluejärjestön historiassa, Karjalassa suoritettavan sosialistisen rakennustyön ja leniniläis-stalinilaisen kansallisuuspoliitiikan toteuttamisen historiassa.

Ensimmäisen viisivuotispleenin voitokas toteuttaminen kiihoitti karjalaisen vastavallankumouksellisen kulakiston häntyreineen ja Suomen fasisin porvariston takajaloilleen. Porvarillinen natsionalismi nosti päättään ja aktivisoi epätoivoisen taistelunsa sovetti-isänmaatamme — SSSR:ää, proletariaatin diktatuuria ja sosialistista rakennustyötä vastaan. Karjalan puoluejärjestön ja Sovnarkomin entinen johto (Rovio, Gylling y.m.) luokkavalppautensa höltymisen ja kansallisen rajoittuneisuutensa tuloksena joutui porvarillisen Suomen puoleen orientoituvien natsionalistien aineiden talutusnuoraan. Kaiken tämän seurauksena pääsi ensimmäisen 5-vuotispleenin toteuttamisen yhteydessä muodostuneessa uudessa luokkataistelutilanteessa porvarillinen paikallinen natsionalismi Karjalassa kasvamaan uhkaavaksi valtiolliseksi vaaraksi. AK:n entisen johdon suuret virheet leniniläis-stalinilaisen kansallisuuspoliitiikan toteuttamisessa ja paikallisen natsionalismin kasvaminen valtiolliseksi vaaraksi johti Karjalan Sovetti-Tasavallan taloudellisen ja kulttuurisen rakennustyön vissiin järelellejäämiseen toisista kansallisista tasavalloista ja koko SSSR:n sosialistisen rakennustyön yleisestä valtavasta noususta. NKP(b):n Karjalan AK:n V pleenumin historiallinen käänteentekevä merkitys on juuri siinä, että se puolueen Keskuskomitean ja Leningradin Aluekomitean vastaavien päätösten ja osoitusten pohjalla, sekä Karjalan puoluejärjestön uuden johtajan tov. Irklisin johdolla bolshevistisen rohkeasti ja kirkkaasti paljasti AK:n ja Sovnarkomin ent. johdon poikkeamiset leniniläis-stalinilaisen kansallisuuspoliitiikan linjalta, proletaarisen internatsionalismin linjalta, ja antoi kuolettavan iskun kaikille natsionalistisille taipumuksille Karjalassa. AK:n V pleenumin historiallinen merkitys on edelleen siinä, että se määritteli Karjalan puolue-, sovetti-, y.m. järjestöille ne uudet tehtävät, joiden elämään soveltaminen turvaa leniniläis-stalinilaisen kansallisuuspoliitiikan johdonmukaisen toteuttamisen, Karjalan järelellejääneisyyden voittamisen ja kohottamisen toisten, etumaisten sovettitasavaltojen ja alueiden tasolle ja sen kautta Sovetti-Karjalan muuttamisen sosialismin voittamattomaksi linnakkeeksi SSSR:n luoteisrajalla.

Tov. Irklis ja hänen johdollaan Aluekomitean V pleenumi toivat uuden hengen Karjalan puoluejärjestöön ja sen kautta koko sosialistiseen

rakennustyöhön Karjalassa — todellisen bolshevistisen, leniniläis-stalinilaisen työtyylin ja sovettipatriotismin hengen. AK:n V pleenumi aukaisi natsionalististen ainesten ja puoluejärjestön entisen johdon virheiden aikaansaaman ruuhkan ja raivasi väylän sosialistisen rakennustyön uudelle valtavalle nousulle Karjalassa.

Kuluvan vuoden elokuun 28—29 p. koolla ollut AK:n IX pleenumi tehdessään yhteenvedot puoluedokumenttien vaihdosta ja sen yhteydessä koko siitä suuresta työstä, jonka Karjalan puoluejärjestö on kuluvan vuoden aikana suorittanut, totesi että:

”NKP(b):n KK:n joulukuun pleenumin päätösten ja NKP(b):n Leningradin Aluekomitean byron tekemien päätösten realisoimisen tuloksena on Karjalan puoluejärjestö puoluedokumenttien vaihdossa saavuttanut eräitä tuloksia taistelukuntoisuutensa kohottamisen aatteellisen tiiveyden ja puoluekurin lujittamisen alalla... Puoluejärjestö on ajanut riveistään pois puolueen viholliset... kirottujen trotskilais-zinovjevilaisten bandiittikoplaan kuuluvat vastavallankumoukselliset, kaksinaamaiset, natsionalistit, valkokaartilaiset ja moraalisesti rappeutuneet.”

Samalla AK:n IX pleenumi totesi, että ”useat puoluejärjestöt Karjalassa eivät ole omaksuneet NKP(b):n KK:n ja tov. Stalinin useamman kerran antamia ohjeita bolshevistisen valppauden kaikinpuolisen kohottamisen välttämättömyydestä” ja että ”eräät puoluejärjestöt (Kiestinki) eivät ole loppuun saakka paljastaneet natsionalististen ainesten, valkokaartilaisien ja vakoilijain vastavallankumouksellista toimintaa, jotka ovat yhtyneet trotskilais-zinovjevilaisten rippeiden kanssa”.

Natsionalistien paljastaminen Kiestingissä ja myöskin eräillä muilla paikkakunnilla, osoittaa, kuinka natsionalistiset ainekset eivät suinkaan ole lakanneet taistelusta puoluetta, sovettiltaa ja sosialistista rakennustyötä vastaan, vaan päinvastoin ovat AK:n V pleenumin jälkeen puolueen päälinjan ja leniniläis-stalinilaisen kansallisuuspolitiikan voiton kiihoittamina voimistuttaneet vastavallankumouksellista tuholaisytyötä, ja koplauneet yhteen trotskilais-zinovjevilaisten murhaajakoplan ja muiden vastavallankumouksellisten ryhmittymien jätteiden kanssa. Natsionalismi ei ole tullut vielä kaikkialla loppuun asti paljastettua ja murskattua. Tämän takia meidän tehtävänä on edelleen jatkaa NKP(b):n Karjalan AK:n V pleenumin aloittamaa työtä ja vietävä paikallisen porvarillisen natsionalismin paljastaminen ja murskaaminen Karjalassa loppuun saakka.

Internatsionalismin voitto Karjalassa on AK:n V pleenumin jälkeen pakoittanut natsionalistiset ainekset siirtymään kaksinaamaisuuden takitiikkaan, vastavallankumouksellisen työnsä jatkamiseen myyräntyönä, salakavalasti, nurkantakaa. Tämän takia taistelu paikallista natsionalismia vastaan sen paljastamiseksi ja hävittämiseksi loppuun saakka edellyttää korkeaa bolshevistista valppautta. ”Perusopetuksena, joka seuraa NKP(b):n KK:n ja toveri Stalinin ohjeista, on se, että kaikin tavoin kohotetaan bolshevistista valppautta ja leppymättömyyttä puolueen vihollisia kohtaan kaikilla aloilla ja kaikissa tilanteissa ja että jokainen bolshevikki oppii tuntemaan puolueen viholliset, olivatpa ne maskeerattuja miten hyvin tahansa.” (NKP(b):n Karjalan AK:n IX pleenumin päätöslauselmasta.)

Korkea vallankumouksellinen valppaus ja taito paljastaa kaksinaamaisuuden taakse piiloutuneet puolueen ja kansan viholliset — tämä vaatimus tulee olla myöskin ”Kommunistin” vastaisen toiminnan perusohjeena. ”Kommunistilla” onkin aihetta luokkavalppauden kohottamiseen ja puolueen vihollisten, ensikädessä vastavallankumouksellisten natsionalistien paljastamiseen kaiken muun lisäksi erikoisesti vielä senkin takia, että se vielä muutama aika sitten esiintyi natsionalismin äänitorvena ja aina viimeai-

koihin saakka on liberaalisesti suhtaantunut kansallisuuspoliitiikan vääristelyihin Karjalassa. Tällaisen mädän liberalismiin räikeänä ilmaisuna esiintyi "Kommunistin" maaliskuun N:ssä julkaistu entisen vastaavan toimittajan tov. J. K. Lehtisen "itsearvostelu"-kirjoitus "Eräitä näkökohtia leniniläisen kansallisuuspoliitiikan vääristelyistä Karjalassa". Kuvaavaa on jo se, että tov. J. Lehtinen vasta vuoden kuluttua NK(b):n Karjalan AK:n V pleenumin jälkeen rohkeni lähteä arvostelemaan "Kommunistin" toimituksen sallimia poikkeamia leniniläis-stalinilaisen kansallisuuspoliitiikan linjalta. Ja tällöinkin vielä näin suuresti myöhästyneenä jää Lehtisen itsearvostelu puolitiehen. Tov. Lehtinen näkee "Kommunistin" virheet leniniläis-stalinilaisen kansallisuuspoliitiikan toteuttamisessa siinä, että "lehdessämme on ollut aikaisemmin kirjoituksia, joissa sanonta ei ole ollut tarkka", että toimitus ei aikanaan signalisoinut eikä paljastanut tov. Rovion ja Gyllingin horjahteluja paikalliseen natsionalismiin, siinä, "että lehtemme ei ole itsenäisesti, bolshevistisesti arvostellut aikanaan noita virheitä". Vieläpä tov. Lehtinen valittelee sitäkin, että huolimatta siitä, että "lehtemme taholta pyydettiin kansallisuuskysymyksestä Karjalassa kirjoituksia johtavilta tovereilta, erikoisesti tov. Roviolta, ja niitä luvattiin, mutta kuu-kaudesta toiseen lupaus jäi täyttämättä". Ei, "Kommunistin" virheet eivät rajoitu muutamiin epätarkkoihin sanontoihin, eivätkä siihen, ettei aikanaan signalisoitu, ettei toteutettu "itsenäistä" linjaa, eivätkä siihenkään, että tov. Rovio ei riittävästi kirjoittanut "Kommunistiin". Itseasiassa "Kommunistin" toimitus toteutti liiankin "itsenäistä" politiikkaa ja tov. Rovio ja Gylling kirjoittivat siihen "riittävän" paljon virheellisiä kirjoituksiaan. "Kommunistin" toimitus ei kyennytäkään signalisoimaan ja paljastamaan, niitä siksi, että se itse horjahti internatsionalismin linjalta paikallisen natsionalisminraiteille. Muuten tov. Lehtinen joutuu auttamattomaan ristiriitaan itsensä kanssa silloin, kun hän valittelee sitä, että tov. Rovio ja Gylling eivät enempää kirjoitelleet "Kommunistiin". Tov. Lehtinen itseasiassa on pahoillaan siitä, että "Kommunisti" ei enempää ehtinyt edustamaan "vakavaa horjahtamista paikalliseen natsionalismiin". Se, että "Kommunisti" itse monissa kysymyksissä vajosi paikalliseen natsionalismiin, on nykyään kaikille päivän selvä. Riittää kun viittaamme vain tov. Gyllingin kirjoitukseen "Kommunistin" N:o 1 vuodelta 1928, josta tov. Lehtinen sanoo, että se "sinä ajankohtana ehkä agitatoorisessa mielessä jotenkin puolusti paikkansa". Sanoa tällä tavalla ja vielä v. 1936 selvästi natsionalistisen hengen läpitunkemasta kirjoituksesta, on sen puolustelua ja "Kommunistin" natsionalistisen praktiikan hämäämistä. Kaiken tämän pohjalla me emme voi luonnehtia tov. Lehtisen "itsearvostelua" muuksi kuin puolinaiseksi ja liberaaliseksi. Tämän takia tov. Lehtisen esimerkki vielä kerran velvoittaa meitä korostamaan bolshevistisen luokkavalppauden välttämättömyyttä ja asettaa erikoisesti juuri "Kommunistin" vastaisen toiminnan yhdeksi keskeisimmäksi tehtäväksi paikallis-natsionalististen mielialojen ja kaksinaamaisuuden paljastamisen ja murskaamisen loppuun saakka.

Taistelu paikallista porvarillista natsionalismia vastaan Karjalassa ei ole mikään hetkellinen sivumenevä kamppailu. Natsionalistiset ainekset, taipumukset ja mielialat ovat kapitalismin jätteitä keskuudessamme, eikä niitä voida hävittää yhdellä iskulla. Sitä varten tarvitaan monta ja voimakasta iskuja. On muistettava, että "kapitalismin jätteet ihmisten tietoisuudessa ovat paljon elinvoimaisemmat kansallisuuskysymyksen alalla kuin millään muulla alalla. Ne ovat elinvoimaisemmat, sillä niillä on mahdollisuus hyvin naamioitua kansallisuuspukuun" (Stalinin selostuksesta puolueen XVII edustajakokouksessa). Taistelu natsionalismia ja sen ilmauksia vastaan on taistelua kapitalismia vastaan, porvarillista ideologiaa vastaan, kapitalismin jätteitä vastaan ihmisten tietoisuudessa.

Se on taistelua kommunistisen maailmankatsomuksen, proletaarisen internatsionalismin, sosialismin puolesta. Tämän takia vaatii taistelu natsionalistisia aineksia, taipumuksia ja mielialoja vastaan pitempiä aikaista ja sitkeää taistelua ja työtä, taloudellista ja ideologista, administratiivista ja pedagogista.

Tämä kirjoitussarja on tarkoitettu kansalliselle puolueaktiiville, propagandisteille, opettajille ja muille "Kommunistin" lukijoille aseeksi ja avuksi leniniläis-stalinilaisen kansallisuuspoliitiikan johdonmukaisessa toteuttamisessa ja luokkavalppauden kohottamisessa. Me tulemme tässä kirjoitussarjassa selvittämään leniniläis-stalinilaisen kansallisuuspoliitiikan toteuttamisen pääaiheita Karjalassa ja samalla sen yhteydessä valaisemaan kansallisuuskysymyksen leniniläis-stalinilaisen teorian perusteita, joiden tunteminen ja omaksuminen on luokkavalppauden kohottamisen ensimmäinen ehto kansallisuuskysymyksen alalla. Me tulemme tässä kirjoitussarjassa, joka tulee jatkumaan "Kommunistin" senraavissa N:ssä, selvittämään ja valaisemaan karjalaisen natsion (kansallisuuden) muovautumishistoriaa. Vieläpä me tulemme tutustumaan myöskin suomalais-porvarillisen shovinismin kehityskulkuun ja Suomen vanhan sosialidemokratian kansallisuuspoliittikkaan. Tällaisen historiallisen katsauksen me teemme sen takia, että vain sen kautta on mahdollista suomalais-karjalaisen paikallisen natsionalismin syvien historiallisten luokkajuurien ja aatteellisten lähteiden paljastaminen. Juuri tällainen historiallinen lähtökohta ja tausta tekee mahdolliseksi syvällisemmin osoittaa suomalais-karjalaisen paikallisen natsionalismin fasistisen Suomen puoleen orientoituvan luonteen ja paljastaa sen yhteenkäymisen fasististen intervensiionipuuhiin ja vastavallankumouksellisen trotskismien kanssa.

1. Karjalaisen natsion olemassaolon kieltäminen suomalaisen porvariston intervensiionipuuhiin aseena

Suomen shovinistinen porvaristo on vuosikymmeniä jatkuvasti pyrkinyt valloittamaan Karjalan metsärikkauksineen ja yhdistämään sen Suomeen. Kaiken aikaa on se perustellut valloituspyyteitään ja hankkeitaan "heimolaisuudella", sillä, että suomalaiset ja karjalaiset ovat muka yhtä verta ja luuta. V. 1918 Helsingissä julkaistussa kirjassa — "Itä-Karjala ja Kuollan Lappi" — toimittaja **Th. Homen** sanoo karjalaisista: "Maantieteelliseltä, luonnonhistorialliselta ja kansantieteelliseltä kannalta katsoen tämä maa (s.o. Karjala. — N. J.) muodostaa Suomen kanssa yhtenäisen luonnollisen kokonaisuuden, mutta on selvästi ja jyrkästi Venäjästä erotettu. Ollen **yhtä** kansaa meidän kanssamme karjalaiset voivat oman suomalaisen kielensä välityksellä meiltä vastaanottaa sivistyksen... Heimolaisemme, jotka luonnonmukaisesti kuuluvat Suomeen... sillä Itä-Karjala on suomalaista maata." (S. 336—337). Eräs toinen, suomalaisen fasismin edustaja **Herman Stonberg** v. 1919 kirjoittamassaan kirjassa "Kaukokarjala suhteissaan Suomeen ja Venäjään" sanoo: "Väestön valtava enemmistö on kaikkien kansantieteilijäin, kielentutkijain ja luonnontieteilijäin mukaan, viimeaikaisista venäläistymisyhtymyksistä huolimatta, kansallisuudeltaan, kieleltään, tavoiltaan ja mieleltään yhä edelleen pysynyt suomalaisena." (S. 19). "Kaukokarjala kuuluu Suomeen **kansantieteellisesti**, se kuuluu meille **kiellellisesti, kansallisesti**, se on Suomen" (s. 66). Nämä lausunnot selväkin selvemmin osoittavat, kuinka Suomen porvaristo on Karjalan valloituspyrkimyksensä, Herzenin, Malmin, Kuisman, Takkisen ym. rosvoretket Karjalaan verhonnut heimolaisuuden peittävällä aatteella ja perustellut sillä, että karjalaiset maantieteellisesti, luonnonhistoriallisesti, kielellisesti, kansallisesti, vieläpä mieleltäänkin kuuluvat Suomeen. Tämä sama heimolai-

suuden valheellinen lippu on tänä päivänäkin Suomen fasistisen porvariston interventionsipuuhiien lippuna.

Suomen porvariston mukaan siis karjalaiset eivät ole itsenäinen natsio (kansallisuus, kansakunta), vaan muodostavat suomalaisen heimon, joka kaikin puolin luonnostaan muka kuuluu Suomeen. Yleisempänä ja eniten käytettynä tämän imperialistien pyrkimyksiä puolustelevalle "teorian" perusteluna esiintyy suomalaisen porvariston edustajilla se, että suomalaisilla ja karjalaisilla on sama historiallinen alkuperä, että suomalaiset ja karjalaiset ennen Karjalan Venäjään liittämistä muodostivat muka ehjän kansallisen ja etnografisen kokonaisuuden. Tämä perustelu ei vähimmässäkään määrin kestä arvostelua.

"Natsio on historiallisesti muodostunut kielen, asuma-alueen, taloudellisen elämän ja yhteisessä kulttuurissa ilmenevän psyykkilisen luonteen kiinteä yhtenäisyys." (Stalin, "Marxismi ja kansallisuuskysymys")¹ Silloin kun määrättyä ihmisryhmällä esiintyvät samanaikaisesti kaikki nämä toveri Stalinin esittämät neljä tunnuspiirrettä (yhteinen kieli, yhteinen asuma-alue jne.), vain silloin tämä ihmisryhmä muodostaa natsion. Jos yksikin näistä tunnuspiirteistä puuttuu silloin tämä ihmisryhmä ei muodosta natsiota. Mustalaiset esim. eivät muodosta natsiota, sillä niiltä puuttuu yhteinen asuma-alue ja yhteinen taloudellinen elämä. "Natsio ei ole rotu, eikä heimoyhteisyys, vaan historiallisesti muodostunut ihmisten yhtenäisyys. Nykyinen italialaisten natsio on muodostunut roomalaisista, germaaneista, etruskeista, kreikkalaisista, arabialaisista jne. Ranskalaisen natsion on muodostunut gallialaisista, roomalaisista, brittiläisistä, germaaneista jne. Samaa on sanottava englantilaisista, saksalaisista ja muista, jotka ovat muodostuneet natsioiksi eri rotujen ja heimojen ihmisistä" (Stalin)² Näin ollen siis natsiot ovat historiallisesti muodostuneet eri rotujen ja heimojen ihmisistä, vieläpä hyvin usein samojen heimojen edustajista. Tämä yhteinen historiallinen alkuperä, ei tee kuitenkaan nykyisiä eri natsioita samoiksi natsioiksi. Ranskalaiset ovat muodostuneet roomalaisista, brittiläisistä, germaaneista jne. Tämä ei kuitenkaan tee ranskalaisia sano-kaummepa vaikkapa saksalaiseksi natsioksi. Ranskalaisilla on oma historiallisesti muodostunut yhteinen kieli, yhteinen asuma-alue, yhteinen taloudellinen elämä ja yhteisessä kulttuurissa ilmenevä kansallinen psyyke, ja tämän pohjalla muodostavat oman itsenäisen natsion eroituksena saksalaisista, englantilaisista, italialaisista ym. natsioista. Pohjois-Amerikan Yhdysvaltain väestön valtava enemmistö on lähtöisin Englannista, siis amerikkalaisilla ja englantilaisilla on sama historiallinen alkuperä, vieläpä niillä on yhteinen kielikin, mutta amerikkalaiset kuitenkin muodostavat oman natsion eroituksena englantilaisesta kansallisuudesta. Virolaiset ja suomalaiset, molemmat kuuluvat suomalais-ugrilaisen kansojen ryhmään, kielellisesti ovat hyvin läheisiä toisilleen, mutta silti virolaiset muodostavat oman natsion eroituksena suomalaisesta kansallisuudesta. Samaa on sanottava myöskin suomalaisista ja karjalaisista. "Natsio ei ole ainoastaan historiallinen kategoria, vaan määrätyn aikakauden, nousevan kapitalismin kauden historiallinen kategoria. Feodalismin hajoomisprosessi ja kapitalismin samanaikainen kehitysprosessi on samalla myös ihmisten natsioiksi muovaantumisen prosessi. Näin tapahtui esim. Länsi-Europassa: englantilaiset, saksalaiset, ranskalaiset, italialaiset muodostuivat natsioiksi feodaalista pirstoutuneisuutta hävittävän kapitalismin voittokulun yhteydessä" (Stalin, "Marxismi ja kansallisuuskysymys")³ Näin ollen natsiot ovat syntyneet ja muodostuneet myöhemmin kuin luokat ja valtio, ja ovat verrattain nuori historiallinen kategoria. Natsiot syntyvät kapitalistisen systeemin ja

¹ Сталин. Марксизм и нац-колон. вопрос, с. 6

² Sama, s. 4.

³ Сталин. Марксизм и национально-колониальный вопрос с. 10.

porvarillisten valtioiden syntymisen yhteydessä. Tämän pohjalla Stalin osoittaa, kuinka esim. gruusialaiset muodostuivat natsioksi vasta XIX vuosisadalla. "Gruusia natsiona ilmaantui vasta XIX vuosisadan toisella puoliskolla, jolloin maaorjuuden kukistuminen ja maan taloudellisen elämän kasvu, yhteysvälineiden kehitys ja kapitalismin syntyminen johti työnjakoon Gruusian eri alueiden kesken, lopullisesti horjutti ruhtinaskuntien taloudellisen sulkeutuneisuuden ja sitoi ne yhdeksi kokonaisuudeksi." (Stalin)¹ Suomalainen natsio muodostui myöskin vasta XIX vuosisadalla kapitalismin syntymisen yhteydessä. Natsioiden syntymisen yhteydessä syntyy myöskin kansallinen liike, kansallinen ideologia ja intelligenssi, sekä natsionalismi ja suurvaltalainen shovinismi, jotka molemmat kuuluvat eroittamattomasti kapitalismin, pääoman olemukseen. Tästä mainiona esimerkkinä on Suomi. Juuri XIX vuosisadan puolivälissä suomalaisen kapitalismin syntymisen yhteydessä syntyi myöskin suomalais-natsionalistinen ideologia, suomalaisuuden ideologia taistelussa ruotsalaista kansallisuussortoa ja toiselta puolen venäläisen tsarismin toteuttamaa sortoa vastaan ja olivat sen uranuurtajina J. V. Snellman, Lönnrot, Topelius y.m. Näiltä ajoilta alkaa myöskin Suomen porvaristonkiinnostus Karjala-kysymykseen, joka sitten varsinkin v:n 1918 jälkeen on kasvanut imperialistiseksi "Suur-Suomi"-puuhaksi, pyrkimykseksi valloittaa ja yhdistää Suomeen kaikki suomensukuiset kansat ja heimot aina Uralia ja Jeniseitä myöten. Ja juuri näiden suomalaisen porvariston imperialististen pyyteiden lipuksi on syntynyt teoria siitä, että karjalaiset historiallisen alkuperänsä puolesta, kieleltään ja mieleltään kuuluvat muka Suomen kansaan.

Eräiden historioitsijain tutkimusten mukaan niin suomalaiset kuin karjalaisetkin ovat lähtöisin jostain Altain vuoriston seuduilta ja joutuneet kaukana muinaisuudessa vuosisatojen sisällä kulkemaan halki Venäjän tasangon nykyisille asuinsijoilleen. Jo samoillessaan Venäjän tasangon halki joutuivat nämä suomensukuiset heimot ja suvut toisistaan erilleen ja kehittymään erillisinä etnografisina ryhminä. Karjalajisten ja vepsäläisten sijoittuminen Laatokan ympäristöön, Valkean meren rannikolle, yleensä nykyiselle asuma-alueelle tapahtui mainittujen historiallisten tutkimusten mukaan siinä ensimmäisen vuosituhannen puolimaissa. Nähtävästi samoihin aikoihin tapahtui hämäläisten, savolaisten, y.m. suomensukuisten heimojen asettuminen nykyisen Suomen alueelle. Tällöin suomensukuiset heimot eivät muodostaneet mitään ehjää kokonaisuutta, puhumattakaan siitä, että ne olisivat muodostaneet kansallisen kokonaisuuden, joka on mahdotonta jo senkin takia, ettei mitään suomalaista natsiota tällöin voinut olla olemassa. Oli hämäläisten heimo, savolaisten heimo, kainuulaisten heimo j.n.e., jotka kukin asuivat omilla riista-alueillaan, joilla kullakin oli oma murteensa ja omat tapansa, ja jotka alituisen olivat sotajalalla keskenään. Tällainen heimo omine metsästyks- ja kalastus-alueineen, puhekielinen ja sotapäällikköineen oli tällöin myöskin karjalainen heimo. Siis karjalaiset joutuivat jo vuosisatoja, ja ehkäpä vuosituhansiakin sitten kulkemaan historiallisen kehitystiensä erillään suomensukuisista heimoista. Suomalainen natsio, kuten me ylempänä jo osoitimme syntyi XIX vuosisadalla ja muodostui se hämäläisistä, savolaisista y.m. heimoista. Karjalainen heimo joutui kulkemaan oman historiallisen kehitystiensä erillään hämäläisistä ja muista suomalaisista heimoista ja sen kautta kehittymään omaksi itsenäiseksi natsioksi. Tämän takia vetoaminen historialliseen alkuperään ei kestä arvostelua.

Paikkaansa ei pidä myöskään Suomen porvariston vetoaminen yhteiseen kieleen. Karjalaisilla on oma kieli — karjalankieli. Se, että karjalankieli on läheistä suomenkielelle, ei tee karjalaisia suomalaisiksi kan-

¹ Сталин. Марксизм и национально-колониальный вопрос с. 6.

sallisuudeksi, sillä eri kansallisuuksilla voi olla ja onkin ei ainoastaan toisilleen hyvin läheinen, vaan jopa samakin kieli. Toveri Stalin sanoo tästä asiasta seuraavaa: **"Yhteinen** kieli jokaisella natsiolla, mutta ei ole välttämätöntä erilaiset kielet eri natsioilla. Ei ole natsioita, jotka puhuisivat samanaikaisesti useimmilla eri kielillä, mutta tämä ei vielä merkitse, etteikö voisi olla kahta natsiota, jotka puhuvat samaa kieltä. Englantilaiset ja pohjois-amerikkalaiset puhuvat samaa kieltä, mutta siitä huolimatta eivät muodosta samaa natsiota. Samaa on sanottava norjalaisista ja tanskalaisista, englantilaisista ja irlantilaisista." (Stalin, "Marxismi ja kansallisuuskysymys")¹. Tämä sopii myöskin suomalaisiin ja karjalaisiin nähden. Se, että niillä on toisilleen läheinen sukulaiskieli ei tee niistä kuitenkaan samaa natsiota, sillä natsiot eivät muodostu yksinomaan kielen pohjalla. Mitä tulee "yhteiseen kieleen", johon Suomen porvaristo myöskin vetoaa, siitä puhumme myöhemmin.

2. Tsarismin venäläistyttämispoliittikka karjalaisen kansallisuuden kuolettamispolitiikkana

Noin XI-vuosisadan alussa joutuivat karjalaiset Novgorodin bojarien ja pappien vallan alaiseksi. Moskovan valtakunnan muodostuttua, joutui Karjala Moskovan suurruhtinaan haltuun ja sen jälkeen siirtyi romanovilaisen tsarismiin, venäläisen tilanomistajiston ja myöhemmin porvariston kolonisatsioalueeksi ja kansallisen sorron kohteeksi. Tämän kautta joutuivat karjalaiset vielä enemmän erillään suomensukuisista heimoista kuin aikaisemmin kulkemaan oman historiallisen kehitystiensä. Meidän tarkoituksena ei ole tässä yhteydessä selvittää tsaristisen Venäjän sorron alle joutuneen Karjalan kansan historiaa. Me rajoitumme vain tsarismiin Karjalassa toteuttaman politiikan selvittelyyn ja siihenkin vain siltä kannalta, miten se vaikutti karjalaisen heimon natsioksi muovautumisen prosessiin.

Jo Novgorodin ja Moskovan suurruhtinaan vallanalle joutumisen kautta menettivät karjalaiset entisen heimovapautensa ja itsenäisyytensä ja joutuivat "kansojen tyrmaan". Tästä lähtien alkoi venäläisen aateliston Karjalassa harjoittama mitä raaimman feodaalisen sorron politiikka, jonka yhtenä keskeisimpänä tarkoituksena oli karjalaisten venäläistyttäminen ja sen kautta itsenäisenä kansallisuutena hävittäminen. Poliitiikka, jota tsarismi, venäläinen aatelisto ja porvaristo toteutti sitten johdonmukaisesti aina v. 1917 saakka.

Tämän tarkoituksen ja politiikan ilmaisi myöhemmin (v. 1875) häikäilemättömän avoimesti A. Sobornov, eräs Aunuksen läänin kuvernöörin tsinovnikoista seuraavassa lausunnossaan: "Venäläinen aines alueella esiintyy kulttiveeraavana aneksena, karjalainen — kultiveerattavana ja vieläpä erittäin helposti kulttiveerattavana. Ei voi olla epäilystäkään siitä, että ajan olon, sikäli kuin kulkuneuvot kehittyvät, sikäli kuin raudan ja puutavaran hankinnat kehittyvät ja kalastusta ja metsästystä kehitetään oikein, sikäli kuin kauppa- ja teollisuuspuunktien lukumäärää lisätään ja voimakkaammin asutetaan alueelle venäläisiä — sikäli karjalainen kansa vähitellen häviää... Karjalan kieli vähitellen muuttuu venäläiseksi."² Karjalan kansan venäläistyttäminen ja vähitellen kuolettaminen — siihen sisältyy tsarismiin Karjalassa toteuttaman politiikan olemus. Tässä tarkoituksessa jaettiin Karjala kahtia: Aunuksen lääniin ja pohjoinen osa Arkangelin lääniin, joiden välillä ei ollut juuri minkäänlaista kanssakäymistä ja yhteyttä. Venäläiset tilanherrat ja papit tunkeutuivat Karjalaan, varsinkin etelä-Karjalaan ja Valkean meren rannikoille, anastivat par-

¹ Сталин. Марксизм и национально-колониальный вопрос v. 1934 s. 5.

² «Олонекский сборник» s. 1 1875/76 s. 129.

haimmat maat haltuunsa ja alistivat paikallisen talonpoikaiston feodaalisen riiston ja sorron alaisuuteen — maaorjikkeeseen. Karjalainen talonpoika joutui maksamaan raskaita veroja tsaarille, luostareille, venäläisille tilanherroille ja papeille ja samanaikaisesti vielä lihottamaan karjalaisen kulkiston kukkaroa. XIX vuosisadan toisella puoliskolla alkoi Karjalaan voimakkaammin tunkeutumaan venäläinen pääoma, joka yhdessä tsarismiin ja aateliston kanssa teki kansallisuussorron Karjalassa vielä voimakkaammaksi ja raskaammaksi. Kaikki kansan valistustyö, oikeammin pimitystyö (jumalanpalvelus j.n.e.) suoritettiin niin Aunuksen kun Arkangelin Karjalassakin venäjänkielellä. Koulut palvelivat samaa venäläistytämispoliitiikkaa. V. 1915 syyskuussa oli Petroskoissa eräs neuvottelukokous, jossa käsiteltiin kysymystä korkeampien alkeiskoulujen toiminnasta Petroskoin ujestissa ja muun muassa kysymystä venäläisen koulun perustamisesta Latvaan ja vepsäläisiä varten koulun perustamisesta Soutjärvelle. Tätä erään liberaalin tekemää ehdotusta kokouksessa vastusti m.m. Petroskoin esipappi I. V. Venustos. Petroskoissa silloin ilmestynyt liberaalisuuteen taipuisa lehti "Aunuksen aamu" kertoo Venustovin esiintymisestä tällä tavalla: "Hengellisen laitoksen edustaja esipappi I. V. Venustov, esiintyen tätä ehdotusta vastaan, huomautti, mitä varten me rupeamme hemmottelemaan vierasheimoisia ("korelakkeja" — kuten hän lausui) ja perustamaan heitä varten erikoisia korkeampia alkeiskouluja: pitää pyrkiä siihen, että karjalaiset venäläistyisivät ja häviäisivät ujestista."¹ Siis sanalla sanoen sekä taloudellisen elämän, kulttuurin että hallinnollisen toiminnan alalla toteutti tsarismi johdonmukaisesti ja häikäilemättömästi yhtä ja samaa Karjalan kansan hivuttavan kuolettamisen politiikkaa. Ja tämän sortopoliitiikan toteuttajina Karjalassa olivat ylhäällä kuvernööri tsinovnikkoineen ja santarmeineen ja alhaalla kylissä venäläinen urjadnikka, venäläinen pappi ja venäläinen opettaja, nojautuen paikallisen kulakiston määrätyn osan osoittamaan tukeen.

Ennen XIX vuosisataa oli Karjala Venäjän ja Ruotsin välisen taistelun riitakapulana. V. 1813 eroitettiin Suomi Ruotsista ja yhdistettiin tsaristiseen Venäjään. Tämän jälkeen alkoi Karjala muodostua tsarismiin, venäläisen aateliston ja porvariston yhdeltä puolen ja toisaalta Suomen porvariston välisen taistelun temmellyskentäksi. Huolimatta tsarismiin ja Suomen porvariston etujen vastakkaisuudesta, kävi niiden linja ja pyrkimys kuitenkin eräässä suhteessa yhteen. Suomen porvaristo alun perin ei pyrkinyt ainoastaan vetämään karjalaista väestöä kansalliseen liikkeeseen tsaristista sortoa vastaan, vaan loppujen lopuksi samaan kuin Venäjän tsaristis-porvarillinen taantumuskin, s.o. karjalaisten hävittämiseen omintakeisena kansallisuutena. Tässä mielessä tsarismiin ja Suomen porvariston tarkoitusperät löivätkin yhteen. Vieläpä eräissä suhteissa keinotkin kävivät yhteen. Suomen porvaristo, kuten me edellä jo olemme osoittaneet, on koettanut todistaa karjalaiset suomalaisiksi kansaksi. Tsarismiin edustajat aikoinaan taas pyrkivät päinvastoin todistamaan karjalaiset venäläiseksi kansallisuudeksi. Eräs Aunuksen läänin virkamies Minorski v. 1886 kirjoitti: "Kaikki se, mikä on asettanut karjalaiset ihmisen asteelle, mikä on tutustuttanut heidät elämän mukavuuksiin, kuuluu itseasiassa slaavilaiselle heimolle... Voidaan sanoa, että toistaiseksi vain kieli eroittaa karjalaisen venäläisestä, kaikki muu elintavallinen puoli on ei enempää eikä vähempää kuin palanen yleisvenäläisestä elämästä. Vieläpä uskonnoltaankin ovat karjalaiset uudestisyntyneet isovenäläisikäs."² Venäläiset tsarismiin asiamiehet eivät voineet vedota yhteiseen historialliseen alkuperään, mutta sitä enemmän yhteiseen uskontoon, elintapoihin ym. venäläistyttä-

¹ Олонецкое утро N:o 82, 10 рв. lokak. 1915.

² Слонцкий сборник № 32, v. 1886. Минорский. "Слонцкие карелы и ильинский приход".

mispolitiikan tuloksiin, jotka antoivat aiheen julistaa karjalaiset venäläiseksi kansallisuudeksi. Näin ollen suomalainen porvaristo on yrittänyt todistaa karjalaiset kansallisuudeltaan suomalaisiksi, venäläisen aateliston ja porvariston edustajat taas — venäläisiksi. Kummaltakaan puolen tämä perustelu ja todistelu ei rajoittunut pelkäksi teoreettiseksi aherteluksi. Tällä pohjalla on Suomen porvaristo, varsinkin v:n 1918 jälkeen, yrittänyt toteuttaa Karjalan valloittamisen riistoalueekseen. Ja tällä samalla "teoreettisella pohjalla" toteutti tsarismi häikäilemätöntä venäläistyttämispolitiikkaansa. Karjalan kansa ennen vallankumousta oli näin ollen kahden tulen välissä. Kummaltakin puolen sitä revittiin ja pyrittiin hävittämään. Mutta Suomen porvaristo oli vielä heikko. Sen takia sen hävittämistoiminta ennen v. 1918 rajoittui vain pääasiassa "kansallishengen" lietsomiseen. Tsarismi sen sijaan toteutti venäläistyttämispolitiikkaansa, karjalaisen kansallisuuden kuolettamispolitiikkana kaikella tarmolla ja koko rintaman laajuudella ja sen kautta johti Karjalan, kuten monet muutkin sortamansa kansalliset alueet taloudellisesti takapajuiseksi, petteleivän maaksi, pimeäksi, lukutaidottomaksi alueeksi.

Viime vuosisadan toisella puoliskolla, erikoisesti v:n 1861 maareformin jälkeen, alkoi Venäjä nopeasti siirtyä kapitalistisen kehityksen tielle. Tämän yleisvaltakunnallisen kapitalistisoitumisprosessin piiriin joutuivat luonnollisesti myöskin sorretut kansallisuudet. Mutta sorrettujen kansallisuuksien (ukrainalaiset, tataarit, armenialaiset, usbekit, tsuvaasit ym.) keskuudessa feodalismin jätteiden hajoamisprosessi ja kapitalististen omistussuhteiden muodostuminen tapahtui paljon hitaammin kuin keski-Venäjällä, sillä tsarismi ja isovenäläinen porvaristo pyrkivät etujensa mukaan kaikkiin keinoihin säilyttämään sorretut kansat feodaalisen takapajuina ja pimeinä. Tämän tuloksena tsarimin sortamat kansallisuudet jäivätkin aina Lokakuun vallankumoukseen saakka yleispiirtein otettuna luontaistaloudellispatriarkaalisfeodaaliselle kehitystasolle, takapajuiseksi talonpoikaiskansoiksi, joilla ei ollut juuri laisinkaan omaa teollisuutta, proletaariaattia ja kaupunkikulttuuria. Tällaiseksi patriarkaalis-puolifeodaaliseksi kyläksi jäi myöskin Karjala. Tämä ei kuitenkaan merkitse sitä, etteikö Karjala ennen vallankumousta olisi joutunut kulkemaan oman kapitalistisen kehitystiensä läpi.

Kapitalismi alkoi tunkeutua Karjalaan jo XIX vuosisadalla ja syrjäyttämään feodaalisia ja luontaistalouksellispatriarkaalisia suhteita. Maan ja metsien feodaalinen omistus, tsaristisen valtion, tilanherrain, luostarien "yhteinen yksityisomistus" (Marx) alkoi verrattain nopeasti muuttumaan kapitalistiseksi yksityisomistukseksi. Maa ja metsät vähitellen joutuivat oston ja myynnin esineiksi ja sen kautta alkoivat kasaantua yksityisyrityksiin käsiin. V. 1863—1902 välisenä aikana suoritettiin Aunuksen läänissä 889 maakauppaa, jonka välityksellä 476 209 desj. siirtyi yksityisomistajain käsiin, ja mikä on tärkeintä, ei ainoastaan tilanherrain, vaan pääasiassa kauppiaiden, kapitalistien ja varakkaampien talonpoikain haltuun. Luontaistalouden verrattain nopea muuttuminen markkinataloudeksi aiheutti vastaavan talonpoikaiston kerrostumisen: muodostui kulakistokerros ja batrakit, erikoisen voimakkaasti tunkeutuivat kapitalistiset omistussuhteet kalastustalouteen. Arkangelin läänin Tilastokomitean tietojen mukaan oli v. 1906 Kemin ujestissa 835 yksityistä kalastajaisäntää ja 221 palkkatyöläis-kalastajaa. Aunuksen läänin neljän ujestin (Petroskoin, Aunuksen, Puudosin, Poventsan), jotka nyt kuuluvat KASST:n kokoonpanoon, 11 958 kalastajataloudesta 30,1 % (s. o. 3593 taloutta) tuotti kalaa myyntiä varten. Yksityinen yritteliäisyys alkoi myöskin tunkeutua metsänhankintatalouteen, mutta tätä suuresti jarrutti valtion monopoli metsiin nähden. Tästä yhdeltä osaltaan johtui se, että tsarismin aikana

metsänhankinnat Karjalassa kasvoivat hitaasti, vain 4 % vuodessa keskimäärin, käsittäen kruunun, metsän yksityisomistajain ja talonpoikain metsänhankinnat v. 1913 yhteensä ainoastaan 1713 tuh. kiintokuutiometriä. Pietari I aikana perustettiin Karjalaan useita malmikaivoksia ja pieniä tehtaita (tällöin m.m. perustettiin nykyinen Onegan tehdas). Sen jälkeen teollinen kehitys Karjalassa lamaantui ja melkein lakkasi kokonaan. Tällaista taantumista kesti aina XIX vuosisadan toiselle puoliskolle asti. Voidaan sanoa, että XIX vuosisadalla ei Karjalassa ollut teollisuutta juuri nimeksikään. Esim. Petroskoissa oli v. 1868 toimimassa vain 1 nahkaja 1 kynttiläverstas ja 3 tiiliruukkia, joissa kaikissa yhteensä oli 70 työläistä. Yksityisiä käsityöharjoittajia oli silloin Petroskoissa 198, joilla oli 214 työläistä ja 65 oppilasta. Teollisuuden vähitellen tapahtuva elpyminen ja kehitys alkoi Karjalassa vasta XIX v.s. lopulla ja silloinkin ääretömän hitaasti. Vuosisadan lopulla perustettiin Karjalaan ensimmäiset sahat. Ennen vallankumousta toimi Karjalassa 20 sahaa, joista puolet Vienanmeren piirissä, puolet etelä-Karjalassa, ja olivat ne kaikki yksityisten omistajien käsissä. Yleensä kuitenkin, kuten tunnettua, jäi teollisuuden kehitys Karjalassa, samoin kuin kaikkien muidenkin entisten tsarismien sortamien kansallisuuksien alueilla, mitättömän vähäiseksi. Näin ollen kapitalismi ei tunkeutunut Karjalaan niin paljoa teollisuuspääoman, kuin markkinasuhteiden, palkkatyövoiman käytön ja talonpoikaiston kerrostumisen muodossa. Tämän takia Karjala jäi aina Lokakuun vallankumoukseen saakka teollisesti kehittymättömäksi talonpoikaialueeksi.

Edellä esitetyt tiedot kapitalististen omistussuhteiden tunkeutumisesta Karjalaan koskevat ent. Aunuksen läänin neljää ujestia, jotka kuuluvat nykyään KASST:ään, ja Aarkangelin läänin Kemin ujestia kokonaisuudessaan. Sen takia nämä tiedot eivät anna vielä täydellistä kuvaa kapitalististen omistussuhteiden kehityksestä juuri karjalaisen väestön keskuudessa.

Ent. Aunuksen ja Arkangelin läänien venäläinen väestö kuului tsaristisen valtakunnan hallitsevaan kansallisuuteen — isovenäläisiin. Tämä ei tietysti merkitse sitä, että venäläiset työtätekevät joukot olivat riiston ja sorron ulkopuolella. Venäläinen tilanherra ja kapitalisti riisti venäläisiä työläisiä ja talonpoikia yhtä häikäilemättömästi kuin karjalaisiakin, mutta karjalaista työtätekevää väestöä tämän riiston lisäksi painoi vielä kansallisuussorron ies. Venäläisen väestön asuma-alueella Karjalassa oli esim. kouluverkosto tiheämpi kuin karjalaisissa volosteissa, josta johtui sitten venäläisen väestön aikaisempi lukutaitoisuus karjalaiseen väestöön verrattuna. Karjalan 5 ujestin maaseutuväestöstä oli v. 1897 lukutaitoisia 17,4 %, karjalaisista sitäkin vähemmän — vain 8,9 %. Tämä sama suhde esiintyi vielä räikeämpänä taloudellisessa ja erikoisesti teollisessa kehityksessä. Sikäli kun Karjalaan perustettiin tehtaita, sahoja ym. teollisuuslaitoksia, perustettiin niitä melkein yksinomaan vain venäläisen väestön asumaseuduille (Petroskoin ympäristö, Valkean meren rannikko jne.) ja kuuluivat ne venäläisille kapitalisteille. Sahat myöskin kuuluivat venäläisille kapitalisteille. Metsänhankinta oli kruunun ja venäläisten yksityisten metsäkapitalistien ja urakoitsijain hallussa. Erittäin havainnollisesti kapitalistisen teollisuuden keskittyminen pääasiassa venäläiselle asuma-alueelle näkyy tsarismien aikaisen Karjalan teollisuusproletariaatin kansallisessa kokoonpanossa. V. 1912 oli Karjalassa yhteensä 31 teollisuuslaitosta, joissa oli 4567 työläistä. Koko tästä työläismäärästä oli 30 suomalaista ja vain 6 karjalaista ja 1 vepsäläinen. Näin ollen teollisuuspääoman tunkeutuminen Karjalaan, sikäli kuin sitä tapahtui, oli karjalaista kansallisuutta sortavan shovinistisen venäläisen pääoman tunkeutumista Karjalaan. Häviävän venäläisen tilanherran paikan alkoi täyttämään venäläinen kapitalisti. Juuri tämä venäläinen porvaristo yhdessä tsaristisen taantumuksellisen virkamiehis-

tön kanssa välittömästi esti kansallisen teollisuuden ja kulttuurin synty-
mistä ja kehitystä karjalais-vepsäläisen väestön keskuudessa. Tästä joh-
tuikin se, että jos kapitalismin kehittyminen yleensä Karjalassa tapahtui
hitaasti, tapahtui se karjalaisissa kylissä ja volosteissa vielä hitaammin.
Kapitalistiset omistussuhteet tunkeutuivat karjalaisen väestön keskuuteen
melkein yksinomaan talonpoikaistalouden kerrostumisen, palkkatyövoiman
käytön ja kauppa-markkinatalouden syntymisen muodossa. V. 1885/86
laskettiin Petroskoissa olleen 4549 sellaista kauppiasta, jotka asuivat pit-
kin maaseutua, omistivat siellä taloja, ja kävivät kylissä kauppaa. Rik-
kaimmat kauppiat oli kirjoitettu Pietarin kaupungin kauppiassäätyyn.
Osa näistä kauppiasta oli epäilemättä karjalaisia kauppiaita. Pohjois-
Karjallassa kehittyi kaupankäynti omalaatuisena "laukunkantona" Suo-
messa ja Inkerinmaalla (Leningradin alueella). Osa laukunkantajista ko-
hosi suurkauppiaksi. Tunnettu Uhtuan volostin kulakkikauppias Enon-
suun Jyrki omisti useita kauppiaita ja sai vuosittain kymmeniä tuhansia rup-
lia tuloja. Siirtyminen luontaistaloudesta markkinatalouteen ja palkkatyö-
voiman käyttöön synnytti karjalaisen väestön keskuudessa myöskin vas-
taavat luokkaryhmittymät ja luokkataistelun. Muodostui kansallinen kar-
jalais-vepsäläinen kulakisto ja kauppiasryhmä ja toiselta puolen kansalli-
nen maaseutuproletariaatti (batakit) ja puoliproletariaatti (köyhä talonpoi-
kaisto) joka puolet työajastaan työskenteli kulakin hyväksi, kävi metsä-
töissä, (v. 1914/15 Muurmannin rautatien rakennustöissä jne.). Ikävä
kyllä, tästä karjalaisen talonpoikaissäväestön kerrostumisesta ja maaseudun
kapitalistisoitumisesta ei ole olemassa vastaavia tilastotietoja. Mutta
varmaa on kuitenkin se, että karjalainen maaseutu varsinkin XX v.s.
alusta lähtien hyvin nopeasti alkoi siirtymään tavara-kauppatalouden
kautta kapitalistisen kehityksen tielle. Kapitalististen kauppasuhteiden
ja markkinayhteyksien syntyminen ja laajeneminen merkitsi patriarkaali-
sen ja feodaalisen sulkeutuneisuuden hajoamista ja samalla se oli karja-
laisten kansallisten yhteyksien muodostumista.

Kansallisen porvariston, kulakiston ja kauppiaston syntymisen yhtey-
dessä alkoi Karjalassa, varsinkin pohjois-Karjalassa ja Aunuksen läänin
rajaseuduilla, kehkeytyä myöskin karjalainen porvarillisnatsionalistinen
kansallisuusliike. Karjalan kansallinen liike alunperin koplautui hyvin
läheisesti yhteen Suomen porvariston kansallisen liikkeen kanssa. Mikä
tämän teki mahdolliseksi? Suomen porvaristo tunsi hartioillaan tsaristisen
kansallisuusorron ikeen. Samoin nouseva karjalainen porvaristo. Kum-
paakin painoi sama taakka. Kummallakin oli sama vihollinen. Tämä teki
mahdolliseksi niiden yhteenkäymisen. Tällä pohjalla tapahtui jo ennen
Lokakuun vallankumousta Suomen porvariston ja karjalaisen natsionalis-
tisen kulakiston yhteen liittyminen. Tämä teki mahdolliseksi Suomen por-
varistolle tunkeutua "heimolaisuuden" lipun alla Karjalan kansallisen liik-
keen lietojaksi ja järjestäjäksi. Se, että Karjalan kansallisessa liikkeessä
organisoivaa ja johtavaa osuutta näytteli Suomen porvaristo, käy erittäin
havainnollisesti selväksi mm. v:n 1905 vallankumouksen jälkeen perus-
tetun "Vienan Karjalaisten Liiton" jäsenkokoontalon. Tämän porvaril-
lisnatsionalistisen liiton 750:stä jäsenestä oli karjalaisia vajaa 200.

Suomen porvariston kansallisen liikkeen erikoisuus sisältyi siihen,
että se ei ollut ainoastaan taistelua, jonka tarkoituksena oli vapautua tsar-
ristisen Venäjän kahleista, vaan se oli samalla imperialistista taistelua,
jonka tarkoituksena oli Karjalan valloittaminen Suomen alusmaaksi.
Edellinen puoli (taistelu tsarismia vastaan) oli tämän kansallisen liikkeen
edistysellinen puoli, sillä se oli tähdätty feodalismia, itsevaltiutta ja
kansallista sortoa vastaan. Se yhdisti suomalaisen ja karjalaisen porva-
rillis-kansallisen liikkeen toisiinsa. Jälkimmäinen puoli (pyrkimys Karja-
lan valloittamiseen) oli Suomen porvariston kansallisen liikkeen taantu-

muksellinen puoli, sillä se oli taistelua kansallisen sorron puolesta, jonka tarkoituksena oli karjalaisen kansan hävittäminen omintakeisena natsiona. Tämä toinen puoli erotti suomalaisen ja karjalaisen kansallisuusliikkeen toisistaan. Tämän toisen, taantumuksellisen puolen varsin hyvin tajusivat karjalaiset työtätekevät joukot ja sen takia jäivät yleensä kylmäksi suomalaisen porvariston lietsomaa kansallista liikettä kohtaan. "Vienan Karjalaisten Liiton" kaikki 200 karjalaisista jäsentä olivat kauppiaita ja laukunkantajia. Suomalaisista jäsenistä oli yli 100 kauppiasta, 30 tehtailijaa ja pankinjohtajaa, virkamiehiä aina senaattoreihin asti ja intelligenttejä (professoreita, tohtoreita, juristeja, opettajia j.n.e.) yli 150. Näin ollen Karjalan kansallinen liike oli Suomen porvariston ja karjalaisen kulakiston liikettä. Olisi kuitenkin väärin kieltää kokonaan karjalaisen talonpoikaiston osuus tässä liikkeessä. Osa talonpoikaistosta oli myötmielistä kansallista liikettä kohtaan. Mutta sen pohjimmainen pyrkimys ei käynyt yhteen Suomen porvariston pyrkimysten kanssa. Karjalainen työtätekevä talonpoikaisto kokonaisuudessaan ja vieläpä sekin osa, joka tavalla tai toisella osallistui kansalliseen liikkeeseen, vastusti tätä liikettä, sikäli, mikäli sen kautta pyrittiin liittämään Karjala Suomeen, ja kannatti sikäli, mikäli se oli tähdätty tsaristista taantumusta vastaan. Näin ei ollut ainoastaan etelä-Karjalassa, vaan myöskin pohjois-Karjalassa, jossa Suomen vaikutus oli tuntuvampi. Vieläpä osa karjalaisista kulakki-aineksistakin vastusti Karjalan Suomeen liittämistä. Karjalan kansallinen liike, huolimatta sen kulakkijohtajien Suomikallistumasta, oli näin ollen kaksiteräinen miekka, joka oli ennenkaikkea tähdätty tsaristista sortopolitiikkaa vastaan, mutta samalla oli taistelua Suomen porvariston imperialistisia valloitus- ja hajoituspyyteitä vastaan. Tällaisena tsarismivastaisena kaksiteräisenä liikkeenä suuntautui Karjalan kansallinen liike, sikäli kuin se oli joukkojen liikettä, Helmikuun vallankumouksen yleisuoamaan ja myötävaikutti tsarismin kukistamiseen Venäjällä.

Minkälainen johtopäätös kaikesta edelläsanotusta seuraa?

Noin tuhat vuotta sitten joutuivat karjalaiset venäläisen aateliston ja tsarismin vallan alle ja sen kautta vielä enemmän kuin aikaisemmin erillään suomalaisista heimoista oman historiallisen kehityksensä tielle. Vuosisatoja toteutti tsarismi karjalaisiin nähden häikäilemätöntä venäläistyttämispolitiikkaa ja pyrki hävittämään ne omintakeisena kansallisuutena. Venäläinen porvaristo XIX ja XX vuosisadalla toteutti samaa politiikkaa. Viime vuosisadan lopulla ja varsinkin XX v.s. alussa alkoi Karjala siirtyä kapitalistisen kehityksen tielle. Tämän pohjalla syntyi karjalainen porvarillis-kansallinen vapausliike. Feodalismin jätteiden häviämisprosessi ja kapitalististen tavarataloudellisten omistussuhteiden muodostumisprosessi oli samanaikaisesti karjalaisen heimon natsioksi muovautumisen prosessi. Tämän pohjalla syntyi karjalainen porvarillis-kansallinen vapausliike. Tsarismi johti karjalaisen kansallisuuden vähin erin tapahtuvan tuskallisen kuoleutumisen tielle. Jos tsarismi ja venäläinen kapitalismi olisivat saaneet jatkaa petomaista sortopolitiikkaansa, olisi se johdonmukaisena tuloksenaan johtanut karjalaisen kansallisuuden kokonaan häviämiseen. Samaan olisi johtanut myöskin se, jos Karjala olisi joutunut Suomen verenjanonaisen porvariston riiston alaisuuteen. Tätä kokonaisen kansan murhaa eivät kuitenkaan tsarismi, venäläinen porvaristo eikä myöskään Suomen porvaristo saaneet toteuttaa. Karjalan kansan vapautti vuosisatoja kestäneestä kansallisesta sorrosta ja myöskin porvariston, kulakiston ja kauppiaiden riistosta Venäjän sankarillinen proletariaatti liitossa köyhemmän talonpoikaiston ja entisten sorrettujen kansallisuuksien työtätekevien joukkojen kanssa, bolshevistisen puolueen johdolla, Leninin-Stalinin johdolla Lokakuun suuren proletaarisen vallankumouksen kautta.

3. Karjalaisen natsion uudestisyntyminen Lokakuun vallankumouksen kautta.

"Kapitalismin olemassaolo ilman kansallista sortoa on yhtä mahdoton, kuin sosialismin olemassaolo ilman sorrettujen natsioiden vapauttamista, ilman kansallista vapautta. Shovinismi ja kansallinen taistelu ovat kiertämättömät niin kauan kuin natsionalististen harhaluulojen kyllästyttämä talonpoikaisto (ja yleensä pikkuporvaristo) kulkee porvariston mukana, ja päinvastoin, kansallinen rauha ja kansallinen vapaus voidaan pitää turvattuna, jos talonpoikaisto kulkee proletariaatin mukana s.o., jos on turvattu proletariaatin diktatuuri. Tämän takia sovettien voitto ja proletariaatin diktatuurin pystyttäminen esiintyy kansallisuussorron hävittämisen, kansallisen tasa-arvoisuuden pystyttämisen, vähemmistökansallisuuksien oikeuksien turvaamisen perusehtona" (Stalin). Siis kansallisuussorto eroittamattomasti kuuluu kapitalismin olemukseen. Se kuuluu siihen yhtä eroittamattomasti kuin työväenluokan riistokin. Tämän takia kansallisuussorron poistaminen ja kansallisuuskysymyksen ratkaiseminen ensimmäisenä perusehtona edellyttää kapitalismin murskaamista, proletaarisen vallankumouksen suorittamista ja proletariaatin diktatuurin pystyttämistä. Toiselta puolen taas kapitalismin murskaaminen, proletaarisen vallankumouksen suorittaminen ja proletariaatin diktatuurin turvaaminen ei ole mahdollista ilman sorrettujen kansojen vapauttamista, ilman kansallisuussorron poistamista. "Kansallisuuskysymys on osa proletaarisen vallankumouksen yleiskysymyksestä, osa proletariaatin diktatuurin kysymyksestä." (Stalin)¹ Lokakuun vallankumouksessa Venäjän proletariaatti bolshevistisen puolueen johdolla kukisti tilanomistajat ja kapitalistit. Tämän kautta Lokakuun vallankumous ratkaisi kansallisuuskysymyksen internatsionalismin hengessä, vapautti kaikki entiset sorretut vähemmistö-kansallisuudet kansallisen sorron kahleista ja laski perustan eri kansallisuuksien faktillisen eriarvoisuuden poistamiselle, kaikkien kansojen taloudellisen ja kulttuurisen elämän nousulle.

Lokakuun suuren proletaarisen vallankumouksen kautta sai vapauden myöskin tsarismen kuolemaan tuomitsema Karjalan työtätekevä kansa. Lokakuun vallankumous pelasti Karjalan kansan kiertämättömältä tuhoutumiselta. Tov. Stalin puolueen XVI edustajakokouksessa, taistellen Kautskyä ja natsionalisti-uklonisteja vastaan, osoitti, kuinka Lokakuun vallankumouksen kautta pienet kansallisuudet SSSR:ssä eivät ole venäläistyneet, vaan päinvastoin kehittyneet itsenäisiksi natsioiksi. "Kuka on oikeassa, — Kautsky vai ko Lenin? Jos Kautsky on oikeassa, miten on silloin selvitettävissä se tosiasia, että sellaiset suhteellisesti takapajuiset kansallisuudet kuin valkovenäläiset ja ukrainalaiset eivät ole venäläistyneet vallankumouksen johdosta SSSR:ssä, vaan päinvastoin uudestisyntyneet ja kehittyneet itsenäisinä kansoina. Miten on selvitettävissä, että sellaiset kansallisuudet kuin turkmenit, kirgiisit, usbekit, tedshikit (puhumattakaan gruusialaisista, armenialaisista, aserbaidshanilaisista jne.) eivät takapajuisuudestaan huolimatta ole venäläistyneet sosialismin voiton johdosta SSSR:ssä, vaan päinvastoin uudestisyntyneet ja kehittyneet itsenäisiksi natsioiksi" (Stalin)² Tämän puolueen ja SSSR:n koko työtätekevän kansan ja kansainvälisen proletariaatin suuren johtajan lausunto uspekeista, kirgiiseistä ym. Lokakuun vallankumouksen vapauttamista kansoista pitää täydellisesti paikkansa myös karjalaiseen kansallisuuteen nähden. Lokakuun vallankumouksen ja sosialismin voiton kautta on karjalainen kansallisuus uudestisyntynyt ja kehittynyt itsenäiseksi natsioksi.

¹ Stalin, Leninismin kysymyksiä, s. 61.

² Stalin, Leninismin kysymyksiä, s. 729.

Ilman karjalaisen natsion tunnustamista me emme voi ymmärtää kansojen itsemääräämisoikeuden myöntämistä Karjalalle. Tov. Stalin v. 1913 taistelleessa bundilaisia ja Otto Baueria vastaan kansallisuuskysymyksessä, osoitti kuinka Bauerin määrittelemä natsio, natsio ilman yhteistä asuma-aluetta ja taloudellista elämää on mystillinen, saavuttamaton, haudantakainen, natsio ilman maaperää, ja korosti sitä, että bolshevismi "ei rakenna kansallisuusohjelmaansa tällaisia paperi-"natsioita" varken. Se voi ottaa huomioon vain todelliset natsiot toimivina ja liikkuvina ja jotka sen takia pakoittavat ottamaan itsensä huomioon". (Stalin, "Marxismi ja kansallisuuskysymys")¹⁾. Karjalan kansa huolimatta pienestä väkiluvustaan oli myös tällainen elävä realinen kansallisuus, jonka Venäjän proletariaatti ja Sovettivalta otti kaikkien toisten entisten sortettujen kansallisuuksien rinnalla huomioon ja turvasi sille natsiona itsemääräämisoikeuden. SSSR:n staarostaan tov. M. I. Kalininin allekirjoittamassa Yleisvenäläisen Toimeenpanevan Keskuskomitean julistuksessa Karjalan kansalle syyskuun 22 p:ltä v. 1920 sanotaan: "Ollen läheisessä yhteydessä kaikkien Venäjän sosialistisessa Federatiivisessa Sovetti-Tasavallassa asuvien kansallisuuksien raatajajoukkojen kanssa, astuu Karjalan työtätekevä kansa historiansa uuteen aikakauteen. Karjalan raatajajoukkojen vastaiset kohtalot ovat sen omissa käsissä. Kansojen itsemääräämisoikeuden perusteella avautuvat sen eteen kansallisen kehityksen rajattomat mahdollisuudet. Venäjän Sovetti-Tasavaltaan yhtyneiden työtätekevien kansojen mahtava liitto suojelee Karjalan raatajajoukkojen oikeuksia, heidän kansallista itsemääräämistään ja heidän vapautta kaikkien orjuuttajien ja riistäjien ikeestä. Taisteltuaan pitkät vuosisadat karun luonnon keskuudessa olemassaolonsa puolesta, astuu Karjalan kansa laajan kansallisen kehityksen tielle orjuudesta ja riistosta vapautuneiden eri kansallisuuksiin kuuluvien työtätekevien kansojen perheessä. Pystyttyään vaikeissa oloissaan säilyttämään oman kielensä ja entisten kansallisten perinnäistietojensa jätteen, voi Karjalan työtätekevä kansa nyt luoda itselleen rauhallisen työn ja sivistyksellisen toiminnan avulla uuden tulevaisuuden itsestään määräävänä, vapaana kansana. Uupumattomasti raataneet esi-isät jättivät sille kovan elämänsä muistomerkkin kansallisissa lauluissaan ja perimätiedoissaan, jotka yhdistävät nykyisen sukupolven saman kovan luonnon keskuudessa raataneiden lukemattomien sukupolvien kanssa. Monien vuosisatojen aikana ovat Karjalan työtätekevät joukot viettäneet tsaarin hirmuhallituksen raskaan taakan alaisina sisäilyksetöntä elämäänsä, kärsien tsaarin virkamiesten ja kaikenlaisten kätyrien sekä tsarismien apurien petomaisesta, raasta mielivallasta. Venäjän proletariaatin sankarillinen vallankumoustaistelu on vapauttanut myös Karjalan työkansan tsaarin tyranniuden tukahduttavasta ikeestä."²⁾

Lokakuun vallankumous ja sosialistinen rakennustyö on yhdistänyt entisen tsarismien sortaman ja hajoittaman työtätekevän karjalaisen kansan ehjäksi kansalliseksi kokonaisuudeksi SSSR:n eroittamattomana osana. Karjalan Työkansan Kommuunin ja Karjalan Autonomisen Sosialistisen Sovetti-Tasavallan perustamisen kautta hävitettiin Karjalan kansan entinen jako Aunuksen ja Arkangelin Karjalaan ja yhdistettiin se yhdeksi hallinnolliseksi kokonaisuudeksi. Yhteysteiden rakentamisen, taloudellisen elämän suunnitelmallisen kehittämisen, sanalla sanoen, sosialistisen rakennustyön kautta on Karjalan työtätekevä väestö yhdessä Karjalassa asuvan venäläisen työtätekevän väestön kanssa muodostunut ehjäksi taloudellisen elämän kokonaisuudeksi. Kansan kielellä suoritettu sosialistinen kulttuuri-valistustyö, yhteinen koko aluetta käsittävä koulu-, klubi-, kirjasto-, kino-, j.n.e. verkosto on yhdistänyt karjalaisen työtätekevän kan-

¹⁾ Сталин. Марксизм и нац.-колон. вопрос, с. 9.

²⁾ "Kymmenen vuotta Neuvosto-Karjalaa", s. 15—16.

san ehjäksi kulttuuriseksi kokonaisuudeksi ja kulttuurityön sosialistisen sisällön kautta sitonut aatteellisesti Karjalan työtätekevän rahvaan eroittamattomasti koko SSSR:n ja kansainvälisen proletariaatin taistelurintamaan kapitalismia vastaan kommunismin voiton puolesta. Kaiken tämän kautta on Lokakuun vallankumous ja sosialismin voitto SSSR:ssä uudestisyntyttänyt karjalaisen työtätekevän kansallisuuden ja tehnyt siitä vapaan, itsenäisen natsion SSSR:n kymmenien eri kansallisuuksien työtätekevien joukkojen muodostamassa suuressa ja mahtavassa perheessä.

Tsarismi pyrki aikoinaan hävittämään karjalaisen kansallisuuden. Samoin Suomen porvaristo. Tsarismi on jo aikoja sitten hävitetty, samoin venäläinen porvaristo. Suomen porvaristo on vielä olemassa ja pyrkii edelleenkin Karjalan työtätekevän kansan tuhoamiseen. Tätä imperialistista pyrkimystään Suomen porvaristo verhoaa pettäväällä "heimolaisuuden" lipulla ja koettaa perustella sillä, että karjalaiset eivät muka ole mikään omintakeinen natsio, vaan suomalainen heimo, että karjalaiset alkuperänsä puolesta, kieleltään ja "mieleltään" kuuluvat Suomeen ja suomalaiseseen kansaan. Tämän suomalais-porvarillisen teorian talutusnuoraan joutuivat Karjalan puoluejärjestön entiset johtajat t.t. Rovio, Gylling ja muut paikallisen natsionalismin edustajat Karjalassa.

4. Kysymys karjalaisesta natsiosta ja paikallinen natsionalismi Karjalassa.

V. 1929 kirjoittamissaan teeseissä "Kansallisuuspolitiikan edessä olevista tehtävistä KASST:ssa" тов. Rovio sanoo: "Historiallisten tietojen mukaan karjalaiset kuuluvat n.s. länsisuomalaisten kansallisuuksien heimoon, s.o. Suomen varsinaiselle väestölle läheisiin heimoihin. Paitsi karjalaisia kuuluu Karjalassa niihin myöskin tsudit (vepsäläiset) ja muutamat muut kansallisuudet SSTL:n pohjoisosissa. Osa karjalaisia asuu itä-Suomessa ja Tverin ja Novgorodin lääneissä. Suomenkielen ja karjalan murteen välillä ei ole jyrkkää rajaa...Kielellisessä suhteessa suomalaiset ja karjalaiset muodostavat määrätyn kokonaisuuden ja heidän jakaminen suomalaisiin ja karjalaisiin on ehdollista. Tuo jako on aiheutunut vain niistä historiallisista ja poliittisista erikoisuuksista, jotka ovat vallinneet Suomessa ja Karjalassa. On epäilemätöntä, että talouden jatkuva kasvu ja lujittuminen samoin kuin myöskin kulttuurinen ja neuvostoyhteiskunnallinen kasvu, varsinkin sen jälkeen kun meidän kansallinen koulumme valtaa piiriinsä 100-prosenttisesti kaikki lapset ja kun koulumme pääsevät entistä korkeammalle tasolle, tuo eroavaisuus vähin erin tulee häviämään, eri murteet lähenevät Suomen kirjakieltä ja se vakiintuu kansan käytettäväksi jokapäiväisessä elämässä. Tämän takia esityksessä tullaankin kaikkia karjalais-suomalaisia kansallisuuksia kutsumaan natsionaaleiksi." Tässä "natsionaali"-termin kansantieteellisessä, kielellisessä j.n.e. perustelussa tulevat suomalaiset ja karjalaiset sulatettua toisiinsa siinä määrin, että karjalainen natsio tosiasiallisesti häipyä olennottomiin. Тов. Rovio ei näe karjalaisia omintakeisena natsiona, vaan "Suomen varsinaiselle väestölle läheisenä heimona". Kirjoituksessaan "Kielikysymys Neuvosto-Karjalan kansallisuuspolitiikassa" luonnehtii hän myöskin karjalaiset suomensukuiseksi heimoksi. Тов. Gylling v. 1928 julkaisemassaan kirjoituksessa "Ensimmäinen sosialististen tasavaltain välinen sopimus" puhuu niinkään kaiken aikaa karjalaisista suomensukuisena heimona. Erittäin silmään pistävänä on suomalaisen ja karjalaisen kansallisuuden samaistuttaminen esiintynyt meillä kaikissa ennen AK:n V pleenumia julkaistuissa tilastotiedoissa. Kaikissa niissä puhutaan karjalais-suomalaisesta väestöstä, karjalais-suomalaisesta opettajistosta jne.

On mitä tärkeintä ja mielenkiintoisinta merkitä se, että suurvenäläisen shovinismin edustajat Karjalassa aikoinaan kielsivät myöskin karja-

laisen natsion olemassaolon. Suurvenäläisen shovinismin yksi johtavimmista edustajista Karjalan Kommuunin perustamisen ja toiminnan alkuaikoina, Kudshijev v. 1921 Aunuksen läänin puoluekonferenssissa suoraan väitti, että "Karjalan Työkansan Kommuunia ei perustettu miksiäkään kansalliseksi yksiköksi, sillä karjalaista natsiota sellaisenaan ei ehdottomasti ole olemassa, koska karjalaisilla ei ole omaa kulttuuria, eikä omaa kieltä, joten karjalaiset on ehdottomasti alistettava yhdeltä puolen venäläistytämisen, toisaalta — suomalaistuttamisen alaiseksi, riippuen maantieteellisestä asemasta". Tämä on niin selvästi sanottu, ettei se kaipaa mitään kommentarioita. Kaikki se, mitä me olemme ylempänä sanoneet karjalaisesta natsiosta, on tähdätty myöskin kudshijevilaista shovinismia vastaan. Sen takia me asian tähän puoleen emme sen enempää pysähdy. Sen sijaan on syytä pysähtyä suurvenäläisen shovinismin ja paikallisen natsionalismin yhteenkäymiseen tässä asiassa. Tämä yhteenkäyminen ei ole mikään sattuma, vaan täysin lakimääräinen ja perustuu siihen, että paikallisella natsionalismilla ja suurvenäläisellä shovinismilla, kummallakin niillä on yksi ja sama luokkapohja, että ne molemmat ovat vain yhden ja saman porvarillisen ideologian kaksi erilaista ilmaisumuotoa, että ne molemmat ovat poikkeamista leniniläisen internatsionalismin linjalta. Karjalaisen natsion kieltäminen johti Kudshijevin poikkeamaan proletaarisen internatsionalismin linjalta suurvenäläisen shovinismin, taantumuksellisen venäläistytämispolitiikan raiteille. AK:n ja Sovnarkomin entisen johdon edustajat kielsivät karjalaisen natsion hämätymmin paikallisen natsionalismin näkökannalta ja joutuivat leniniläisen internatsionalismin linjalta "porvarillisen Suomen puoleen kallistuvien natsionalististen aineiden talutusnuoraan". Kummallakin tulos on sama: eri kansallisuuksiin kuuluvien työtekevien joukkojen vastakkain asettaminen, karjalaisen työtätekevän väestön syrjään jättäminen, Karjalan sovettiautonomian heikentäminen ja kaiken tämän kautta SSSR:n mahdin horjuttaminen.

Voidaan tehdä kysymys ja varsinkin suomalaiset toverit voivat kysyä, eikö karjalaisten luonnehtiminen itsenäiseksi natsioksi eroituksena suomalaisesta kansallisuudesta merkitse ja johda suomalaisten ja karjalaisten työtätekevien joukkojen vastakkain asettamiseen? Ei. Valkovenäläiset ovat itsenäinen natsio eroituksena venäläisestä natsiosta, mutta se sellaisenaan ei merkitse venäläisten ja valkovenäläisten työtätekevien joukkojen vastakkain asettamista. Samaa on sanottava suomalaisesta ja karjalaisesta natsiosta. Tietysti, jos me lähdemme suomalaisten ja karjalaisten kansallista eroavaisuutta paisuttamaan ja jätämme varjoon sen, mikä suomalaisia ja karjalaisia työtätekeviä joukkoja yhdistää, johtaa se vastakkain asettamiseen. Yleensä eri kansallisuuksiin kuuluvien työtekevien joukkojen kansallisten erikoisuuksien yksipuolisesta paisuttamisesta kasvaa natsionalismi ja kansallinen rajoittuneisuus, kun taas kansallisten eroavaisuuksien hämäämisestä ja kieltämisestä kasvaa suurvaltalainen shovinismi. Karjalaisen natsion olemassaolo ja sen tunnustaminen ei merkitse suomalaisten, venäläisten ja karjalaisten työtätekevien joukkojen vastakkain asettamista, päinvastoin vain tämän tunnustamisen pohjalla on mahdollista internatsionalismi ja Karjalan autonomisen sovettiasavallan olemassaolo. Näin ollen karjalaisten luonnehtiminen ominataiseksi natsioksi vastaa täydellisesti leniniläisen internatsionalismin linjaa. Karjalaisen kansallisuuden kieltäminen sen sijaan johtaa poikkeamiseen internatsionalismin linjalta. Näin tapahtui juuri AK:n entiselle johdolle ja paikallisen natsionalismin edustajille Karjalassa. Niin oudolta kuin se tuntuukin, mutta todellisuudessa kuitenkin karjalaisten ja suomalaisten samaistuttaminen sanoissa johti käytännössä karjalaisten ja suomalaisten työtätekevien joukkojen vastakkain asettamiseen ja edelleen niiden molempien vastakkain asettamiseen venäläisten työtätekevien joukkojen kanssa.

Leniniläis-stalinilaisen kansallisuuspolitiikan mukaan on kansallisissa tasavalloissa ennenkaikkea juuri entinen sorrettu, pimeä, takapajuinen työtätekevä väestö vedettävä taloudellisen ja kulttuurisen rakennustyön piiriin aktiiviseksi sosialistisen yhteiskunnan rakentajajoukoksi, sillä vain tämän kautta on mahdollista entisten syrjäseutujen takapajuisuuden ja pimeyden poistaminen, faktillisen taloudellisen ja kulttuurisen eriarvoisuuden poistaminen, vain tämän kautta on mahdollista entisten sorrettujen kansallisuuksien työtätekevien joukkojen kohottaminen kehittyneimpien kansallisuuksien proletariaatin poliittisen ja kulttuurisen kehityksen tasolle, vain tämän pohjalla on mahdollista entisen sortajakansan proletariaatin ja entisten sorrettujen kansojen työtätekevien talonpoikaisjoukkojen välinen internationaalinen liitto. Karjalan Sovetti-Tasavallan väestöstä karjalainen ja vepsäläinen osa muodostaa Karjalassa juuri sen osan, joka ennen oli tsarismien ja venäläisen porvariston eniten sortama, sillä tilanherrain, porvariston, kulakiston riiston lisäksi, joka kohdistui samalla tavalla niin karjalaisiin, vepsäläisiin kuin venäläisiin työläisiin ja talonpoikiin, joutui karjalais-pepsäläinen työtätekevä väestö kärsimään vielä raskaasta kansallisuussorrosta. Tämän takia se jäi takapajuiseksi, lukutaidottomaksi, pimeäksi. Leniniläis-stalinilaisen kansallisuuspolitiikan mukaan on kansallisissa tasavalloissa pyrittävä ennenkaikkea juuri tuon kansallisen sorron tuloksena takapajuiseksi ja pimeäksi jäänyt työtätekevä väestö kohottamaan keski-Venäjän teollisen kehityksen ja venäläisen proletariaatin tasolle. Tämä on mahdollista vain kansallisten tasavaltojen ja niiden mukana myöskin Karjalan industriaalisoimisen avulla, kansallisen proletariaatin luomisen avulla, sen kautta, sosialistisen taloudellisen ja kulttuurisen rakennustyön eri aloja varten tarvittavien kaaderien esille vetämisessä ja kasvattamisessa ei rajoituta vain venäläiseen ja suomalaiseseen työtätekevään ainekseen, vaan erikoisesti pyritään vetämään esille ja kasvattamaan työläisiä ja spesialistikaadereita karjalaisen ja vepsäläisen työtätekevän väestön keskuudesta. Juuri tämän leniniläis-stalinilaisen kansallisuuspolitiikan perusvaatimuksen Karjalan puoluejärjestön ja sovettien entinen johto unohti orientoituessaan suppeaan työntekijäkerrokseen — suomalaisiin ja siten jätti taka-alalle ei ainoastaan karjalais-pepsäläiset, vaan myöskin venäläiset työtätekevät joukot ja jarrutti Sovetti-Karjalan taloudellisen ja kulttuurisen kehityksen nousua.

(Jatkuu)

Karjalan kansan runoilija

On riemu, kun Stalinin johdolla saa
Maan onnelliseksi näin muodostaa.

J. Virtanen.

Jalmari Virtanen on suomalaisen sahatyöläisen poika ja Pietarin työläisten kasvatti.

Virtanen joutui työskentelemään pietarilaisessa tehtaassa "Atlas" (nykyään "Economaizer"), työskentelemään ja sitten erotetuksi saman Pietarin rautatieasemalta ja sieltä lähtemään karkoitukselle. Pietarissa Virtanen koki työttömyyden koko kauheuden ja siellä hän sai etumaisilta pietarilaisilta työläisiltä poliittisen itsemääräämisen ensimmäiset opetukset. Juuri siellä 16-vuotias Virtanen vuoden 1905 tammikuun päivinä näki työläisten kulkueen marssivan Talvipalatsille, kuuli vihaiset ja rai-vokkaat huudot, kun tsaarin käskyläisten ensimmäiset laukaukset kajahtivat ja tunsu taistelijan hillitöntä vihaa juuri täällä, nähdessään työläisten pyhän veren, jota viholliset vuodattivat puhtaalle lumelle. Juuri täällä nuori Jalmari oppi lakkotaistelujen taidon, ensi kerran kuunteli työläis-agitaattoreja lukuisissa joukkokokouksissa, lakkojen aikana pysähdytti vierustovereittensa kanssa koneet.

Juuri täällä Virtanen julkaisi ensimmäisen kirjallisen tuotteensa — työläiskirjeenvaihtajan tyypillisen sanomalehtikirjoituksen verenheimijäisännistä ja sittemmin kuvauksen, jossa ruoskittiin "kaupungin isiä", kaupungin duumaa, joka jätti työttömät vaille leipäpalaa.

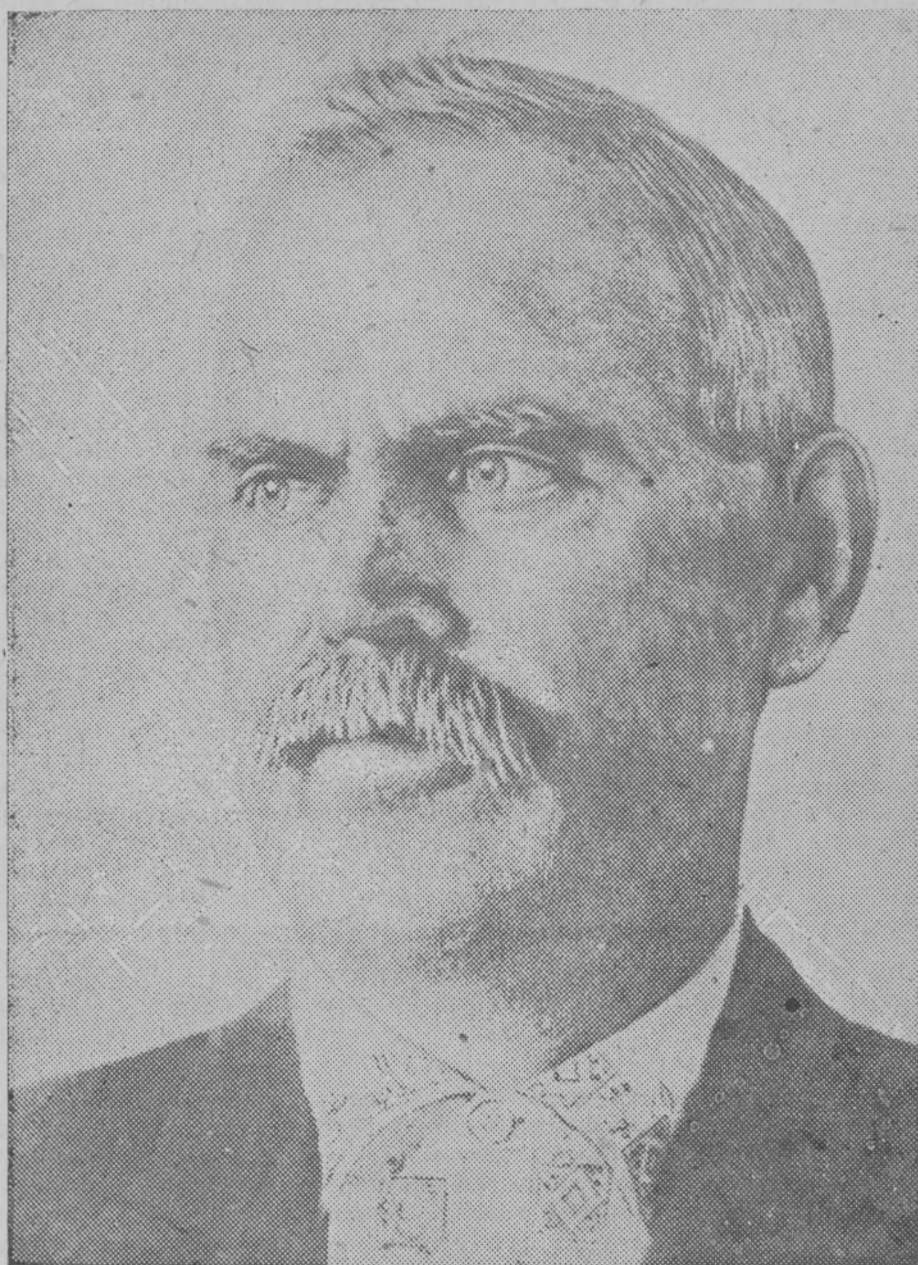
Kieltämättä, näissä ensimmäisissä kokeissa ei vielä ollut sitä Virtasta, jona me nykyään hänet tunnemme, — suurilahjaista ja prinsipiaalista runoilijaa, bolshevistista vallankumouksellista. Hänen ensimmäisten kirjoitustensa taitamattomiin riveihin pääsi pujahtamaan säveliä joita me nyt nimittäisimme reformistisiksi. Hän ei vielä **vaadi**, hän ei vielä **taistele** kynällään, — hän vielä toistaiseksi pyytää ja vetoaa. Pettymys ei antanut kauan odottaa itseään, vaan se tuli heti Virtasen ensimmäisten tuotteiden julkaisemisen jälkeen ja suorastaan niiden takia Jalmari erotetaan työstä.

Taistelijan kasvava viha epäoikeudenmukaista riistojärjestelmää vastaan sysää Jalmari Virtasen ilmaisemaan kirkkaammin protestinsa, hän alkaa kirjoittaa runoja.

Hän esiintyy Suomen sosialidemokraattisessa lehdistössä lyyrikkona, joka osaa taistelijan intomielen yhdistää elämän ihanuuksien ja hauskuuksien optimistiseen tuntemiseen, vieläpä silloinkin kun elämässä olivat vielä vallalla loiset ja kansan viholliset. Näissä runoissa ei ollut lainkaan sovittelavaisuutta sortavaan todellisuuteen. Ei, tämä on sellaisen taistelijan optimismia, joka ottaa elämän sen koko monipuolisuudessaan, joka on vakuutettu voitostaan, joka osaa huomata, että

— Myrskyilman takaa tuolta
Kaukaa siintää toivon maa.
(Jazykov)

Oikeudenmukaisuus vaatii huomauttamaan, ettei Virtanen taantumuksen eikä nousunkaan vuosina osaa esim. Demjan Bednyin tavoin elimellisesti yhdistää poliittisia katsanto kantojaan omaan runokieleensä. Runoilija Virtasen "käynti" ei ole vielä varmaa, vaan toisinaan suorastaan häilyvää. Ottakaammepa vaikka nämä rivit, jotka on kirjoitettu v. 1912.

On niinkuin kuulisin jo riemupauhun
 Vyöryvän yli uuden maailman
 Ja ihmisonnen armaan juhlasauhun
 Näkisin korkeuteen nousevan.
 Harjoille temppelien hulmahtavan
 Näkisin voitonmerkin uuden mahdin,
 Kuulisin kansan mukaantenhoavan tahdin
 Laulavan laulua nyt uuden ajan...

ja edelleen:

Näin istuissani yksin kevätyössä
 Kivellä kaislarannan unelmoin.

Ja tämä on kirjoitettu Ljenan tapahtumien ja uuden vallankumouksellisen nousun aikana. Näin ollen (ja esimerkkien lukua ei ole vaikea monikertaistuttaa) voidaan helposti päätellä, että runoilijatiensä ensi vuosina Virtanen esiintyy runoissaan joka paikassa luonnonvoimaisena, pikkuporvarillisena vallankumouksellisena, jonka luomuksia bolsheviikin organisoivat aatteet eivät ole vielä hedelmöittäneet. Tämä erikoisuus on sitäkin näkyvämpää, koska runot kuuluvat proletarisen joukkotaistelun aktiivisen osanottajan kynälle. Tässä on ilmeinen ristiriitaisuus runoilijan vallankumous-poliittisen käytännön ja oman kirjallisen käytäntönsä välillä.

Tosin aikojen kuluessa "sakset" supistuvat. Aika kuluu. Virtanen tuntee sodan tukahduttavan, ukkosilman edellä vallitsevan atmosfääriin. Tapahtuu itsevaltiuden kukistaminen ja jo helmikuun vallankumouksen ensimmäisistä päivistä lähtien hän asettuu selvälle bolshevistiselle katsantokannalle. Vuoden 1917 helmikuussa hän kirjoittaa suuren runon "Leninin saapumisen", jossa hän yhdessä bolsheviikkien koko puolueen ja tietoisien työväenluokan kanssa riemulla tervehtii maailman proletarisen vallankumouksen johtajaa, joka on saapunut sen etuasemille, johtaakseen armeijainsa päähyökkäystä juoksuhautoihin asettuneen vihollisen rintamaa vastaan.

Tästä päivästä lähtien — puhuipa hän kansalaissodasta, Suomen fasisteista, jotka uneksivat "suur-Suomesta" Uraliin asti, kulakeista, joita voitokas kolhoosijärjestelmä likvidoi, kolhoosityön riemusta tai sankarillisista metsätyöläisistä — kaikkialla ja kaikessa Virtasen luomukset sisältävät Lenin-Stalinin täysiverisiä aatteita.

Koettuaan itsevaltiuden sorron ja tultuaan tuntemaan Pietarin etumaisten työläisten vallankumouksellisen ystävyysyden erinomaisuuden, väsymättä työskennellen itsensä kanssa, kaiken aikaa ja sangen tarkasti tutkien Venäjän ja muiden maiden kirjallisuuksien parhaita näytteitä, Jalmari Virtanen kasvaa suureksi runoilijaksi, jonka tuotteet ovat nykyään tunnettuja sekä venäläiselle lukijalle että Suomen työläisille rajan takana, kaikkialla, minne hänen runonsa vain voivat tunkeutua.

Luomistyönsä kolmenkymmenen vuoden aikana ja varsinkin viime vuosina, näinä Sovettiliiton suuren kansan jättiläismäisen ja sankarillisen työn vuosina Jalmari Virtanen löysi itsensä kansan runoilijana, joka runoissaan ja lauluissaan olennoi mainehikkaan Karjalan kansan talantti-suuden, järjen, hehkuvan sydämen ja uskollisuuden internatsionalismin principeille.

Virtasen luomuksille ovat ominaisia juuri ne piirteet, jotka määrittelevät todella vallankumouksellisen kansanrunoilutyylin: musikaalisuus, eepillinen vauhti jopa "puhtaan" lyriikankin alalla, syvä yhteys kansanjoukkojen elämään, kansan ylevyys, kansan, jonka vallankumous on nostanut pimeydestä ja sivistymättömyydestä luovan olemassaolon tasolle, läheisyyden tunteminen koko maailman työtätekeviin ja sorrettuihin.

Juuri tämän vuoksi runoilijan runoihin niin usein ja elimellisesti sisältyy rivejä, jotka tosi päätöksellä puhuvat Leninistä, Stalinista, Kirovista — kansojen suuren perheen johtajista, jotka käyvät taistelua valhetta, väkivaltaa ja petosta vastaan. Juuri näissä ihmisissä runoilija näkee työtätekevän ihmiskunnan vuossataisten unelmien kaikkein täydellisimmän ruumiillistuman, unelman ritareistaan ja sankareistaan, joiden piti tulla ja johtaa ihmiskunta sen kirottuja vuossataisia vihollisia vastaan.

— Tasavalloista minkäpä mainita vois.
Joka sovettein vallassa kuihtunut ois?
Ei! Sosialismiin ne ihanaan havaa.
Ihan satujen loistavaa puutarhaa
Jo kukkeudessaan ne muistuttaa,
Työn, kulttuurin uusia umpuja avaa.
Puutarhuri Stalin on parhaiten
Puutarhaamme vaalinut, hoitanut sen.
(*"Stalin"*)

Kuin timanttiin käy murskaks hauras lasi.
Niin sinuun sortui — vastakumoustansa
Ken tyrkytti... Löit aina aikanasna.
Siks kaatoivat sun vahtipaikallasi
Ne, jotka esiin hullun koiran lailla
Piilosta karkasivat vertas vailla.
(*"Kirov"*)

Virtasen luomuksien kansanomaisuus on kiistämätöntä vielä myöskin siinä suhteessa, että runoissaan ja lauluissaan hän ei puhu epäitsenäisen ja takapajuisen joukon sanoilla, vaan sen etumaisten ja johtavien kerrosten äänillä. Tämä seikka voidaan tarkastaa jopa kaikkein varhaisimmista, kirjailijan ensimmäisistä tuotteista. Vain pikkuporvarillinen vallankumouksellinen, narodnikki, voi runoilla takapajuisuuden, patriarkalisuuden ja raakalaisuuden piirteistä jotka muitten piirteiden ohella ovat ominaisia kansalle sen kehityksen vissillä asteella. Tällainen runoilu, välttäessään differentisiaalista suhtautumista kansaan, sekoittaen yhteen sortajat ja sorretut, kapinoitsijat ja pimeyden voimat, on taantumuksellinen. Tällainen "vallankumouksellisuus" tuomitsee kansan ikuiseen sisällyksettömyyden elämään, aatteelliseen nääntymykseen ja fyysilliseen turmioon, jättäen sen suppeaan kerjäläismaailman puitteisiin, kulakin, kauppiaan, tehtailijan ja virkamiesbyrokraatin koviin kouriin. Tällainen "vallankumouksellisuus" ei anna kansalle perspektiiveja eikä tietä taistelulle väkivallantekijöitä ja sortajia vastaan.

Päinvastoin, todella kansanomaista on vain se runoilu, joka heijastaa kansan **etumaisia** piirteitä, kansan, jonka nimessä se puhuu kaunokirjallisten näytteiden kielellä. Ei voi olla kansaa tylsistyttävää kansanrunoutta. Todellinen kansanrunoilu on aina heijastanut ja heijastaa kansan luonteen parhaita ominaisuuksia: vapauden rakkautta, sitkeyttä päämäärän saavuttamisessa, rohkeutta, valmeutta itseuhrautuvaisuuteen taistelussa vihollista vastaan, haaveellisuutta (ei manilovilaista!), tunteiden

tarkkuutta, hellyyttä ja ylevämielisyyttä. Juuri nämä piirteet ovat kansan kertomusten, juttujen ja legendojen sankareilla.

On ymmärrettävää, miksi riistäjäluokat ovat sitkeästi yrittäneet luoda vale-kansanomaista kirjallisuutta. Vapaamielisyyden asemesta täällä tarjottiin huimapäistä uljuutta, itseuhrautuvaisuus vaihdettiin "harmaan naudan" alistuvaiseen typeryYTEEN, maniaasairastavan tuulentupien rakentaja on ottanut haaveilijan paikan, eläimellinen raakuus on syrjäyttänyt hellyyden.

Vallankumouksen jälkeen kansan runoilu rikastuttaa jalot tunteensa korkealla bolshevistisella aatteellisuudella. Sovettimaan kansantaru, legenda johtajista ja proletaarisen vallankumouksen sankareista — Stalinista, Leninistä, Tshapajevista, ja lopuksi tshastuska — ne ovat tämän kommunistisen aatteellisuuden orgaanisesti läpitunkemia. Yhtä suurella oikeudella tämä voidaan sanoa myöskin sen tyyppisten kansanrunoilijain tuotteista, kuten Janka Kupalan, Suleiman Stalskin, Gasen Lahutin, Demjan Bednyin ja Jalmari Virtasen.

Ympäri Karjalaa lauletaan kymmeniä Virtasen lauluja, — kolhoosnikkain häissä, nuorison illanvietoissa ja maaseudun juhlissa.

Kaukaiseen menneisyyteen on jäänyt kaikki se, mikä kuristi Karjalan kansaa, piti sitä pimeydessä ja nälässä, kuristi sen talantteja. Kolhoosikarjala kasvaa ja kukoistaa, sen sahat viheltävät mahtavasti, Valkeanmeren kanava on halkaissut sen etelästä pohjoiseen. Onnellinen nuorisouhous aivan kuin vehnä ihanan auringon alla, maa laulaa uusia, bolshevistisia lauluja ja bolshevikki-runoilijan Jalmari Virtasen täysisointuiset säkeet raikuvat näissä lauluissa.

Ken tietää, mahdollisesti hänen laulunsa, joista monet ovat jo menettäneet tekijänsä allekirjoituksen, tulevat Karjalan kirjallisuudelle omistettuihin kirjoihin kansan runoilun näytteinä. Tämä on runoilijalle suuri kunnia ja tämä kunnia jo annetaan Virtaselle.

Ja onko sattuma, että jo v. 1929 suuri venäläinen kirjailija, nerokas taiteilija Maxim Gor'kij, osoittaen ensimmäisenä venäläiselle lukijalle Virtasen täydessä kasvussaan, kirjoitti:

"Jalmari Virtanen... on sen luokan tahdon ilmituotaja, jonka historia on kutsunut luomaan uutta maailmaa"... ja edelleen:

"Jalmari Virtanen on luja ja reipas, sillä hänellä on laillinen oikeus sanoa sitä, mitä ei voi sanoa yksikään porvarillisista runoilijoista. Juuri tässä reippaudessa, tässä uskossa työväenluokan, oman luokansa voimiin ja sen voiton väistämättömyyteen — siinä uuden maailman laulajien runouden olemus ja ajatus, siinä sen kuvaamaton yhteiskunnallis-vallankumouksellinen arvo."

Näihin sanoihin ei tarvitse mitään lisätä.

Kannattaa vain merkitä Virtasen tuotanto vielä eräässä suhteessa. Kirjallisessa työssään hän heijastaa vielä yhtä Sovettiliiton sosialistisen kansan kirjallisuuden ominaisuutta — sen internatsionalisuutta, sitä, että se kasvaa ja kukoistaa läheisessä vuorovaikutuksessa veljeskansojen kirjallisuuden kanssa. Tämä on seuraus siitä, että isänmaamme kansat elävät keskenään suuren, taistelun- ja sankaruusystävyyden siteillä sidottuina.

Juuri tämän vuoksi ei ole ollenkaan ihmeellistä, että Virtanen on venäläisen sovettikirjallisuuden (eikä vain venäläisen) parhaiten näytteiden suomentaja ja niiden levittäjä Karjalan kansan keskuuteen.

Virtanen on suomentanut Pushkinia, Majakovskia, Demjan Bednya, G. Lahutia, P. Tytshiniä, J. Kupalaa ja viimein sellaisen teoksen, kuten

"Kunnon sotamies Shveikin seikkailut", joka on yksi maailman kirjallisuuden parhaimmista tuotteista.

Runoilija, dramaturgi, kääntäjä, aktiivinen puoluetyöntekijä, joka on väsymättömästi taistellut ja taistelee puolueen linjan puolesta, taistelija puolueen vihollisia vastaan, jotka ovat tunkeutuneet kaunokirjallisuuden alalle, Karjalan tasavallan hallituksen jäsen, — tällainen loistava ja esimerkillinen yhdistelmä "ammateista", joista jokaista voidaan käsitellä erikseen ja yksityiskohtaisesti nimenomaan bolshevikki-runoilijan sankarillisen kansansa yhden etumaisen ihmisen työnä. Näiden tunnusmerkkien perusteella tuleekin kiistämättömäksi se, miksi Karjala, juhliessaan rakastetun runoilijansa vuosijuhlaa, antaa sille yleiskansallisen juhlan luonteen. Tämä on koko Karjalan kulttuurin juhla, leniniläis-stalinilaisen kansallisuuspolitiikan voittojuhlan riemukas todistus. Mainion Sovetti-Karjalan vierellä, aivan sen rinnalla on lahtarien valloittama maa, joka näantyy fasistisen saappaan raskaan anturan alla. Joko tänään tai huomenna me voimme odottaa myöskin Suomesta ilmaantuvan oma-laatuksen, inhoittavan Göbbelsin, joka kirkuu:

"Kun minä kuulen sanan kulttuuri, niin minä tartun revolveriin."

Fasistiseen lukkoon suljettu maa, joka on piikkilanka-aidalla suojeltu maailman kulttuurilta, jonka nykyiset isännät, iljettävät lahtarit ovat sulkeneet pikkuporvarilliseen rajoittuneisuuteen, jota Saksan fasismin kokeneet instruktorit opettavat kuin poliisikoiraa, usuttaen sitä Sovetti-Karjalan ylipääsemättömille rajoille. Mutta sen työväenluokka ja vallankumouksellinen talonpoikaisto eivät ole suinkaan vielä kuolleet. Toivossa ja ihastuksessa rakkaudella he kuuntelevat Sosialististen Sovettitasavalton Liiton sydämen jättiläismäistä sykintää.

Riemuhelinällä raikukoot Suomen sorretuille joukoille orkesterien ja koko Karjalan laulamien Virtasen mainioitten laulujen juhlasäveleet, puheiden juhlasanat, rakkauden lahjat, joita Karjalan kolhoosnikat ja työläiset tuovat tämän juhlan mainehikkaalle sankarille.

Ja muistakoot valko-Suomen työläiset Karjalan kansan runoilijan sanat, jotka hän runossaan "Hyvästi, Suomi" lausui entiselle isänmaalleen.

... Kuin kumouksen sotamies
käyn sinne, miss' on taistolies
ja laulan voitoistamme.

G. IVATSHEV
J. OLESITSH
N. TSHUMANDRIN
K. ERLICH

SSSR:n valtiollinen rakenne ja so- vettivallan kansallisuuspolitiikka

I. Unschlicht

Tsarismin ja porvariston kansallisuuspolitiikka

Minkälaisena oli kansallisuuskysymys entisellä tsaristisella Venäjällä ja minkälaisena se on nyt kapitalistisissa maissa?

Kapitalismi ei voi ratkaista kansallisuuskysymystä. Se tahallisesti lietsoo työtätekevien joukkojen keskuudessa kansallista eripuraisuutta ja vihaa. Kapitalismi on ihmiskunnan kansallista sortamista. Kapitalismi ei voi olla ilman kansallista ja rotuvainoja, ilman ihmisten herjausta hänen ihonsa värin ja hänen kielensä vuoksi. Kapitalistiset valtiot perustavat politiikkansa yhden, "valitun kansakunnan" (mutta itseasiassa sen **hallitsevan luokan**) herruudelle muiden kansakuntien yli. Suorittaessaan ihmisten jakamisen "hallitsevien kansakuntien" ja rotujen ja "alempien" kansakuntien ja rotujen ihmisiin, porvaristo maskeeraa luokkaherruutensa ja siten lisää työtätekevien sortamista.

Kapitalismin kansallisuuspolitiikalle on luonteenomaista se, että mitä epävakavammaksi porvarillinen hallitus tuntee itsensä, sitä voimakkaampi on kansallinen sorto. Esimerkiksi, tsaarin hallitus, pelastuakseen vallankumoukselta, teki pogromit ja kansallisuuksien väliset kahnaukset politiikkansa perustaksi. Se yllytti toista kansakuntaa toista vastaan. Saksan fasismi, taistelussa työväenluokkaa vastaan, toistaa tämän kymmenkertaisesti mitassa; siellä on "tiedemiehiäkin", jotka leipovat "rotuteorioita" pogromien ja työläisiä vastaan suunnattujen veristen vainojen oikeuttamiseksi.

Ei yksikään kapitalistisista maista, ei edes "demokraattisimmatkaan" ole hävittäneet eikä edes heikontaneet kansallisuussortoa. Ei yksikään kapitalistisista maista ole edes yrittänytäkään tätä vakavasti suorittaa.

Julistaessaan konstitutsiossaan formaalisesti "tasa-arvoisuutta" (jota kapitalistisessa maailmassa ei ole milloinkaan ollut olemassa), porvaristo itseasiassa toteuttaa kansakuntien sortamispolitiikkaa. USA:ssa neekerit konstitutsion mukaan ovat muodollisesti tasa-arvoisia, mutta käytännössä käy toisin: neekereitä pilkataan, harjoitetaan mielivaltaa ja järjestetään lynchaustuomioita ja vähälukutaitoisuuden verukkeella poistetaan vaali-oikeudet jne.

Tällainen on kansallisuuskysymyksen asema myös muissa maissa. **"Porvarillinen yhteiskunta osoittautui täysin vararikkoiseksi kansallisuuskysymyksen ratkaisemiseen nähden."**¹

Ei minkäänlainen porvarillinen demokratia, olipa se kuinka täydellinen tahansa, voi poistaa kansallisia ja roturajoituksia, ei voi toteuttaa

¹ Stalin, "Marxismi ja kansallisuus-siirtomaakysymys", s. 67.

kansallista tasa-arvoisuutta, sillä oikeudettomuuden perussyt juontavat juurensa kapitalististen luokkien olemassaolosta.

"Kapitalismin olemassaolo ilman kansallisuussortoa ei ole ajateltavissa, yhtä vähän kuin on ajateltavissa sosialismin olemassaoloa ilman sorrettujen kansojen vapautumista, ilman kansallista vapautta."¹

Kansallisuuskysymys voidaan käytännössä ratkaista, ja sen on käytännöllisesti ratkaissut vain suuri proletaarinen vallankumous, vain kommunistinen puolue.

Teeseissään "Puolueen edessäolevista tehtävistä kansallisuuskysymyksessä" VKP(b):n X edustajakokoukselle toveri Stalin mainiosti kuvasi porvariston politiikkaa kansallisuuskysymyksessä ja maamme voitaneen proletariaatin politiikkaa.

Tsarismin politiikka, tilanomistajain ja porvariston politiikka ukrainalaisten, valkovenäläisten, kirgiisien, uzbekien, turkmenien, tadžikien, azerbaidzhantsien, Volgan tataarien, Krimin tataarien, buhartsien, hivintsiin, bashkiirin, armeenialaisten, tsetsentsien, kabardintsiin, osetiniin, tsherkesian, ingushien, karatsajevtsien, balkartsien ja muiden kansojen suhteen.

"tähtäsi kaiken valtiollisuuden alkeittenkin hävittämiseen niiden keskuudesta, niiden kulttuurin silpoamiseen, kielen vainoamiseen, niiden pitämiseen tietämättömyydessä ja viimein, niiden venäläistyttyämiseen mikäli mahdollista. Tällaisen politiikan tuloksena oli näiden kansojen kehittymättömyys ja poliittinen takapajuisuus".²

Leniniläis-stalinilainen kansallisuuspolitiikka

Kukistettuaan tilanomistajain ja kapitalistien vallan ja julistettuaan sovettivallan näissä maissa asetti työväenluokka Leninin—Stalinin puolueen johdolla perustehtäväkseen kansallisuuskysymyksessä poliittisen, kulttuurisen ja taloudellisen avun osoittamisen näille kansoille, jotta takapajuisimmat kansakunnat saavuttaisivat etumaiset. Työväenluokka kommunistisen puolueen johdolla asetti tehtäväkseen avun osoittamisen näille kansoille!

"a) Kehittämään ja lujittamaan maissansa sovettivaltiollisuutta sellaisissa muodoissa, jotka vastaavat näitten kansojen kansallisia piirteitä, b) järjestämään maissansa omalla kielellä toimivat oikeus- ja hallintolaitokset, talouselimet, valtaelimet, jotka muodostuvat sellaisista paikallisista henkilöistä, jotka tuntevat paikallisen väestön elinolot ja psykologian; c) järjestämään maissansa omalla kielellä lehdistön, koulut, teatterit, klubitoiminnan ja yleensä kulttuuri-valistuslaitokset".³

Tällaisia tehtäviä me asetimme niiden kansojen suhteen, jotka eivät olleet ehtineet käydä läpi kapitalistisen kehityksen tietä, joilla ei ollut omaa teollisuusproletariaattia (Turkestan, suurin osa Azerbaidzhania, Pohjois-Kaukaasian ja Taka-Kaukaasian vuoristolaiset, tataarit, kirgiisit ym.), joilla oli vielä patriarkaaliset ja puolipatriarkaaliset, elinolot, kansojen, joita tsarismi, porvaristo ja kulakisto petomaisesti riisti, ja osan (kirgiisit, bashkiirit, tsetsentsit ym.) muuttivat täysin oikeudettomiksi kolonisatio-objekteiksi venäläisten siirtolaisten puolelta, jotka valtasivat heiltä parhaimmat maat ja systemaattisesti työntivät niitä hedelmättömille aroille ja vuorille.

¹ Stalin, "Marxismi ja kansallisuus-siirtomaakysymys", s. 67.

² Sama, s. 70.

³ Stalin, "Marxismi ja kansallisuus-siirtomaakysymys", s. 70.

Tsarismi pyrki juurruttamaan näihin rajoneihin enemmän kulakkeja aineksia venäläisten talonpoikien ja kasakkain joukosta, muuttaen viime mainitut suurvaltaisten pyrkimyksiensä varmaksi tueksi. Tämän politiikan tuloksena niin sanotut "alkuasukkaat", "toissukuiset" kuolivat sukupuuttoon ja tulivat tungetuksi korpeen.

Sovettivallan tehtävänä näiden kansojen suhteen oli,

"auttaa niitä hävittämään patriarkaalisefeodaalisten suhteitten perut ja liittymään sovettitalouden rakennustyöhön työtätekevien talonpoikain sovettien pohjalla, luomalla näiden kansallisuuksien keskuuteen lujat kommunistiset järjestöt, jotka kykenevät käyttämään hyväksi venäläisten työläisten ja talonpoikain kokemuksia sovetillisen ja taloudellisen rakennustyön alalla, ja pystyvät sen ohella ottamaan rakennustyössään huomioon kunkin asianomaisen kansallisuuden konkreettisen taloudellisen tilan, luokkarakenteen, kulttuurin ja elinolojen erikoisuudet, siirtämättä sinne mekaanisesti keski-Venäjällä käytettyjä taloudellisia toimenpiteitä, jotka kelpaavat vain toisenlaista, korkeampaa taloudellisen kehityksen astetta varten."¹

Puolueen tehtävänä kansojen auttamiseksi, jotka tsarismien vallitessa olivat kolonisoinnin objektina, oli

"yhdistää niiden ponnistukset paikallisen venäläisen väestön työtätekevien joukkojen ponnistuksiin taistelussa kulakistosta vapauttamiseksi yleensä ja varsinkin suurvenäläisestä rosvo kulakistosta, auttaa noita joukkoja kaikin voimin ja kaikin keinoin heittämään harteiltaan kolonisaattorikulakit ja turvata niille täten inhimillistä toimeentuloa varten välttämättömät, kelvolliset maat."²

Puolue ja hallitus sovettivallan koko kehitysaikana kävivät ankaraa taistelua suurvaltalaista shovinismia ja paikallista natsionalismia vastaan.

Puolue ja hallitus koko sosialismin rakentamisen puolesta käydyn taistelun aikana ovat menestyksellisesti ratkaisseet kansallisuuskysymyksen, kaikin voimin lujittaneet SSSR:n kansojen valtiollisuutta ja valtiollista rakennetta. Erikoisella voimalla osoittaa tämän uusi stalinilainen Sovetti-Konstitutsioprojekti.

Uuden Konstitutsioprojektin mukaan kuuluu SSSR:ään vapaaehtoisuuden perusteilla (säilyttämällä vapaan eroamisoikeuden) 11 liittotasavaltaa (nykyään olevien 7 liittotasavallan sijasta).

SSSR:n valtiollinen rakenne ja kansallinen rakennustyö

SSSR:n valtiollinen rakenne perinpohjaisesti, jyrkästi eroaa kapitalististen maiden valtioitten rakenteesta. Kapitalististen maiden valtiollinen rakenne johtuu niiden taloudellisesta perustasta ja on suunnattu työtätekevien joukkojen riistämisen ja sortamisen voimistamiseksi. Aivan toisin on meillä missä valta kuuluu työtätekeville.

"Sosialististen Sovettitasavaltojen Liitto on työläisten ja talonpoikain sosialistinen valtio" (uuden Konstitutsioprojektin pykälä 1), jonka poliittisen perustan (uuden Konstitutsioprojektin mukaan) "muodostavat työtätekevien deputaattien Sovetit, jotka ovat kasvaneet ja lujittuneet tilanherrojen ja kapitalistien vallan kukistamisen ja proletariaatin diktatuurin valloittamisen tulok-

¹ Stalin, "Marxismi ja kansallisuus-siirtomaakysymys, s. 70

² Sama, s. 71.

sen a" (pykälä 2). Sovettiliiton valtiollisen rakenteen edellyttää sosialistinen taloussysteemi, työ- ja tuotantovälineiden sosialistinen omistus, jotka muodostavat sen taloudellisen perustan. Eroitukseksi kapitalististen maiden valtiollisesta rakenteesta SSSR:n valtiollinen rakenne taloudellisten valloituksien pohjalla turvaa toisen ihmisen toista ihmistä kohtaan harjoittaman kaikenlaisen riiston hävittämisen, kaikkien kansakuntien ja rotujen taloudellisen ja poliittisen tasa-arvoisuuden, vallankumouksellisen laillisuuden täydellisen noudattamisen ja kansalaisoikeuksien turvaamisen, työtätekevien joukkojen aktiivisen osallistumisen sosialistiseen rakennustyöhön ja maan valtiolliseen hallintaan.

Jo leniniläisessä "Työtätekevien ja riistetyn kansan oikeuksien deklaratsiossa", jonka julisti III yleisvenäläinen sovettien edustajakokous tammikuussa v. 1918 oli kirjoitettu:

"Venäjä julistetaan työläisten, sotilaitten ja talonpoikien deputaattien Sovettien Tasavallaksi. Kaikki valta keskuksessa ja paikkakunnilla kuuluu näille soveteille"¹

Ja edelleen:

"Asettaen perustehtäväkseen toisen ihmisen toista ihmistä kohtaan harjoittaman kaikenlaisen riiston hävittämisen, yhteiskunnan luokkiin jakautumisen täydellisen poistamisen, riistäjien säälimättömän kukistamisen, sosialistisen yhteiskuntajärjestön pystyttämisen ja sosialismin voiton kaikissa maissa"².

RSFSR:n Konstitutsio huomioi, että Venäjän sosialistinen federatiivinen sovettitasavalta perustuu vapaitten kansakuntien vapaan liiton pohjalle kansallisten sovettitasavaltojen federatsiona, minkä ohella, pyrkien

"luomaan Venäjän kaikkien kansakuntien todella vapaan ja vapaaehtoisien, ja niinmuodoin, Venäjän kaikkien kansakuntien työtätekevien luokkien vielä täydellisemmän ja lujemman liiton, III Yleisvenäläinen sovettien edustajakokous rajoittuu Venäjän sovettitasavaltojen federatsion perusalkeiden määrittelymiseen, antaen jokaisen kansakunnan työläisille ja talonpojille vapauden hyväksyä itsenäisesti päätös omassa täysvaltaisessa sovet tiedustajakokouksessaan: tahtovatko he ja minkälaisilla perusteilla osallistua federaaliseen hallitukseen ja muihin federaalisiin sovettelimiin".

Tämä keskusvallan päätös valtiollisten muotojen rakenteesta ja eri kansallisuuksien yhteisolosta yhden valtion puitteissa on ainutlaatuinen tämänkaltainen fakta nykyisen yhteiskunnan valtiollisen rakentamisen koko historiassa. Vain proletarisessa valtiossa korkein vallanelin saattoi julistaa kaikille kansoille, että heidän itsensä täytyy päättää, haluavatko he olla federatiivisissa suhteissa Venäjän hallituksen kanssa tai ei, että heille annetaan täysi mahdollisuus kieltäytyä tästä federatsiosta.

Maamme proletariaatti Leninin—Stalinin puolueen johdolla on johtanut ja johtaa kaikkien kansallisuuksien työtätekeviä uusiin socialistisiin voittoihin. Me olemme murskanneet eri kansallisuuksien porvariston, joka pyrki johtamaan natsionalistisia liikkeitä ja käyttämään hyväkseen sovettiliiton julistamaa kansakuntien valtiollista eroamisoikeutta likaisiin, vastavallankumouksellisiin tarkoituksiin lujittaakseen herruuttaan. Mutta kaikkien kansallisuuksien työtätekevät, käyttäen hyväksi proletarisen vallankumouksen antamia oikeuksia, muodostivat Sovettien pohjalla autonomisia sosialistisia tasavaltoja ja alueita, riippumattomia sovettitasavaltojaan, lujittivat federatiivisia ja sopimusyhteyksiään keskuksen proletar-

¹ Siteeraamme Leninin koottujen teosten mukaan, XXII nide, s. 553.

² Samassa kohdassa.

riaatin kanssa. Puolustaan imperialismilta ja sen valkokaartilaiselta agentuurilta kansallista riippumattomuuttaan, kaikkien kansallisuuksien työtekevät lujittivat poliittista ja taloudellista liittoaan ja proletariaatin ja sen puolueen johdolla suojelivat saavutuksiaan lukuisilla kansalaissodan rintamilla.

Suuri merkitys maamme elämässä on ollut ja on leniniläis-stalinilaisen kansallisuuspolitiikan oikealla toteuttamisella. Juuri tämä politiikka on antanut mahdollisuuden säilyttää maamme lukuisten kansojen yhtenäisyyden, niiden tiivistymisen Leninin—Stalinin puolueen ympärille, joka johtaa kaikkien kansallisuuksien työtekeviä joukkoja.

Sovettivaltion rakentamista voimakkaasti vastustivat porvarilliset ainekset, jotka pyrkivät Venäjän paloitteluun sen heikentämiseksi, kapitalismin voiton hyväksi, sosialismin kukistamiseksi.

Leninin—Stalinin puolue, joka on käynyt taistelua kaikkien kansojen vapauden puolesta, on ollut ja on valtavana tiivistävänä voimana entisille sorretuille kansallisuuksille. Puolue on näyttänyt näille kansoille, että heidän entiselle kansalliselle sorrolleen ja eriarvoisuudelleen on ikipäiväksi tullut loppu, että Venäjän proletariaatilta he voivat luottavasti odottaa täydellistä vapautta ja kaikinpuolista veljellistä apua. Muodostui ja lujittui kaikkien kansallisuuksien tasa-arvo ja veljeys.

V. 1918 RSFSR:n konstitutsion pykälä 22 lausui:

”Venäjän sosialistinen federatiivinen sovettitasavalta, tunnustaa samanarvoiset oikeudet kansalaisille heidän rodustaan ja kansallisuudestaan riippumatta, julistaa tasavallan peruslakien kanssa ristiriitaisiksi joidenkin privilegioiden tai etuisuuksien määrittämisen tai sallimisen tällä perustalla, ja samoin myös kaikenlaatuisen vähemmistökansallisuuksien sortamisen tai niiden oikeudellisen tasa-arvoisuuden rajoittamisen”.

Tällä pykälällä täydellisesti turvattiin oikeudet jokaiselle kansallisuudelle. Ja tämä tulikin Sovettien maan valtiollisen rakentamisen perustaksi.

Tämä tapahtui juuri silloin, kun ympärillä olevissa kapitalistisissa maissa riehui imperialistinen sota, jonka avulla imperialistiset pedot pyrkivät maailman uuteen jakoon, uusiin valloituksiin sekä siirto- ja riippuvien maiden heikkojen kansojen orjuuttamiseen.

Tällä hetkellä voitannut Suuri proletaarin vallankumous alkoi käytännössä toteuttamaan internationalismin periaatteja hävittäen kaikenlaisen kansallisen vainoamisen, antaen kansalliset valtiolliset oikeudet kaikille entisen tsaristisen Venäjän kansoille, näyttäen havainnollisesti, millä tavalla proletariaatti lopettaa tsarismien imperialistisen politiikan. Tämän todistuksena oli Suomen Venäjästä eroamisen tunnustaminen. Venäläisten joukkojen poiskutsuminen Pohjois-Persiaasta, Kiinasta jne.

Muodostui ensi kerran historiassa kaksi valtiollista leiriä: sosialismin leiri ja imperialismien leiri, jotka olivat toinen toistaan vastassa; ensimmäinen, joka kohoo ylöspäin ennennäkemättömään kukoistukseen; toinen, joka menee alaspäin historian määräämään perikatoon.

Kansallisuuspolitiikan johtamiseksi muodostettiin jo marraskuussa v. 1917 (II yleisvenäläisessä sovettien edustajakokouksessa) erikoinen kansallisuusasiain kansankomisariaatti.

Bolshevistinen puolue asetti Kansallisuusasiain Kansankomisariaatin johtoon suuren Leninin uskollisen asekumppanin ja taistelu-toverin — toveri Stalinin. Se fakta, että bolshevistinen puolue asetti Leninin huomattuvan asekumppanin kansallisuusasiain kansankomisariaarin tehtävään, on todistuksena siitä, kuinka valtava merkitys annettiin kansallisuuskysymyksen oikealle ratkaisulle maassamme. Me palautimme mieliin Leninin ja

Stalinin monet osoitukset siitä, että ei-isovenäläiset kansallisuudet muodostavat Venäjällä väestön enemmistön, jonka lisäksi ne asuvat maan ratkaisevimmillä rajoilla, ja omaavat mitä suurempia luonnonrikkauksia, joidenka rooli ja merkitys koko maalle, koko proletaarisen vallankumouksen asialle on valtava.

Toveri Stalin on aina kiinnittänyt erikoisen suurta huomiota kansallisuuskysymykseen. Jo ennen vallankumousta hän loi yhdessä Leninin kanssa bolshevistisen teorian kansallisuuskysymyksestä, ja Suuren sosialistisen vallankumouksen voiton jälkeen alkoi sitä käytännöllisesti toteuttamaan. Kansallisuusasiain Kansankomisariaatti on kirjoittanut kirkkaita sivuja maamme historiaan, valmistellut muodostettavaksi ja muodostanut melkein kaikki kansalliset autonomiset tasavallat ja alueet. Toveri Stalinin johdolla on muokattu kaikki maamme peruslait kansallisuuskysymyksessä, alkaen "Venäjän kansojen oikeuksien deklaratsiosta", aina yksityisiin dekreetteihin saakka.

Toukokuussa v. 1920 julkaistiin Kalininin ja Stalinin allekirjoittama päätös Kansallisuuksien Sovetin muodostamisesta silloin vielä olleen Kansallisuusasiain Kansankomisariaatin yhteyteen.

Sovettilaisen kansallisen rakentamisen käytäntö määritteli kolme kansallisvaltiollisten muodostumien perustyyppiä: 1) autonominen alue, 2) autonominen tasavalta ja 3) liittotasavalta. Minkä ohella ei yhdelläkään kansakunnalla ole Liitossa etuoikeuksia ja privilegioita. Kaikki kansakunnat ovat täydellisesti tasa-arvoisia.

Autonominen alue huomattavasti eroaa tavallisesta alueesta: sillä on suurempi riippumattomuus valistuskysymyksissä, koulujen opetuskielen, virastojen ja asiainhoidon kielen määrittelyssä. Autonominen alue osallistuu edustajiensa kautta (2 edustajaa) Kansallisuuksien sovettiin (Konstitutsioprojektin pykälä 36).

Vielä suurempi itsenäisyys on autonomisilla tasavalloilla (Konstitutsioprojektin VII luku). Autonomisiin alueisiin verrattuna niillä on kehittyneempi talous, kulttuuri ja enemmän omia kansallisia kaadereitaan itsenäisempää kehitystä varten. Uuden Konstitutsioprojektin mukaan autonomiset tasavallat lähettävät Kansallisuuksien Sovettiin 5 edustajaa (pykälä 25).

Liittotasavaltojen asema on erikoinen. He ovat Liiton välittömiä jäseniä (pykälä 13). Nämä suuret valtiomuodostumat, jotka käsittävät suuria territorioita, joidenka väestö useimmissa tapauksissa on suhteellisesti samankaltaista kansalliselta kokoomukseltaan. "Liittotasavaltojen suvereniteetti on rajoitettu ainoastaan SSTL:n Konstitutsion 14 pykälässä osoitetuissa puitteissa" (pykälä 15). Liittoon liittymisen vapaaehtoisuus on korostettu siten, että "jokaiselle Liittotasavallalle säilytetään oikeus vapaaseen eroamiseen SSTL:stä" (pykälä 17).

Kansallisten tasavaltojen ja alueiden myrskyisä kukoistus

Yhdessä sosialismin taloudellisten voittojen kanssa on kasvanut ja lujittunut valtiollinen rakennustyö, kasvaneet, lujittuneet ja kehittyneet suuren valtiomme kansalliset tasavallat ja alueet.

"Mitä oli sovettivalta viisi vuotta sitten? — lausui toveri Stalin v. 1932. — Pieni, tuskin huomattava suure, jota pilkattiin kaikkien sen vihollisten keskuudessa, ja jota monet sen ystävät säälivät. Se oli rappiotilan aikaa, jolloin sovettivalta ei nojannut niinkään paljon omiin voimiinsa kuin vihollistensa voimattomuuteen..."¹

¹ Stalin, "Marxismi ja kansallisuus-siirtomaakysymys", s. 96.

Kansalaissodan päättymisen jälkeen alkoi sovettivallan historiassa toinen kausi. Alkoi maatalouden huomattava nousu ja alkoi ilmetä tuloksia taistelusta taloudellista rappiotilaa vastaan kevyen ja raskaan teollisuuden aloilla. V. 1922 maamme tuli "suureksi työtätekevien vallaksi, joka ei enää aiheuttanut vihollisten keskuudessa pilantekoa, vaan hammasten kiristystä."¹

Tuona aikana Lenin ja Stalin asettavat kysymyksen maamme valtiollisen rakennustyön määrätymmästä formeeraamisesta, siirtymisestä SSSR:n muodostamiseen ja uuden Konstitutsion laatimiseen, joka oli muuttava maamme yhtenäiseksi sovettilaiseksi sosialistiseksi liittovaltioksi.

Toveri Stalin antoi tälle asialle valtavan merkityksen. SSSR:n sovettien ensimmäisessä edustajakokouksessa, missä solmittiin kansallisten tasavaltojen liittosopimus, toveri Stalin lausui:

"...toverit, tämä ei ole ainoastaan tulosten laskemispäivä se on sen ohella uuden Venäjän voiton päivä vanhasta Venäjästä, Euroopan santarmista, Aasian pyövelistä. Tämä on uuden Venäjän voiton päivä, Venäjän, joka on särkenyt kansallisuussorron kahleet, organisoitunut voiton pääomasta, pystyttänyt proletariaatin diktatuurin, herättänyt Idän kansat, innoittanut Lännen työläiset..."²

Kansallisten tasavaltojen yhdistäminen v. 1924 SSSR:ksi oli kansallisuuskysymyksen ratkaisemista uudella pohjalla, proletariaatin diktatuurin oloissa ja työtätekevien vapauduttua kapitalistien ja tilanherrojen sorrosta. SSSR:ssä maamme kansat löysivät sellaisen valtiollisen muodon, joka turvaa: niiden kansallisen kehityksen ja valtiollisen rakennustyön; kasvun niiden kulttuurille, joka on kansallista muodoltaan ja sosialistista sisällöltään; tasa-arvoisen yhteistyön sosialismin rakentamisessa, sosialistisen isänmaan puolustamisessa ja voimien yhdistämisen taloudellisen elämän tärkeimmillä aloilla.

Nyt, kun koko Sovettimaa yleiskansallisesti käsittelee uutta stalini-laista Konstitutsioprojektia, joka antaa uutta pontta sovettivallan kansallisen politiikan edelleenkehittämiselle, on paikallaan palauttaa mieliin, että ensimmäisen SSSR:n Konstitutsion (v. 1924) ja uuden Konstitutsioprojektin välisenä aikana on meillä ollut kokonainen ketju mitä tärkeimpiä toimenpiteitä, jotka ovat kehittäneet valtiollista rakennustyötä kansallisuuksien keskuudessa.

Liittotasavaltojen sovettien edustajakokouksien päätöksillä, jotka ovat saaneet vahvistuksensa SSSR:n Toimeenpanevan Keskuskomitean presidiumissa, ja sittemmin SSSR:n sovettien edustajakokouksessa, on muodostettu uusia liittotasavaltoja autonomisista kansallisista tasavalloista, sekä myös muodostettu uusia kansallisia alueita ja useita kansallisia okrugioita.

Yllämainitulla kaudella Turkestanin tasavallat muutettiin autonomisista liittotasavalloiksi (ensin Turkmenian ja Uzbekian ja sittemmin Tadzhikistan).

Joukko autonomisia alueita, kuten Udmuria, Tshuvashia, Mordva ym. muutettiin autonomisiksi tasavalloiksi. Muodostettiin myös uusia autonomisia alueita, kuten Marin, Juutalaisten ym., joukko kansallisia okrugioita, kuten Komi-Permin, Hakassin, Gorno-Badakhshan ym.

Kaikki tämä on tuloksena leniniläis-stalinilaisen kansallisuuspolitiikan toteuttamisesta, kansallisuuksien faktillisen tasa-arvoisuuden periaatteiden käytännössä toteuttamisesta.

¹ Stalin, "Marxismi ja kansallisuus-siirtomaakysymys, s. 97.

² Sama, s. 97.

Jokaisen kansallisen valtiollisen yksikön muutos laajempaan muotoon on merkinä kansallisuuksien elämän kehittymisen vassistä etapista soveti-järjestelmän oloissa. Kansalliset tasavallat tänä aikana ovat huomattavasti menneet eteenpäin sosialistisessa rakennustyössä.

Useat kansalliset tasavallat ja alueet ovat saaneet kunniamerkkejä, ne ovat ansainneet Leninin kunniamerkin bolshevistisen sitkeän työn tulok-sena teollisuutensa, maataloutensa ja kulttuurisen rakennustyönsä kohot-tamisessa; ne ovat nämä menestykset saavuttaneet sitkeän luokkataistelun tuloksena kaikenlaatuisia sovetivallan vihollisia vastaan, vastavallan-kumouksellista trotskismia vastaan, oikeisto-uklonisteja vastaan, kaikkia suurvalta-shovinismien ja paikallisen natsionalismien ilmauksia vastaan.

Nämä menestykset turvasivat mahdollisuuden siirtyä autonomisesta alueesta autonomiseen tasavaltaan ja autonomisesta tasavallasta liitto-tasavaltaan, riippumatta asianomaisen etapin sisäisistä ja ulkoisista oloista (Keski-Aasian tasavaltojen rajojen määrittely v. 1924, Tshuvashian, Kal-mukien ja muiden autonomisten alueitten muodostaminen autonomisiksi tasavalloiksi, Tadzhiagian muuttaminen autonomisesta liittotasaval-laksi jne).

Mikä on valmistanut muutokset, jotka on merkitty uuteen Konstitut-sioprojektiin.

Uusi Konstitutsioprojekti on merkinnyt: 1) eräitten autonomisten tasavaltojen muuttamisen (Kazakhian ja Kirgizian) liittotasavalloiksi (pykälä 13); 2) Taka-Kaukaasian federatsion reorganisoinnin ja siitä kol-men erillisen liittotasavallan muodostamisen: Aserbaidzhanin, Gruzian ja Armenian (pykälä 13), ja myös 3) RSFSR:n eräitten autonomisten alueit-ten muuttamisen (Kabardino-Balkaria, Mari, Tshetsheno-Ingushian ym.) autonomisiksi tasavalloiksi (pykälä 22).

Täten uusi Konstitutsioprojekti huomioi uusia tärkeitä konkreettisia toimenpiteitä valtiollisessa rakennustyössä maamme kansallisuuksien kes-kuudessa.

Tämä on **suuri askel eteenpäin SSSR:n valtiollisessa rakennustyössä.** Näiden tasavaltojen ja alueiden työtätekevät joukot ovat nämä ehdotukset ottaneet vastaan valtavalla innostuksella ja kiitollisuudella uuden Konsti-tutsioprojektin suurta luojaa — toveri Stalinia kohtaan.

Tämä teko osoittaa meille, kuinka suuresti Taka-Kaukaasian, Kazak-hian ja Kirgizian kansat ovat menneet eteenpäin. V. 1922 Leninin ja Stalinin aloitteesta yhdistettiin Kaukaasian kansat ja heidän tasavaltansa yhtenäiseksi federatsioksi, joka kuului SSSR:ään. He esiintyivät silloin Gruzian natsionalisti-uklonisteja vastaan, jotka pyrkivät halventamaan Taka-Kaukaasian federatsio-ideaa. 15 vuotta sitten oli ehdoton välttämät-tömyys yhdistää kiinteästi keskenään Taka-Kaukasian kansat, että voi-tiin nopeammin poistaa se perintö, joka niille jäi tsarismien ja porvarillisten valloittajien, Armenian dashnakkien, Azerbaidzhanin mussavatistien ja Gruzian mensheviikkien, kaudelta. Koko Taka-Kaukaasia tuona kautena oli katastrofisessa taloudellisessa asemassa. Jokainen erillinen Kaukaasian tasavalta etsi ulospääsyä taloudellisesta katastrofista naapuritasavaltansa kustannuksella: gruzialaiset hyökkäsivät armenialaisten kimppuun, armenia-laiset turkkilaisten kimppuun. Oli loppumaton kansallinen eripuraisuus ja viha, joka meni aina siihen asti, että kokonaisten kaupunkien väestö aivan kirjaimellisesti tuhottiin. Niin tapahtui esim. Shushessa ja Nahitshevanissa.

Parhaimman määrittelyn siitä, mitä silloin Taka-Kaukaasiassa oli havaittavissa kärjistyneen kansallisen eripuraisuuden ja kansallisten yhteen-ottojen suhteen, antoi toveri Stalin selostuksessaan "Gruzian ja Taka-Kaukaasian kommunistien edessäolevista tehtävistä" Tiflisiin puoluejär-jestön kokouksessa heinäkuun 6 p:nä v. 1921. Hän lausui:

"Minä muistan vuodet 1905—1917. jolloin Taka-Kaukaasian kansallisuuksien työläisten ja yleensä työtätekevien kesken vallitsi täydellinen veljellinen solidaarisuus, jolloin veljessiteet sitoivat armenialaiset, gruzialaiset, azebaidzhanilaiset ja venäläiset työläiset yhdeksi sosialistiseksi perheeksi. Nyt, saavuttuani Tiflisiin, minä hämmästyin, että tuo entinen Taka-Kaukaasian kansallisuuksien työläisten välinen solidaarisuus oli poissa. Työläisten ja talonpoikien keskuudessa on kehittynyt natsionalismi, epäluottamuksen tunne omiin tovereihinsa toisissa kansallisuuksissa on voimistunut: armenialais-tatarialais-, gruzialais-, venäläisvastaista ym. natsionalismia on vaikka kuinka paljon. Entiset veljellisen luottamuksen siteet ovat katkenneet, tahi ainakin kovasti höltyneet. Natsionalististen hallitusten kolmevuotinen olemassaolo Gruziassa (mensheviikit), Azerbaidzhanissa (mussavatistit), Armeniassa (dashnakit) ei ole nähtävästi mennyt suotta. Nämä natsionalistiset hallitukset, harjoittaessaan omaa kansallista politiikkaansa, työskennellessään työtätekevien keskuudessa aggressiivisen natsionalismin hengessä, pääsivät lopuksi niin pitkälle, että jokainen näistä pienistä maista osoittautui kansallisvihamielisen ilmakehän ympäröimäksi, mikä jätti Gruzian ja Armenian vaille venäläistä leipää ja azerbaidzhanilaista naftaa sekä Venäjän vaille Batumin kautta tulevia tavaroita. En edes puhukaan aseellisista yhteentörmäyksistä (gruzialais-armenialainen sota) ja verilöylyistä (armenialais-tatarilainen) luonnollisena seurauksena natsionalistisesta politiikasta. Ei ole ihmeteltävää, että näissä myrkyllisissä natsionalistisissa olosuhteissa katkesivat entiset kansallisuuksien siteet, ja työläisten tietoisuus osoittautui natsionalismin myrkyttämäksi. Ja mikäli tätä natsionalismin jätettä ei ole poistettu vielä työläisten keskuudesta, on tämä seikka (natsionalismi) valtavana haittana Taka-Kaukaasian neuvostotasavaltojen sotilaallisten ja taloudellisten ponnistelujen yhdistämisasialle... Siksi Gruzian kommunistien vuorojärjestyksessä olevana tehtävänä on ankara taistelu natsionalismia vastaan, entisten kansainvälisten veljessiteiden palauttaminen, jotka olivat olemassa ennen mensheviikkien natsionalististen hallitusten esiintymistä, ja näinmuodoin terveen ilmapiirin luominen Taka-Kaukaasian neuvostotasavaltojen taloudellisille ponnisteluille ja Gruzian taloudelliselle elpymiselle."¹

Nämä toveri Stalinin osoitukset muodostivat perustan Taka-Kaukaasian federatsion luomiselle. Gruzian natsionalisti-uklonistit pyrkivät silloin käyttämään hyväkseen Gruzian edullista asemaa Taka-Kaukaasiassa etuoikeutetumman aseman luomiseksi gruzialaisille muihin takakaukaasilaisiin kansoihin vertaten. Toveri Stalin paljasti puolueen XII edustajakokouksessa natsionalisti-uklonistien virheiden olemuksen. Tov. Ordzhonikidze osasi Kaukaasiassa heidän vaikutuksensa murskata.

Elämä on vielä ja vielä kerran osoittanut toveri Stalinin olleen oikeassa. Taka-Kaukaasian federatio on olemassaolonsa 15 vuoden aikana osoittanut mahtinsa. Se on luonut mahtavan industrian: jättiläismäisesti on kasvanut naftateollisuus Azerbaidzhanissa; mangaani-, hiili- ja vuorimetallurginen teollisuus — Gruziassa, suuret kemia- ja kupariteollisuuslaitokset Armeniassa. Noin 80 % Taka-Kaukaasian talonpoikaistalouksista on järjestäytynyt kolhooseihin. Voimakkaasti on noussut spesiaalisten ja teknillisten viljelyslajien kehitys: puuvillan, teen, sitruunakasvien, viinirypäleen, tupakan jne. On ilmaantunut uusia valtavia viljelysalueita ennen

¹ L. Berija, "Kysymykseen bolshevististen järjestöjen historiasta Taka-Kaukaasiassa", ss. 118—119.

autioina olleille seuduille. Sosialistinen maatalous valtavalla menestyksellä käyttää hyväkseen suoalueita jne.

Gruzia muodostuu pian kauttaaltaan lukutaitoiseksi maaksi, on otettu käytäntöön lasten yleinen alkeisopetus: alku- ja keskikouluissa opiskelee 614 tuhatta oppilasta ja työskentelee 19 tuhatta pedagoogia, on olemassa 12 korkeinta oppilaitosta, 120 erilaista tieteellistä tutkimuslaitosta. kukoistaa taide- ja kirjallisuus. Gruziassa toimii 47 teatteria, joista Rustavelin nimelle omistettu on yksi Sovettiliiton parhaimmista teattereista. Azerbaidzhanissa oli ennen sovettilvaltaa yli 90 % lukutaidottomia, ja naiset olivat kauttaaltaan lukutaidottomia. Nykyään Azerbaidzhanin kouluissa opiskelee noin 480 tuhatta henkilöä; täällä on 15 korkeinta oppilaitosta, joissa opiskelee 11 tuhatta henkilöä; on muodostettu Yleisliittolaisen tiedeakatemian osasto jne. Armeniassa oli dashnakkien vallan aikana kaikkiaan 4 tuhatta oppilasta, ei laisinkaan ollut korkeimpia oppilaitoksia ja korkeimpia teknillisiä oppilaitoksia; sovettivallan aikana on jo 222.400 alku- ja keskikoulun oppilasta ja suuri määrä korkeimpia oppilaitoksia, joissa opiskelee 4.746 opiskelijaa. Teknikumeissa opiskelee 7 tuhatta henkilöä, rafakeissa — 2 tuhatta, ja esikoulukasvatus käsittää yli 50 tuhatta lasta. Kehittyä muudoltaan kansallinen ja sisällöltään sosialistinen taide.

Nyt, kun Taka-Kaukaasian tasavalloissa on likvidoitu natsionalistiset jätteet ja lujittuneet Taka-Kaukaasian kansojen väliset ystävyysiteet, Taka-Kaukaasian federatsio siirtyy historiaan suurine ansioineen. SSSR:n kokoonpanoon ei enää tule kuulumaan Taka-Kaukaasian federatsio yhteisenä tasavaltojen liittona, vaan välittömästi kolme itsenäistä liittotasavaltaa: Azerbaidzhan, Armenia ja Gruzia.

Kazakhstan ja Kirgizia ovat äskettäin viettäneet 15-vuotisjuhlansa. Niiden muodostuminen liittyy vuoteen 1920 ja Kirgizia eroittautui Kazakhian kokoonpanosta Keski-Aasian tasavaltojen rajoja määriteltäessä vuonna 1924.

Leniniläis-stalinilaisen kansallisuuspolitiikan toteuttamisen perusteella nämä tasavallat ovat saaneet aikaan taloutensa voimakasta kasvua ja kehittymistä.

Kazakhstan on saanut suuria menestyksiä kehityksessään. Riittää kun mainitsee, että lukutaitoisuus on kohonnut 2:sta 60:een %. Kazakhstanissa on keskittyneenä noin 60 % yleisliittolaisista vaskivarastoista, 70 % lyijyvarastoista ja 50 % sinkkivarastoista. Kazakhstan on rikas rautamalmeista, kullasta, boksiiteista, nikkelistä, volframista ja muista harvinaisista metalleista, joilla on suurmerkityksellinen arvo teollisuudellemme, maamme koko sosialistiselle taloudelle.

Toveri Stalinin osoitus puolueen XVI edustajakokouksessa välttämättömyydestä luoda toinen metallurginen ja kivihiilibaasi Idässä on vaikuttanut aivan käänteine tekevästi itäisten tasavaltojen talouden kehittämiseen, varsinkin Kazakhstanissa ja Kirgiziassa. Kazakhstanissa jo nyt on valtava 680 tuhatta henkilöä käsittävä proletaarinen armeija. Tämä, tietenkin, vaikuttaa tämän valtavan tasavallan koko poliittiseen elämään, tasavallan, joka sai tällaisen terveen proletaarisen selkärangan, joka pääasiassa kasvoi vain sovettivallan kaudella.

Kirgizia, joka aikaisemmin oli yksi takapajuisimpia tasavaltoja, on kulkenut myös taloudellisessa ja kulttuurisessa kehityksessä valtavan tien. Yli 80 % tasavallan talonpoikaistalouksista on kollektivisoitu. Tasavallan kylvöala on viimeisten 10 vuoden aikana kasvanut 325 tuhannesta 1 miljoonaan hehtaariin. Kirgizia on teknillisten kulttuurien maa: puuvillan, kenafin, kendyrin ym. Kirgizian laidunmailla voidaan laiduntaa vähintään 40 miljoonaa lammasta. Kirgizialla on nyt muutamia suuria kivihiilikavoksia, joidenka vuosittainen tuotanto-ohjelma kohoaa puoleentoista miljoonaan tonniin. Kivihiilivarastot nousevat 7—8 miljaardiin tonniin. Kir-

giziassa lähiaikoina alkaa teollisen rakennustyön myrskyinen kehitys siellä olevien naftan, rikin, elohopean, lyijyn ja muiden arvokkaiden kaivannais- tuotteiden esiintymisvarastojen pohjalla. Entinen lukutaidoton Kirgizia pyrkii siihen, että v. 1937 olisi jo täydellisesti likvidoitu lukutaidottomuus; se on saanut toteutetuksi 60 % lukutaitoisuuden. Toimii 1.600 alkeiskou- lua, joissa opiskelee 200 tuhatta lasta; on korkeimpia oppilaitoksia, pedago- gininen instituutti, maataloudellinen instituutti, Kommunistinen Maatalous- korkeakoulu, 14 teknikumia, 4 rabfakia, 4 sovettipuoluekoulua. Meidän tulee merkitä myös sellainen erikoinen fakta, että yli 500 ylioppilasta Kirgiziasta opiskelevat Kirgizian ulkopuolella korkeissa oppikouluissa, pääasiassa Moskovassa ja Leningradissa.

Kirgizian esimerkistä me näemme koko selvyydellä, kuinka suuri on sovettivallan suorittama kulttuurivallankumous aroilla. Nyt kirgizialaiset ja kazakhstanilaiset muistelevat, kuinka suhteellisesti vielä äskettäin, 20 vuotta sitten, he olivat imperialistien ikeen alla, tsarismikomennon hirmui- sen sorron alla.

Kazakhstan ja Kirgizia muuttuvat sovetti-liittotasavalloiksi, saaden itsenäisyyden korkeimman muodon SSSR:n puitteissa.

Rajojentakaisen Idän monimiljoonaiset joukot seuraavat valtavalla mielenkiinnolla kanssaveljiensä kohtaloa ja elämää, kanssaveljiensä, jotka aikaisemmin, tsarismin vallitessa, olivat samanlaisissa oloissa kuin he ovat nyt, Idän kansat, jotka taistelevat itsenäisen kansallisen valtiollisuu- den puolesta, näkevät Sovettiliiton Idän kansojen valtiollisen elämän esi- merkissä esikuvansa. Ne tulevat vakuutetuksi siitä, että vain kulkien sitä tietä, jonka Lenin ja Stalin on osoittanut, voivat saada sosiaalisen ja kan- sallisen vapautuksensa. Tässä suhteessa Kazakhshtanin ja Kirgizian muut- tamisella liittotasavalloiksi on valtava **internationaalinen merkitys**.

Emme tule seikkaperäisemmin pysähtymään Kabardino-Balkarian, Komialueen, Marin, Pohjois-Osetian ja Tshetsheno-Ingushian alueiden muuttamiseen autonomisiksi sovettitasavalloiksi. Tämä muutos todistaa koko maailman edessä, että nämä kansat sovettivallan kaudella ovat pääs- seet valtaviin saavutuksiin sosialistisessa rakennustyössä.

Stalinilaisen Konstitutsioprojektin mukaan autonomiset tasavallat eivät liity yksityisiin aluepiireihin, vaan välittömästi liittotasavaltaan, mikä huomattavasti kohottaa niiden merkitystä.

Kansallisuuksien Sovetista

Meidän on huomioitava se tärkeä paikka, mikä on III luvulla Konsti- tutsioprojektissa, erikoisesti pykälät Korkeimman Sovetin kahdesta kama- rista, Kansallisuuksien Sovetin merkityksestä ja oikeuksista SSSR:n Korkeimman Sovetin tasa-arvoisena kamarina. Kansallisuuksien Sovetin merkityksestä toveri Stalin lausui jo puolueen XII edustajakokouksessa SSSR:n ensimmäisen Konstitutsion muodostamisen yhteydessä, ja pysyy voimassa tänäkin päivänä:

”...On välttämätöntä, että korkeimpien elimiemme kokoon- panossa olisi sellainen elin, joka heijastaisi poikkeuksetta kaikkien tasavaltain ja kansallisuuksien tarpeita ja vaatimuksia...”

”Jos voisimme Liiton TpKK:n kokoonpanoon perustaa kaksi edustajakamaria, joista toinen valittaisiin sovettien yleisliittolaisessa edustajakokouksessa kansallisuuksista riippumatta, ja toisen valitsi- sivat tasavallat ja alueet (kukin tasavalta saman määrän ja kukin kan- sallinen alue niinikään saman määrän)...

...minä ajattelen, että meidän ylimpien elimiemme kokoon- panossa silloin heijastuisi, paitsi poikkeuksetta kaikkien proletaaris-

ten ryhmien luokkaintressit, myöskin puhtaasti kansalliset vaatimukset. Meillä olisi elin, joka heijastaisi Tasavaltojen Liiton alueella asuvien kansallisuuksien, kansojen ja heimojen erikoisintressejä.”¹

”Meidän oloissamme, — lausui toveri Stalin, jo v. 1923, puolueen XII edustajakokouksessa; — jolloin Liittoon kuuluu yhteensä vähintään 140 miljoonaa asukasta, joista on 65 miljoonaa ei-venäläisiä, ei voida, toverit, sellaista valtiota hallita, ellei ole edessämme täällä Moskovassa, korkeimmassa elimessä näitten kansallisuuksien lähettiläitä, jotka tuovat ilmi, paitsi koko proletariaatille yhteiset intressit, myöskin erikoiset, spesiaaliset, spesifistiset kansalliset intressit.”²

Nämä Stalinin nerokkaat osoitukset ovat saaneet kirkkaan heijastuksensa uudessa Konstitutsioprojektissa:

”SSTL:n Korkein Sovetti muodostuu kahdesta kamarista: Liiton Sovetista ja Kansallisuuksien Sovetista” (pykälä 33).

”Liiton Sovetin valitsevat SSTL:n kansalaiset seuraavan normin mukaan: yksi deputaatti 300 tuhatta asukasta kohti” (pykälä 34).

”Kansallisuuksien Sovetti muodostuu liitto- ja autonoomisten tasavaltojen Korkeimpien Sovettien sekä autonoomisten alueiden työtätekevien deputaattien Sovettien lähettämistä deputaateista: kymmenen deputaattia kustakin liittotasavallasta, viisi deputaattia kustakin autonoomisesta tasavallasta ja kaksi deputaattia kultakin autonoomiselta alueelta” (pykälä 35).

”SSTL:n Korkeimman Sovetin molemmilla kamareilla: Liiton Sovetilla ja Kansallisuuksien Sovetilla on samat oikeudet” (pykälä 37).

Uuden Konstitutsioprojektin maailmanhistoriallinen merkitys

Stalinilainen uusi Konstitutsioprojekti konstateeraa jo **valloitetun ja toteutetun ja vastaisuudessa turvaa vielä laajemman demokratian maamme kaikille kansallisuuksille.**

Aivan toisin käy kapitalistisessa maailmassa ja erikoisesti fasismin maissa. Saksassa on täydellinen lainsäädäntö monine lakeineen ja paragrafineen, jotka tekevät selkoa ”aarialaisista” ja ”ei aarialaisista”, ja missä ”aarialaiset” esitetään ”ihmiskunnan kukkana”, ”valittuna rotuna”. Fasistisen lainsäädännön kuuluisan 3:n paragrafin mukaan tulee kaikki ”ei-aarialaiset” poistaa Saksan valtiollisista ja yhteiskunnallisista elimistä. ”Ei-aarialaisia” kaikin tavoin pilkataan, ajetaan pois yleisiltä paikoilta kuten spitaalitautisia, kielletään oikeus harjoittaa useita ammatteja, jne. Saksan fasistien barbaarisuus muistuttaa keskiajan villeimpiä aikoja.

Fasistien edustajakokous Nürnbergissä syyskuussa v. 1935 laati joukon luonteeltaan lainsäädännöllisiä toimenpiteitä kansalaisuudesta, joissa kaikilta ”ei-aarialaisilta” poistettiin kansalaisoikeudet, faktillisesti asetettiin lain ulkopuolelle. Sangen luonnehtiva on myös laki, joka hyväksyttiin vasta hiljattain, tämän vuoden kesäkuussa, helähtävällä nimellä ”rodun pettämisestä”. Siihen on kerätty kiellot ja rajoitukset ”ei-aarialaisista”, saksalaisia koskevat kiellot vaimon otosta ja miehelään menosta ”ei-aarialaisten” kanssa ja päätös siitä, että ”rodun pettämiseksi” katsotaan sellainen fakta kuin juutalaisen ja saksalaisnaisen julkinen tanssiminen. Tällainen rangaistaan ”rodun pettämis”lain kaikella ankaruudella. Vainotaan ystävyyspidosta ”ei-aarialaisten” kanssa jne. Kas tällaiseen villeyteen on mennyt fasismi rotuideologiassaan, jonka tarkoituksena on val-

¹ Stalin, ”Marxismi ja kansallisuus-siirtomaakysymys, s. 123.

² Sama, s. 123—124.

mistaa saksalaisia imperialistiseen hyökkäyssotaan naapureitaan ja SSSR:ää vastaan, valmistaa maailman uutta uusintajakoa, siirtomaiden valtausta.

Uusi Konstitutsioprojekti, jonka innoittajana ja luoja on kansojen suuri johtaja toveri Stalin, — on rauhan ase, ihmiskunnan kulttuurin ja sen edelleen kukoistamisen suojelemisen ase, taistelun ase fasismin barbarismia vastaan, sen agressiivisia pyrkimyksiä vastaan, sen vieraita alueita kohtaan suunnattua petomaista ruokahalua vastaan, taistelun ase rauhan puolesta, sosialismin puolesta.

Stalinilainen Konstitutsioprojekti on olennoituma niistä valtavista saavutuksista, joita **jo on** maallamme, maassamme asuvien kansojen suuren omaa hyötyä tavoittelemattoman ystävyysvoimistumista ja lujittumista.

Palautamme mieliin meidän viisaan Stalinin sanat Tadžikistanin ja Turkmenistanin etumaisten kolhoosnikkojen ja naiskolhoosnikkojen vastaanotosta, jolloin hän osoitti, että aikaisemmin ollut SSSR:n kansojen välinen epäluottamus

”... on vaihtunut täydelliseen yhteisymmärrykseen, että ystävyys SSSR:n kansojen välillä kasvaa ja lujittuu. Tämä, toverit, on kalleinta siitä, mitä bolshevistinen kansallisuuspolitiikka on meille antanut.

Ystävyys SSSR:n kansojen välillä on suuri ja vakava saavutus. Sillä niin kauan kun tämä ystävyys on olemassa, ovat maamme kansat vapaita ja voittamattomia. Eivät ketkään, eivät sisäiset eivätkä ulkoiset viholliset ole meille vaarallisia niin kauan kun tämä ystävyys elää ja voimistuu. Tätä teidän ei tarvitse epäillä, toverit”.

Uusi Konstitutsiomme ei ole vain **jo valloitetun lakikokoelma SSSR:n työtätekeville, mutta myös taisteluohjelmana kapitaalisen maiden työväenluokalle.**

Uuden stalinilaisen Konstitutsion kansainvälinen merkitys on valtava.
 (“Sputnik agitaattori” N:o 15 v. 1936)

Sosialismi ja oikeus työhön

N. Shvernik.

I.

Stalinilaisen Konstitutsion projekti, joka antaa Sovettien maan yhteiskunnallisen ja valtiollisen elämän peruslain, on kiinnittänyt puoleensa Sovettiliiton mitä laajimpien työläisjoukkojen, insinöörien, oppineiden, kirjailijain, taidetyöntekijäin, palveluskuntalaisten, kolhoosnikkain ja kaikkien työtätekevien huomion.

Kaupungeissa, tehdasasutuksissa, kylissä ja äärettömän isänmaamme kaikkein etäisimmissä kolkissa miljoonat ihmiset tutkivat ja lämmöllä käsittelevät uuden Konstitutsion projektia — tuota maamme työläisten ja talonpoikain perussaavutusten kokoelmaa.

Konstitutsioprojektissa heijastuvat maapallon yhdellä kuudennella osalla luokatonta, sosialistista yhteiskuntaa rakentavien Sovettiliiton työtätekevien taistelun suuremmoisiet tulokset.

Konstitutsion projektissa on täsmällisin ja selvin sanoin kirjoitettu se, mitä on valloitettu, mitä millään voimilla ei voida meiltä riistää, mistä on tullut eittämätön tosiasia, Sovettiliiton kansojen olemassaolon ja koko vastaisen kehityksen kiinteä ehto.

”SSTL:n ekonoomisen perustan muodostavat sosialistinen talous-systeemi ja tuotantovälineiden sosialistinen omistus, jotka ovat vakiintuneet tuloksena siitä, että kapitalistinen taloussysteemi on likvidoitu, tuotantovälineiden yksityisomistus poistettu ja hävitetty toisen ihmisen toista ihmistä kohtaan harjoittama riisto” (4:s pykälä).

Konstitutsion jokainen luku on innostava kertomus työtätekevien sankarillisesta taistelusta bolsheviikkien puolueen johdolla sosialismin voiton puolesta SSSR:ssä.

Mutta SSSR:n ja koko maailman työläisten, talonpoikain ja kaikkien työtätekevien erikoisen huomion, syvän mielenkiinnon ja ihastuksen kiinnittää puoleensa Konstitutsioprojektin 118:s pykälä, jossa sanotaan: **”SSTL:n kansalaisilla on oikeus työhön — oikeus saada taattua työtä, saaden työstään sen määrän ja laadun mukaisen maksun”**.

Se, josta ihmiskunnan kaikkein jaloimmat järjet aikoinaan vain uneksivat, mikä oli kirjoitettu vallankumouksellisen työväenliikkeen lippuun proletariaatin yhtenä tärkeimmistä vaatimuksista tämän liikkeen aamun sarastaessa, jonka puolesta on vuodatettu paljon työläisten verta; — nykyään ensi kerran ihmiskunnan historiassa toteutetaan elämässä ja siitä tulee maailmassa ensimmäisen sosialistisen työläisten ja talonpoikain valtion valtiollinen perustuslaki.

Työnteko-oikeutta koskevan loosungin aatteelliset alkulähteet johtavat XV vuosisadan lopulle ja XVI vuosisadan alkuun. Ensimmäisen kerran työnteko-oikeusvaatimuksen esitti ja omalla tavallaan verrattain yksityiskohtaisesti perusteli suuri englantilainen humanisti Thomas More, utopistisen sosialismin kantaisä. Kirjassaan ”Utopia” hän ensimmäisen kerran antoi harkitun sheeman tulevasta sosialistisesta yhteiskunnasta.

Myöhempien aikojen utopistisocialistien, varsinkin Fourierin ja Robert Owenin teoksissa työnteko-oikeusvaatimus oli yksi kulmakivistä, johon heidän ajatuksensa mukaan tuli socialistisen yhteiskunnan sosiaalisen ja ekonoomisen järjestyksen perustua.

Oikeutta työhön ei silloin voitu toteuttaa, samaten kuin ei voitu toteuttaa myöskään utopistien sosialismia. Kuitenkin utopisti-socialistien työntekovaatimus kaikui vuosisatoja suurten humanistien kiihkeänä ja vihaisena protestina kapitalismin säälimättä kurjistamien ja riistämien kaupungin ja maaseudun joukkojen raskasta asemaa vastaan.

Loosunki oikeudesta työhön sai laajan popularisuuden vasta viime vuosisadan 30—40 luvulla, jolloin siitä joksikin ajaksi tuli Ranskassa vastikään syntyneen vallankumouksellisen työväenliikkeen taistelulippu.

Työnteko-oikeus, jonka Ranskan työläiset esittivät vallankumouksen kulussa ja joka työtätekevien painostuksesta otettiin Ranskan porvarillisen tasavallan konstitutsioon, oli Marxin sanonnan mukaan "proletariaatin vallankumouksellisten vaatimusten ensimmäinen, avuton formula".

Tosin näitä vaatimuksia ei vielä oltu suunnattu välittömästi kapitalismia vastaan; proletariaatti, joka poliittisessa suhteessa ei vielä ollut täysin kypsä luokka, uskoi toteuttavansa oikeuden työhön kapitalistisen tuotantotavan puitteissa.

Mitään realistia, käytännöllistä merkitystä työläisille ja työtätekeville yleensä ei tällä vaatimuksella silloin voinut olla, sillä porvarillisen yhteiskunnan taloudelliset perusteet: tuotannonvälineiden yksityisomistus ja kapitalistinen riisto jäivät koskemattomiksi. Mutta sillä oli suuri historiallinen ja poliittinen ajatus: naivissa, kehittämättömässä muodossa se sisälsi vaatimuksen proletariaatin poliittisesta ja taloudellisesta vapauttamisesta kapitalistisesta sorrosta, riiston ja työttömyyden hävittämisen.

Kapitalistisessa yhteiskunnassa on mahdotonta toteuttaa oikeutta työhön, sillä tämä yhteiskunta pohjautuu yksityiskapitalistiseen talouteen, luonteeltaan anarkistiseen, pohjautuu toisen ihmisen toista ihmistä kohtaan harjoittamaan riistoon ja asettaa päätarkoitukseksi voiton saamisen.

Eihän kapitalismin vallitessa voida toteuttaa oikeutta työhön, kun kapitalismi ei voi tulla toimeen ilman vakinaista työttömien reserviarmeijaa, ilman periodisesti toistuvia teollisuuskriisejä, jotka heittävät kaduille uusia miljoonia työttömiä, ilman peitettyä ja näkyvää maaseudun agraarista liika-asutusta. Tämänpä vuoksi tieteellisen sosialismin perustaja K. Marx kirjoitti, että "porvarillisessa mielessä on oikeus työhön järjettömyyttä, väkivainen hurskas toivomus". Tämän vuoksi hän niin purevasti ivasi Louis Blancia, joka halusi toteuttaa oikeuden työhön porvarillisen yhteiskunnan puitteissa, jättäen koskemattomaksi kapitalistisen talousjärjestelmän.

Loosunkia oikeudesta työhön, mikä on työtätekevien keskuudessa erikoisen populaärinen kapitalistisen talouden syvän taloudellisen kriisin ja erikoislaatuisten depression kaudella, yrittävät käyttää intressiensä hyväksi Lännen erilaiset porvarilliset puolueet: Englannin labour-puoluealaiset, Belgian socialistit ja reformistiset ammattiliitot. Ne yrittävät synnyttää työläisten ja työttömien laajoissa kerroksissa illusioita, että työttömyys voidaan poistaa ja antaa kaikille työttömille työtä, kajoamatta kapitalistisen yksityisomistuksen perusteisiin.

Laaditaan "yhteiskunnallisten töiden plaaneja" ja joissain paikoin puhutaan jopa suunnitelmallisen talouden toteuttamisesta kapitalismin valitessa.

Kokemus on kuitenkin osoittanut, että mitkään nämä toimenpiteet eivät saavuta peruspäämääräänsä. Yhteiskunnallisten töiden järjestäminen kapitalistisissa maissa voi parhaassa tapauksessa osittain, sangen rajoitetussa määrässä vähentää työttömyyttä, mutta kapitalismi ei pysty kokonai-

suudessaan poistamaan työttömyyttä ja antamaan työtä kaikille sitä tarvitseville.

Esimerkiksi Englannissa on nyt sellaisia teollisuusalueita, jotka virallisessa kirjallisuudessa ovat saaneet "hyljättyjen", "kriisi"-paikkakuntien nimityksen, joissa taloudellisen elämän sykintä on kokonaan pysähtynyt, joissa työläisten valtavat joukot on tuomittu nälkäiseen olemassaoloon, joissa riehuu kulkutauteja ja kuolevaisuus nousee suunnattomiin määriin.

Vieläpä Englannin sanomalehdistön virallistenkin lähteiden tietojen mukaan noin 18,5 %, t.s. miltei yksi viidesosa Iso-Britannian koko väestöstä elää hyväntekeväisyysavustuksen varoilla.

Puolet Englannin työväenluokasta on vuoden kuluessa 20 viikkoa väliaikaisesti työttömänä, ja tätä pidetään normaalisenä ilmiönä.

Samanlaisia ja joskus vielä raskaampiakin muotoja saa työttömyys myöskin useissa muissa maissa, esim. Puolassa, Saksassa, Amerikassa jne.

Sosialististen puolueiden ja reformististen ammattiliittojen riveissä olevat blancilaiset eivät käy oikeasta päästä ratkaisemaan työttömyyden hävittämiskysymystä, syytä hävittämättä ei voida hävittää seurausta. Työttömyys on talouden kapitalistisen organisoinnin kiertämätön ja poistamaton tuote. Marxisin perustajat: Marx ja Engels — sekä heidän asiansa suuret jatkajat Lenin ja Stalin — pitivät tyhjänä porvarillis-liberaalisena iörpöttelynä puhumista työnteko-oikeudesta kapitalistisen yhteiskunnan puitteissa.

Kapitalismin vallitessa "oikeus työhön" merkitsee todellisuudessa vain oikeutta vieraaseen työhön t.s. kapitalistin "oikeutta" riistää työläistä, anastaa itselleen arvot, jotka on luotu proletariaatin palkkatyöllä.

Ellet halua luoda kapitalistille lisäarvoa — et saa myöskään työtä. Kapitalismin vallitessa oikeus työhön ei merkitse mitään muuta kuin oikeutta työvoiman ostamiseen ja myymiseen.

Työnteko-oikeuden toteuttaminen kiertämättömästi edellyttää kapitalistisen tuotantotavan poistamista, kapitalismin hävittämistä.

"Työnteko-oikeuden takana — sanoo Marx — on kapitaalinen omistamisen valta ja kapitaalisen omistamisvallan takana tuotannonvälineiden omistus, niiden alistaminen yhdistyneen työväenluokan alaisiksi, — siis palkkatyön, kapitaalisen ja niiden keskinäissuhteen poistaminen."¹

Jotta todella voitaisiin toteuttaa oikeus työhön, on ensin kukistettava porvaristo, otettava siltä pois tuotannonvälineet, tehtaot, rautatiet jne. luovuttaen ne koko kansan omaisuudeksi, ja anarkistisen kapitalistisen talouden tilalle on rakennettava suunnitelmallinen sosialistinen talous.

Ainoastaan Suuri proletaarinen vallankumous antaa mahdollisuuden luoda kaikki tarvittavat ehdot työnteko-oikeuden toteuttamiselle kaikkia työtätekeviä varten.

Lokakuussa v. 1917, heti sen jälkeen, kun vallankumous oli kukistanut porvariston ja proletariaatti Lenin-Stalinin puolueen johdolla oli vallannut vallan, "Työtätekevän ja riistetyn kansan oikeuksien deklaratsiossa" julistettiin: "Ken ei työtä tee, ei hänen syömäkään pidä". Tämä merkitsi, että uusi, sosialistinen järjestelmä tekee työn jokaisen kansalaisen yhteiskunnalliseksi velvollisuudeksi, että kenelläkään ei enää ole oikeutta elää toisen kustannuksella, että vain henkilökohtaisella työllä on jokainen velvollinen turvaamaan itselleen toimeentulokeinon.

Valtiomme ei voinut heti vallan valtaamisen jälkeen antaa täydellisesti työtä kaikille: häiritsi pitkäaikainen ja näänyttävä kansalaissota ja taloudellinen hävitys.

¹ K. Marx. Valitut teokset, II nide, siv. 181—182. Partizdat. V. 1934.

Työväenluokalla oli silloin tehtävänä — saatettuaan kuntoon imperiaalistisen ja kansalaissodan murjoman maatalouden ja teollisuuden ryhtyä koko kansantalouden perinpohjaiseen sosialistiseen rekonstruointiin.

Tämän proletarisen vallankumouksen mitä vaikeimman tehtävän maamme työväenluokka menestyksellä ratkaisi liitossa talonpoikaiston kanssa, bolshevistisen puolueen johdolla, puolueen, jota johtaa Leninin suuri seuraaja toveri Stalin.

Stalinilaiset viisivuotisplaanit jäivät iäksi proletarisen vallankumouksen historiaan maassamme suoritettavan sosialistisen yhteiskunnan rakentamisen suurten töiden, laajuudeltaan, rohkeudeltaan ja uskaliaisuudeltaan verrattomana aikakautena.

Sosialistisen taloussysteemin voitto ja kapitalistisen taloussysteemin likvidominen olivat ehtona muutokselle yhteiskuntamme luokkarakenteessa. Riistävät loislukat on täydellisesti likvidoitu ja hävitetty taloudellinen pohja niiden olemassaololta maassamme. Työläiset, kolhoosnikat ja intelligenssi ovat luokattoman, sosialistisen yhteiskunnan työhmiisiä.

Kuitenkin on muistettava, että puolueen ja kansan veriviholliset eivät ole laskeneet aseitaan eivätkä luopuneet taistelusta.

Vastavallankumoukselliset trotskilaiset ja zinovjevilaiset yhdessä likvidoitujen riistäjäluokkien muiden rippeiden kanssa, yhdessä fasistien ja spiooniprovoakaattoreiden kanssa asettuivat terrorin tielle taistelussaan soveltavalta vastaan. Tämän vuoksi vallankumouksellisen valppauden kohottaminen luokkavihollisiin nähdä ja heidän säälimätön tuhoamisen on jokaisen rehellisen työtätekevän suoranainen ja välitön velvollisuus.

Työnteko-oikeuden toteuttaminen on mahdollista ainoastaan sosialistisessa yhteiskunnassa.

Sosialismin voitto maassamme laajensi ihmisille toiminta-alaa, veti yhteiskunnallis-hyödylliseen työhön koko työkykyisen väestön ja siten loi kaikki ehdot työnteko-oikeuden käytännölliselle toteuttamiselle.

Täyttäen kapitalististen isäntiensä yhteiskunnallista tilausta eräät porvarilliset shurnalistit uskaltavat väittää, että Sovetti-konstitutsiossa ei ole mitään erikoista, ei ole ainoatakaan sellaista kohtaa, jonka veroista ei olisi porvarillisten maiden konstitutsioissa.

Herrat shurnalistit yksinkertaisesti valehtelevat. Heille on epäedullista kirjoittaa totuus meidän Konstitutsiostamme, varsinkin työtätekeville joukoille niin tärkeästä Konstitutsion pykälästä kuin "oikeus työhön".

Tarkoituksellisesti he yrittävät olla kirjoittamatta siitä, ja harkiten kiertävät sen.

SSSR:n ja kapitalististen maiden työtätekevien tulee tietää, että ainoassakaan porvarillisessa konstitutsiossa, vieläpä maailman kaikkein demokraattisimpien maidenkaan konstitutsioissa, ei ole lakia oikeudesta työhön. Fasistisissa maissa työnteko-oikeuden asemesta käytetään laajalti pakkotyöleirejä, työläisten ja työtätekevien säälimätöntä riistoa teollisuus- ja finanssikapitaalın magnaattien rikastuttamisen intresseissä.

II.

Mitä antaa työnteko-oikeuden toteuttaminen sosialistisessa yhteiskunnassa, minkälainen merkitys ja minkälaiset seuraukset ovat kaupungin ja maaseudun työtätekeville joukoille sen toteuttamisen tosiasiaista.

Työnteko-oikeuden toteuttamisen ensimmäinen ja tärkein seuraus on siinä, että Sovettiliiton kaikille kansalaisille, heidän alkuperästään ja asemastaan, rotuun ja kansallisuuteen kuulumisesta riippumatta soveltivaltio takaa työn ja siis vakinaisen toimeentulokeinon lähteen.

Työtätekevän ihmisen ei meillä tarvitse enää väistää huomisesta päivästä, hänen ei tarvitse olla huolissaan siitä, voiko hän löytää itselleen

työtä ja onko hänellä mahdollisuus ravita itsensä ja perheensä. Sovettiliitossa on jokaisella työhön kykenevällä mahdollisuus tehdä työtä.

Työttömyyden likvidoiminen on maamme mitä suurin historiallinen saavutus.

Me olemme likvidoineet työttömyyden, joka kapitaalin maissa tänäkin päivänä pitää hohtimissaan työttöminä yli 22 miljoonaa ihmistä.

Jokainen työikään päässyt löytää neillä käytön voimilleen ja kykyjensä mukaan aktiivisesti osallistuu maan taloudelliseen, kulttuuriseen ja yhteiskunnallis-poliittiseen elämään.

Työnteko-oikeuden toteuttaminen on vetänyt sosialistisen rakennustyön prosessiin työtätekevien miljoonaiset kerrokset ja valtavasti suurentanut sosialismin rakentajien armeijaa.

Maailman ainoassakaan maassa ei työväenluokka lukumäärällisesti kasva niin nopeasti kuin Sovettiliitossa. Yksistään vuosien 1928 ja 1936 välisenä aikana on työväenluokan lukumäärä kasvanut 16,6 miljoonasta 25,13 miljoonaan ihmiseen, tehden nykyään noin 30 % maan kaikesta aikuisesta väestöstä, sen sijaan, kun se v. 1913 teki 16,7 %. Erikoisen nopeasti tapahtuu naisten vetäminen yhteiskunnalliseen työprosessiin.

Fasistisissa maissa, esim. Saksassa, työttömyyttä vastaan käytävän taistelun tekosyyllä hallitus erottaa työstä kaikki ne naiset, joiden miehillä on työtä. Yleensä fasismi ajaa naisen orjuuttamisen linjaa: se kytkee hänet keittiöön, kotitalouteen, se rajoittaa hänen intressinsä perheasiain suppeaan piiriin ja kieltää häneltä oikeuden yhteiskunnalliseen työhön.

"Naiselle annetaan SSTL:ssä samat oikeudet kuin miehelle taloudellisen, valtiollisen, kulttuurisen, ja yhteiskunnallis-poliittisen elämän kaikilla aloilla.

Naisten näiden oikeuksien toteuttamismahdollisuuden turvaavat yhtäläisen oikeuden antaminen naiselle kuin miehellekin työhön, työpalkkaan, lepoon, yhteiskunnalliseen vakuutukseen ja sivistykseen, valtion turvaama äidin ja lapsen intressien suojelus, lomien antaminen naiselle raskauden aikana säilyttäen palkan, synnytyslaitosten, lastenseimien ja -tarhojen laaja verkosto" (122:s pykälä).

Sosialistisen rakennustyön mitä erilaisimmilla aloilla työskentelee nykyään noin 8 miljoonaa naista, mikä tekee 33,5 % kaikkien työskentelevien yhteisestä lukumäärästä.

Puolue, hallitus ja ammattiliitot luovat kaikki ehdot sille, että nainen voisi aktiivisesti osallistua maan tuotantoon ja yhteiskunnallis-poliittiseen elämään.

Niinpä ammattiliitot ovat rakentaneet lastenseimien ja -tarhojen laajan verkoston, joka käsittää noin 12 miljoonaa lasta. Nämä toimenpiteet todella vapauttavat naisen, luovat hänelle välttämättömät ehdot työntekooikeutensa faktilliseen toteuttamiseen. Työläis-äiti voi olla rauhallinen lapsistaan, joka on lastentarhojen ja -seimien palvelushenkilökunnan kulttuurisen valvonnan alaisena ja huolellisen hoidon ympäröimänä, ja tämän vuoksi hän itse voi rauhallisesti tehdä työtä tuotannossa, aktiivisesti osallistua yhteiskunnalliseen työhön sovetissa ja ammattiliitossa.

Naisesta, hänen terveydestään ja ihmisarvostaan stalinilaisen huolenpidon ilmauksena on vuoden 1936 kesäkuun 27 p:n laki "Aborttien kieltämisestä, aineellisen avustuksen suurentamisesta synnyttäjille, valtion avustuksen säättämisestä suuriperheille, synnytyslaitosten, lastenseimien ja -tarhojen verkoston laajentamisesta" jne.

Kapitalismi riistää työläisnaiselta mahdollisuuden olla äiti. Ruute, köyhyys ja työttömyys tekevät raskaaksi taakaksi jokaisen lapsen synnyttämisen, ja vain sosialistisessa yhteiskunnassa äiteys tulee suuren inhimilli-

sen riemun lähteeksi. Aborttien kieltäminen ilmaisee maamme miljoonien työtätekevien naisten ihanteelliset toiveet, naisten, joille ensi kerran on luotu välttämättömät ehdot terveitten, onnellisten jälkeläisten synnyttämistä varten.

SSSR:ssä katsotaan rikosoikeudellisesti rangaistavaksi kieltäytyminen raskaana olevan naisen ottamisesta työhön tai hänen eroittamisensa työstä näillä motiiveilla.

Työnteko-oikeus avaa meidän nuorisollemme laajan mahdollisuuden valita ammatin, käyttää sitä sosialistiseen yhteiskunnalliseen työhön, kehittää kaikkia henkisiä ja fyysisiä kykyjään ja lahjojaan.

Työttömyys ja täydellinen toivottomuus saada työtä vaikuttaa masentavasti ja demoralisoivasti kapitalististen maiden nuorisoon. Useissa maissa työtön nuoriso muodostaa korkeimman prosentin työttömien keskuudessa yleensä. Viimeisten vuosien aikana miltei kaikissa kapitalistisissa maissa muodostuu nuorisosta uusi kategoria sellaisia työttömiä, jotka eivät ole koskaan tehneet työtä ja joilla ei ole perspektiivejä työn saamisesta ainakaan lähitulevaisuudessa.

Sovettimaan nuorisolla ei ole eikä voi olla tarpeettomuuden, perspektiivittömyyden ja työttömyyspelon rasittavaa tunnetta. Laajalla rintamalla on meidän nuorisomme käynyt tuotantoon, kulttuuriin, tieteeseen ja taiteeseen. 23 ikävuoteen asti oleva nuoriso muodostaa meillä 34 % työläisten koko lukumäärästä ja eräillä kansantalouden aloilla paljon enemmän. Useilla teollisuusaloilla nuoriso näyttölee meillä ratkaisevaa osaa kansantalouden plaanien täyttämisessä.

Tässä yhteydessä on sängen tärkeätä huomauttaa, että eräissä ammateissa nuoriso muodostaa huomattavan prosentin korkeasti ammattitaitoisista työläisistä. Autotraktoriteollisuudessa muodostaa nuoriso viilareista 49 %, sorvareista 55 %, freesaaajista 55 %, revolverikoneen käyttäjistä 60 % jne.

Insinööri-teknilisistä työntekijöistä on huomattava lukumäärä nuorisoa.

Nuori sovetti-insinööri ei tunne kapitalististen maiden nuoren insinöörin tragediia: opiskelun päätyttyä hänestä ei tule sanomalehtien myyjää, hissipoikaa tai kenkien kiilloittajaa, vaan hän menee tuotantoon omalle ammattialalleen.

Maatalouden kollektivisointi on vuorostaan suorittanut perinpohjaisen muutoksen maaseudun asemassa. On hävinnyt agraarinen liika-asutus, on hävinnyt maaseudun köyhyys, mikä muodostaa työttömien perusreservuaarin, on loppunut maaseudun jakautuminen ja pauperisoituminen.

Maaseudulla ei ole enää työttömiä, "vapaita käsiä" ja "liikoja suita". Jokainen kolhoosnikka ja kolhoosnikkanainen on saanut oikeuden työhön. Heillä on työtä ja turvattu elämisen lähde.

* * *

Työnteko-oikeudesta laaditun lain merkitys ei kuitenkaan rajoitu siihen, että se antaa oikeuden ansaita, työtätekeville oikeuden aineelliseen turvaan. Ei, sen merkitys on paljon syvempi ja suurempi. Uuteen sovettikonstitutsioon kirjoitettu oikeus työhön on oikeus sosialistiseen työhön, jonka yhteiskunnallinen olemus ja luonne ovat suorastaan vastakkaiset työn luonteelle kapitalismin vallitessa.

Meillä työ ei ole kapitalisteja, vaan meitä itseämme, kaikkia työtätekeviä varten. Sovettiyhteiskunnassa on työ koko sosialistisen yhteiskunnan, sekä siis myöskin sen jokaisen jäsenen rikastumisen ja kehittymisen lähde. Kapitalismin vallitessa työ "jää olemukseltaan aina pakkotyöksi" (Marx). Meidän sosialistisessa sovettiyhteiskunnassamme työ on aina vapaata, hauskaa ja luovaa työtä.

Työtätekevä ihminen Sovettiliitossa, olipa hän työläinen, pedagogi, lypsäjä, traktoristi, insinööri tai tieteellisen työn tekijä, tuntee itsensä suuren työtätekevän kollektiivin jäseneksi. Hän ei työskentele yksityisen henkilön — kapitalistin — rikastuttamiseksi, vaan koko yhteiskunnan hyväksi. Juuri tämän vuoksi Sovettimaassa ei ole suuria ja pieniä, tärkeitä ja vähäpätöisiä asioita. Kaikenlainen yhteiskunnallis-hyödyllinen työ on meillä arvossa ja kunniaissa.

Aivan toisenlainen luonne on työllä porvarillisessa yhteiskunnassa.

”Kapitalismin vallitessa työllä on yksityinen, henkilökohtainen luonne, — sanoi toveri Stalin stahanovilaisten ensimmäisessä yleisliittolaisessa neuvottelussa. — Jos olet valmistanut enemmän, saat enemmän, elä itsekseksi, niinkuin haluat. Kukaan sinusta ei tiedä eikä halua tietää. Kun sinä työskentelet kapitalisteille, sinä heitä rikastutat? Ja miten kās muuten? Sitä varten sinut on palkattukin, että sinä rikastuttaisit riistäjiä. Ellet suostu tähän — mene työttömien riveihin ja elää kituuta niinkuin osaat, — löydämme toisia, suostuvaisempia. Tämänpä vuoksi ihmisten työtä ei pidetä korkeassa arvossa kapitalismin vallitessa. On ymmärrettävää, että tällaisissa olosuhteissa stahanovilaishella liikkeellä ei voi olla sijaa. Toisin on asia sovettijärjestelmän olosuhteissa. Täällä on työihminen kunniaissa. Täällä hän tekee työtä ei riistäjille, vaan itselleen, omalle luokalleen, yhteiskunnalle. Täällä ei työihminen voi tuntea itseään hyljättyksi ja yksinäiseksi. Päinvastoin, työihminen tuntee meillä itsensä maansa vapaaksi kansalaiseksi, omanlaisekseen yhteiskunnalliseksi toimihenkilöksi. Ja jos hän työskentelee hyvin ja antaa yhteiskunnalle sen, mitä voi antaa, — hän on työn sankari, hän on maineen ympäröimä”.

SSSR:n kansalainen, jolla on oikeus työhön, työskentelee yhteiskunnallisissa sosialistisissa tuotantolaitoksissa ja yhteiskunnallisilla työvälineillä. Mitä tuottavampaa meillä kunkin yksityisen henkilön työ on, sitä varakkaammaksi ja turvatummaksi tulee koko meidän yhteiskuntamme ja siis jokainen työtätekevä. Juuri tämän vuoksi, kuten toveri Stalin sanoo, jokainen työtätekevä tuntee meillä itsensä omalaatuiseksi yhteiskunnalliseksi työntekijäksi. Häntä, hänen työtään seuraa koko yhteiskunta, sillä hänen työstään, yhteiskunnan jokaisen jäsenen työstä, riippuu suoranaisesti ja välittömästi koko yhteiskunnan hyvinvointi. Tämä seikka muuttaa perinpohjin työtätekevän suhteen työhönsä. Meidän maassamme alkaa ihminen ensi kerran kunnioittaa omaa työtään, rakastaa sitä ja antaa sille arvon.

Kapitalismin vallitessa työ oli pakkotyötä, raskas ja nälännyttävä taakka. Sosialismin vallitessa on työ muuttunut ”kunnian asiaksi, maineen asiaksi, uljuuden ja sankaruuden asiaksi” (Stalin).

Stahanovilaisten ensimmäisessä yleisliittolaisessa neuvottelussa leningradilaisen ”Skorohod”-tehtaan jalkinetyöläinen, ordenin omistaja tov. Smetanin lausui syvämerkitykselliset sanat:

”Minä rakastan tehdastani, rakastan maatani, rakastan työtä — juuri tämän vuoksi minä voin antaa vielä suuremmat osoittimet”.

Tämä puhe havainnollisesti osoittaa, miten syvästi on työn luonne maassamme muuttunut. Työ ei meillä jää enää aineellisen toimeentulon välineeksi, vaan siitä on tullut ihmisen ensimmäinen ja luonnollinen tarve. Se muuttuu luovaksi työksi, joka antaa riemun työtätekevälle ihmiselle.

Juuri tämän vuoksi meidän maassamme on mahdollista se, mikä missään olosuhteissa ei ole mahdollista kapitalistisissa maissa — stahanovilainen liike. Stahanovilainen liike on spesifistinen sovetti-ilmiö, joka on mahdollista vain sosialistisessa yhteiskunnassa, jossa työ on todella vapaata, jossa työihmistä kunnioitetaan, jossa työn hedelmät menevät koko yhteiskunnan

käytettäväksi, moninkertaistuttaen sen aineellisia ja kulttuurisia mahdollisuuksia, eikä ole voiton saamisen lähteenä kapitalisteille.

Sovettiyhteiskunnassa on työ henkilön aineellisen hyvinvoinnin ja henkisen rikastumisen lähde, hänen kasvunsa ja kaikinpuolisen kehittymisensä perusta. Sosialistisessa työssä ihminen kehittää ja täydellistyy kykyjään ja lahjojaan, laajentaa näköpiiriään ja kohottaa kulttuuriaan.

Nopeasti kolhoaa työväenluokan ja kaikkien työtätekevien yleinen ja teknillinen kulttuuri, herää kyllästymätön tiedon, opin, ammattitaidon kohottamisen, ammatin ja spesialisuuden hankkimisen jano.

V. 1935 käsittivät eri opiskelumuodot 42 miljoonaa ihmistä. Heistä 28 miljoonaa lasta opiskelee alkeis- ja keskikoulussa. Miljoonia ihmisiä opiskelee erilaisissa oppilaitoksissa: kouluissa, korkeakouluissa ja kaikenlaisilla kursseilla. Etumaisissa tehtaissamme on muodostettu kokonaisia opiskelukombinaatteja. V. 1936 plaanin mukaan on edellytetty vetää näihin opiskelumuotoihin 47 miljoonaa ihmistä, t.s. yli neljäsosa maan koko väestöstä.

Työnteko-oikeuden toteuttaminen maassamme, maan väestön suurimman osan vetäminen sosialismin rakennustyöhön, työttömyyden likvidointi, maaseudun kurjuuden ja köyhyyden häviäminen ovat nostaneet Sovettiliiton työväenluokan ja kaikkien työtätekevien aineellisen aseman ennennäkemättömälle tasolle.

Työläisten työpalkka kasvaa systemaattisesti. Suurteollisuudessa työläisten kuukausipalkka v. 1936 I neljänneksellä ylitti 21,6 prosentilla viime vuoden työpalkan tason. Samana kautena on toimitsijain palkka noussut 8,7 prosentilla, insinööri-teknillisten työntekijäin — 16,8 prosentilla. Esitetyt numerot eivät silti läheskään täydellisesti heijasta todellista tilannetta.

Sovettimaan työläisen, insinöörin, toimitsijan, tieteellisen työntekijän ja lääkärin perheiden aineellisen aseman kasvua ei suinkaan määritellä yksistään perheen pään palkalla.

On jo lakannut olemasta harvinaisuutena ja pikemminkin käy normaalseksi elinilmiöksi se, kun työläisen perheessä pojasta tulee insinööri työstä lääkäri tai pedagogi, mikä merkitsee työläisen perheen budjetin jyrkkää kasvua, ja aineellisen aseman paranemista.

Työskentelevien lukumäärän kasvu perheessä, jokaisen työhön kykenevän perheenjäsenen turvaaminen työllä on maamme työtätekevien joukkojen mitä suurin saavutus. Sillä on mittaamattomat seuraukset perheen lujittamiselle, terveen, normaalin asiointilan luomiselle siinä. Jokainen aikuinen perheenjäsen tuntee itsensä aineellisesti itsenäiseksi, hän turvaa itse itsensä, eikä elä holhokkina perheen pään ansion kustannuksella.

Kapitalistisissa maissa ei ole näin. Siellä perheen pää on perheen työjuhta. Tämä ei merkitse sitä, etteivät muut perheen jäsenet halua tehdä työtä; ei, he haluavat tehdä työtä, mutta heillä ei ole mahdollisuutta saada työtä.

Työnteko-oikeuden toteuttaminen sosialistisessa yhteiskunnassa merkitsee työtätekeville oikeutta aineellisesti turvattuun, varakkaaseen ja kulttuuriseen elämään.

Täydellä perusteella toveri Stalin sanoi stahanovilaisten ensimmäisessä yleisliittolaisessa neuvottelussa, että "proletaarinen vallankumouksemme on maailmassa ainoa vallankumous, jonka on onnistunut näyttää kansalle ei ainoastaan poliittiset tuloksensa, vaan myöskin aineelliset tulokset".

* * *

Konstitutsio takaa sovettikansalaiselle oikeuden työhön, mutta se asettaa jokaiselle Sovettimaan kansalaiselle myöskin vissit velvollisuudet.

Sovettikansalaisen ensimmäisenä ja tärkeimpänä velvollisuutena sosialistista yhteiskuntaa kohtaan on velvollisuus tehdä työtä.

Sovettiliitossa on työ korkea yhteiskunnallinen velvollisuus. Kukaan ei voi, kellään ei ole oikeutta kieltäytyä työstä, siirtää sitä vieraille hartioille, olla kuhnuri, tyhjäntoimittaja.

Kolhoosnikka-udarnikkien ensimmäisessä yleisliittolaisessa edustajakokouksessa toveri Stalin selitti erinomaisen syvällisesti ja yksinkertaisesti työnteon kaikkikäsitteävyyden ja pakollisuuden merkityksen sosialistisessa yhteiskunnassa. Hän sanoi:

"Toisinaan puhutaan: jos kerran on sosialismi, niin miksi on vielä työtä? Teimme työtä ennen, teemme nytkin, — eikä ole aika lakata työskentelemästä? Tällaiset ajatukset ovat perinjuurin vääriä, toverit. Tämä on laiskurien eikä rehellisten uurtajain filosofiaa. Sosialismi ei lainkaan kiellä työtä. Päinvastoin, sosialismi perustuu työhön. Sosialismi ja työ ovat toisistaan eroittamattomia."¹

Maamme jokainen kansalainen on velvollinen tietämään, että sillä, joka ei tee työtä, joka ei luo sosialistiselle yhteiskunnalle aineellisia tai kulttuurisia arvoja, sillä ei ole myöskään oikeutta vaatia mitään yhteiskunnalta.

Me olemme likvidoineet maassa työttömyyden, jokaiselle me turvaamme oikeuden työhön. Tämän vuoksi me voimme ja olemme velvollisia toteuttamaan elämässä sosialismin yhtä tärkeintä vaatimusta — "Ken ei työtä tee, ei hänen syömänkään pidä".

SSSR:ssä toteutetaan sosialismin prinssiippiä: "Jokaiselta kykyjensä mukaan, jokaiselle työnsä mukaan", — sanotaan Konstitutsion projektin 12:nnessä pykälässä.

Työnteko-oikeuden antaminen asettaa jokaiselle työtätekeväälle velvollisuuden työskennellä stahanovilaisesti, parantaa työn organisointia, omak-sua tekniikka ja kaikin tavoin kohottaa työnsä tuottavaisuutta, muistaen tällöin Leninin ohjeen siitä, että työntuottavaisuus — se on loppukädessä kaikkein tärkeintä, itse pääasia sosialismin voitolle kapitalismista.

Kaikin tavoin on lujitettava työ- ja tuotannollista kuria, kasvatettava itsessään kansalaisvastuun tunnetta alansa, työosastonsa, tuotantolaitok-sensa ja viimein koko maan kansantalouden työstä.

Maamme työtätekevillä oleva oikeus työhön antaa heille oikeuden lepoon, joka on samaten valtiomme peruslaki ja kirjoitettu Konstitutsion projektiin.

Meidän maassamme on maailman kaikkein lyhin työpäivä. Työläisten valtava enemmistö työskentelee 7 tuntia ja eräillä teollisuusaloilla vieläkin vähemmän. Työläisille ja toimitsijoille on lailla säädetty jokavuotiset lomat, säilyttäen työpalkan; ammattiliittojen hallussa on mahtava, rikas sanatorioiden ja lepokotien verkosto ympäri koko Sovettiliittoa. Joka vuosi yhä suurempi lukumäärä työtätekeviä saa hoitoa ja lepää sanatorioissa ja lepo-kodeissa.

V. 1930 ammattiliittojen lepokodeissa ja sanatorioissa lepäsi 601,6 tuhatta henkeä ja v. 1936 tulisi levätä 1957,9 tuhatta henkeä. Terveysasiain k:n lepokodeissa lepääviä ja sanatorio-kurorttihoitoa saavia on 900 tuhatta henkeä.

Ihmisen työ, terveys ja koko elämä on sosialistisen yhteiskunnan vaki-tuisen huolenpidon esine. Sekä silloin, kun olet terve ja teet työtä, että silloin, kun olet sairastunut etkä voi tehdä työtä, sinua ei ole jätetty vaille valtion ja ammattiliittojen huomiota ja tukea. Sinä et tunne itseäsi yksinäiseksi, hyljättyksi, kaikille tarpeettomaksi, avuttomaksi. Aineellisen avustuk-sen oikeuden "turvaavat työläisten ja palveluskuntalaisten yhteiskunnallisen

¹ Stalin, "Leninismin kysymyksiä", siv. 533. 10:s painos.

vakuutuksen laaja kehittäminen valtion kustannuksella, maksuton lääkintä-apu, laajan kurorttiverkoston varaaminen työtätekevien käytettäväksi" (120:s pykälä). Työtätekevät meillä tietävät, että sosialistinen yhteiskunta takaa heille aineellisen turvautuneisuuden sairauden sattuesssa ja kun hän menettää työkykynsä ja tulee vanhaksi.

Ihmiset, kaaderit ovat meillä kaikkein arvokkainta kapitaalia, ja heistä huolehtiminen on sosialistisen yhteiskunnan kaikkien järjestöjen tärkein tehtävä.

Oikeus työhön ja oikeus lepoon — ne ovat kaikkein tärkeimpiä edellytyksiä ihmishenkilöllisyyden vapauden luomiselle ja turvaamiselle.

"Minun on vaikea kuvitella, — sanoi toveri Stalin keskustelussa herra Roy Howardin kanssa, — miten voi olla "henkilökohtaista vapautta" työttömällä, joka kulkee työttömänä eikä löydä työnsä käyttämistä. Oikea vapaus on vain siellä, missä riisto on hävitetty, missä ei ole toisen ihmisen toista ihmistä kohtaan harjoittamaa sortoa, missä ei ole työttömyyttä eikä kurjuutta, missä ihminen ei ole levoton siitä, että huomenna voi menettää työn, asunnon, leivän."

Nyt, kun päätetään luokattoman, sosialistisen yhteiskunnan luomista, kun maassa on hävitetty riistäjä- ja lojsluokat, kun työttömyys on likvidoitu ja todellisuudessa on toteutettu työtätekevien vanha unelma — oikeus työhön, meidän maastamme on tullut vapaa ihmishenkilöllisyyden mitä suurimman kukoistuksen, sen kaikkien henkisten ja fyysillisten kykyjen ennennäkemättömän kehityksen maa.

Oikeutetusti ovat työtätekevät joukot nimittäneet uuden Konstitutsion stalinilaiseksi.

Stalin on ollut ensimmäisen ja toisen viisivuotisen suurten töiden plaanin toteuttamisen innostaja, organisaattori ja välitön johtaja, töiden, jotka ovat johtaneet sosialismin lopulliseen ja peruuttamattomaan voittoon maapallon yhdellä kuudennella osalla.

Taistelussa vastavallankumouksellista trotskilaisuutta vastaan, joka kielsi sosialismin voiton mahdollisuuden maassamme, ja oikeisto-opportunisteja vastaan, jotka vetivät puoluetta kapitalismin restauratsion tielle, toveri Stalin tiivistä puolueemme marxismin-leninismin opin pohjalla. Hän turvasi sille ennennäkemättömän aatteellisen ja organisatoorisen yhtenäisyyden, kohotti korkealle sen auktoriteetin työtätekevien joukkojen silmissä ja juuri sillä turvasi mahdollisuuden viedä mukanaan työväenluokka ja talonpoikaisto vaikeuksien voittamiseen ja suuren tehtävän — luokattoman, sosialistisen yhteiskunnan rakentamisen — toteuttamiseen.

Toveri Stalin on uuden Konstitutsion nerokas luoja, Konstitutsion, joka fikseeraa inhimillisen olemassaolon uudet ehdot, jotka on luotu yhteiskunnassamme, jossa ihminen ensimmäisen kerran tuntee itsensä oikeaksi ihmiseksi, vapaaksi ja onnelliseksi. Kirkkaana soihtuna stalinilainen Konstitutsio valaisee koko maailman työtätekeville tietä heidän vapautukseensa, se juurruttaa heihin syvän luottamuksen tunteen lopulliseen voittoon, ja tässä on sen suuri, ylismaailmallinen historiallinen merkitys kansainvälisen proletariaatin vallankumoukselliselle taistelulle.

("Boljshevik" N:o 16 v. 1936)

Stalinilainen Konstitutsio ja oikeus sivistykseen

A. Bubnov

Suuressa stalinilaisessa Konstitutsiossa, jonka projektia SSSR:n kansat käsittelevät laajasti, on ensimmäisen kerran historiassa merkitty asiakirjalisesti Sovettimaassa faktillisesti vallitseva kaikkien työtätekevien oikeus sivistykseen. Bolsheviikkien puolue ja SSSR:n työväenluokka, voittaen tiellään sosialismille vihamielisten voimien suunnattoman vastarinnan, ovat ainaiseksi valloittaneet tämän oikeuden ja merkinneet sen uuteen Sovettikonstitutioon.

Uuden Konstitutsion 121:s pykälä julistaa, että "SSTL:n kansalaisilla on oikeus sivistykseen". Tätä mitä tärkeintä oikeutta ei ainoastaan julisteta uudessa Konstitutsiossa, vaan sovettivaltio turvaa sen myöskin käytännössä SSSR:n jokaiselle kansalaiselle. Ja sovettivallan koko historia Suuren sosialistisen vallankumouksen ensi päivistä lähtien maassamme ei ole ollut eikä ole mitään muuta kuin historiaa maailman suurimmasta taistelusta sellaisen yhteiskunnan luomisen puolesta ja sellaisten aineellisten varojen keskittämiseksi sen käsiin, jotka täydellisesti turvaisivat mitä laajimmille kansanjoukoille niiden oikeuksien todellisen hyväksikäyttämisen, jotka on kirjoitettu uuden suuren stalinilaisen Konstitutsion projektiin. Näiden oikeuksien toteuttaminen on irrottamattomassa yhteydessä luokattoman, sosialistisen yhteiskunnan rakentamisen kanssa.

Tämän suuren päämäärän puolesta me taistelimme ja voitimme Loka-kuun vallankumouksen "ensimmäisenä vaihe kautena". Mutta silloin, kuten Lenin sanoi, ei vielä ollut "uutta talousjärjestelmää", sitä vasta perustettiin.

Juuri tästä käytiin ankaraa taistelua kenraali-tilanherrojen vastavallankumouksen aseellisia voimia vastaan kansalaissodassa vuosina 1918—1921. Jännittämällä maan kaikki voimat me saavutimme voiton tässä suuressa taistelussa. Maaliskuussa vuonna 1922 Lenin osoitti, että vallankumouksemme on kohonnut "jättiläismäiseen korkeuteen", että me olemme aloittaneet "uuden maailmanhistoriallisen aikakauden", mutta "emme" ole tehneet vielä valmiiksi sosialistisen ekonomiikan perustuksia".

Seuraavina vuosina me yhä nopeammin ja nopeammin askelin jälleerakensimme hävitettyä kansantaloutta, suoritimme sen sosialistista rekonstruointia, rakensimme sosialistisen ekonomiikan perustuksia. Ja vuonna 1930 puolueen XVI edustajakokouksessa toveri Stalin saattoi tehdä selostuksessaan tällaisen yleisen johtopäätöksen:

"On selvää, että me olemme jo joutuneet sosialismin kauteen, sillä sosialistinen sektori pitää nyt käsissään koko kansantalouden kaikkia taloudellisia vipuja, vaikka sosialistisen yhteiskunnan valmiiksi rakentamiseen ja luokkaeroavaisuuksien hävittämiseen on vielä pitkä matka."¹

¹ Stalin, "Leninismien kysymyksiä", siv. 432. 10:s painos.

Vuosi 1929 oli "suuren käänteen vuosi". Ja kirjoituksessaan, joka on kirjoitettu Lokakuun XII vuosijuhlaksi, toveri Stalin osoitti:

"Me kuljemme täydellä höyryllä industrialisoinnin tietä — sosialismia kohden, jättäen taaksemme "ikuisen", "venäläisen" takapajaisuuden. Me tulemme metallin maaksi, automobiilisoinnin maaksi, traktorisoinnin maaksi. Ja kun istutamme SSSR:n automobiiliin ja musikan traktoriin, — niin koettakootpa meitä saavuttaa kunnian-arvoiset kapitalistit, jotka pöyhkeilevät "sivistyksellään". Me vielä katsomme, mitä maita voidaan silloin "määritellä" takapajuisiksi ja mitä etummaisiksi." ¹

Bolsheviikkien puolueen ja suuren Stalinin johdolla olemme kulkeneet voitokkaasti neljä vuotta laajassa socialistisessa hyökkäyksessä ja saavuttaneet perinpohjaisia muutoksia maan ekonomiikassa ja sen luokkavoimien suhteissa. Näiden sosialismin jättiläismäisten voittojen pohjalla, uudella yhteiskunnallis-taloudellisella perustalla, luokattoman, socialistisen yhteiskunnan perustalla on puolueemme kohottanut socialististen valloitusten suuren taistolipun — stalinilaisen Konstitutsion, joka on maailmanhistoriallinen yhteenveto socialistisen vallankumouksen voitoista maassamme.

Mieleemme muistuvatkin proletariaatin yhden suurimman opettajan, Friedrich Engelsin sanat, joka, puhuessaan proletaarisesta vallankumouksesta, kirjoitti näin:

"... Proletariaatti valtaa yhteiskunnallisen vallan ja muuttaa tämän vallan avulla porvariston käsistä pois-luisuvat yhteiskunnalliset tuotantovälineet yhteiskunnalliseksi omaisuudeksi. Tällä teolla vapauttaa se tuotantovoimat niiden tähänastisesta kapitaaliominaisuudesta, ja antaa täydellisen vapauden niiden yhteiskunnallisen luonteen kehitymiselle. Näin ollen käy mahdolliseksi yhteiskunnallinen tuotanto ennakolta harkitun suunnitelman mukaan... Ihmiset, joista vihdoon on tullut oman yhteiskunnallisen elämänsä herroja, tulevat tämän johdosta luonnon herroiksi, oman itsensä herroiksi — vapaiksi." ²

Me olemme kulkeneet ja kuljemme tätä tietä, jokaisen voittomme lähentäessä meitä tähän suureen päämäärään.

Porvaristo pöyhkeilee "sivistyksellään", mutta nykyään me voimme rohkeasti katsoa, mitä maita voidaan "määritellä" takapajuisiksi ja mitä etummaisiksi. Tämän voimme tehdä myöskin uuden Konstitutsion projektin 121:nteen pykälään nähden.

Porvaristo nousukaudellaan juhlallisesti ja mahtavasti julisti kaikenlaisia "ihmisen ja kansalaisen oikeuksia". Mutta näiden "oikeuksien" muodollista ja puhtaasti sanallista julistamista pitemmälle eivät asiat menneet. Ranskan porvarillisessa vallankumouksessa XVIII vuosisadan lopulla vallankumoukselliset jakobiinit julistivat laajan ohjelman kansansivistyksestä, jossa asetettiin vaatimukset lasten yleisestä ja pakollisesta oppivelvollisuudesta 5 ikävuodesta 16 ikävuoteen saakka, maksuttomasta opetuksesta kaikissa asteissa, uskonnonopetuksen poistamisesta kouluista ym.

Mutta kaikki tämä jäi paperille, sillä jakobiinien vallan kukistumisen ja termidorisen taantumuksen hyökkäyksen jälkeen hallitus "julisti" alkeisopetuksen maksulliseksi, opettajan kontrolloimisen viranomaisten taholta ja katsoi järkeväksi ja välttämättömäksi, että "suuri osa nuorista kansalaisista ei pyrkisikään laajempaan sivistykseen".

Vuoden 1848 porvarillinen vallankumous alkoi myöskin mahtipontisista deklaratsioista. Vuoden 1848 konstitutsioprojektissa, jonka laati 18 Komitea, julistettiin seuraavat oikeudet: tasa-arvoisuus, vapaus, turvallisuus, sivistys, työ, omistus ja apu. Työstä ja sivistyksestä löpöteltiin ja

¹ Stalin, "Leninismin kysymyksiä", siv. 298. 10:s painos.

² Engels, "Sosialismin kehitys utopiasta tieteeksi", siv. 54. Partisdat. v. 1934.

kansaa vedettiin nenästä ennen Parisin proletariaatin kesäkuun kapinan murskaamista. Kun kapina oli hukutettu Parisin työläisten ja käsityöläisten veriin, niin niinkutsuttu tasavaltalainen hallitus kansanvalistusohjelmaan nähden luisui sellaiseen projektiin saakka, jossa mahtipontiset sanat yleisestä ja maksuttomasta opetuksesta olivat poisheitetyt, jossa uskonnollinen kasvatus oli jälleen palautettu, ja opettaja ja opetus asetettu pormestarin ja papin ankaran kontrollin alaiseksi.

Vaikka seuraavina vuosikymmeninä, kapitalismin tarvitessa lukutaitoista työvoimaa, saatettiinkin voimaan yleinen opetus, niin silloinkin tämä työläisten ja köyhien talonpoikien "oikeus" on ollut vain paperilla, sillä kapitalistisen yhteiskunnan lait sekä lasten ja alaikäisten työn riisto johtavat siihen, että valtava joukko työläisten ja omistamattomien väestökerrosten lapsia joutuu faktillisesti koulun ulkopuolelle ja saa surkeat, kesken-eräiset sivistyksen "alkeet".

Ja fasismi, hävittäessään porvarillisen demokratian viimeisetkin jätteet, kulkiessaan keskiaikaisuuden ja pimeydenvallan tietä, jyrkästi kääntyy kansanvalistusasiassakin hillittömään shovinismiin ja pappisvaltaan.

Parisin kommuunin aikana julkaistussa sanomalehdessä "Kostaja" kirjoitettiin 8 huhtikuuta vuonna 1871:

"Kahdeksankymmenen vuoden ajan, s.o. Ranskan vallankumouksen alkamishetkestä lähtien, kansanvalistus — tuo sosiaalinen probleemi, johon sisältyy kaikkien muiden probleemien ratkaisu, — on liikkunut lakkaamattoman väärinkäsityksen kirotussa ympyrässä."

Tässä on välttämätöntä merkitä, että Parisin kommuuni vuonna 1871 — tuo maamme sosialistisen vallankumouksen edeltäjä — asetti muiden suurten loosunkien joukossa myöskin loosungin yleisestä, pakollisesta, kaikille mahdollisesta, maksuttomasta, kaikille yhteiskuntaluokille samallaisesta sivistyksestä. Liian lyhyenä olemassaolonsa kautena Kommuuni ei tietenkään voinut muokata ja vielä vähemmän käytännössä toteuttaa määrättyä kansanvalistusohjelmaa, mutta sen nojalla, mitä me tästä tiedämme, voidaan vakuuttaa, että tässäkin kysymyksessä se oli ohjelmamme edeltäjänä.

Vetoimuksessa, jonka ryhmä Parisin kansalaisia teki Versaillesin sotilaille, sanotaan:

"Me tahdomme valoa kaikkialle, valistusta, jota levitetään maksuttomasti, kaikissa asteissa, kaikissa yhteiskuntaluokissa, jotta näin muodoin ei köyhä sallimuksen määräämättömässä sivistymättömyydessä olisi kaikkien despotismien ja kaikkien privilegioiden ikuisena itsetiedottomana uhrina."

Eräässä kiertokirjeessä 17:n piirin koulujen tirehtöörille annettiin seuraavia ohjeita:

"Pyydämme teitä poistamaan lasten näkyviltä kaiken sen, mikä voisi muistuttaa tyhmyyksistä, joilla meitä on niin kauan petkutettu; tästä lähtien kouluissamme ei saa enää olla sijaa sisällöltään uskonnollisille kuville eikä kirjoille, ei risteille eikä pyhimysten kuvapatsaille."

Edelleen määrättiin, — "ja lisäksi heti niinkutsutun pyhän historian, katkismuksen ja kirkkolaulun opettaminen" — lakkauttamaan.

Kommuuni julkaisi koko Parisille yleisen määräyksen "ristiinnaulitunkuvien, pyhimysten patsaiden ja kaikkien uskonnollisten merkkien poistamisesta koulurakennuksista".

Monissa piireissä karkoitettiin munkit luostareista ja niiden huoneustot luovutettiin kouluksi.

Olevien tietojen mukaan Kommuuni suunnitteli polyteknillisen koulun järjestämistä ja asetti kysymyksen esikoulukasvatuksesta. Suuri Lokakuun vallankumous, joka on jatkanut Parisin kommuunin asiaa, ryhtyi ensimmäisistä voitonpäivistä alkaen käsittelemään ja toteuttamaan kansanvalistuksen laajaa ja kaikinpuolista kehitystä.

Vuoden 1919 alussa Yv. TpKK julkaisi "Asetuksen yhtenäisestä työkoulusta".

Maaliskuussa vuonna 1919 hyväksyttiin puolueen VIII edustajakokouksessa ohjelma, jossa erikoinen osasto oli omistettu toimenpiteille "kansanvalistuksen alalla".

Näin askel askeleelta, sovettivallan koko historian ajan ja erikoisesti viime vuosina, ensimmäisen ja toisen viisivuotisen kuluessa, on muokattu ja toteutettu sosialistisen valtion kansanvalistusohjelmaa, joka on käsittänyt kaikki kysymykset alkeis- ja keskikoulusta, yleisestä ja pakollisesta alkeissivistyksestä, kysymykset korkeakoulusta, maksuttomasta opetuksesta, eri spesialialojen kaaderien valmistamisesta, ammattisivistyksen kehittämisestä jne.

Jättiläismäisen sosialistisen nousun ja luokattoman sosialistisen yhteiskunnan rakentamisen pohjalla on kaikki perusteet kirjoittaa stalinilaisen Konstitutsion 121:s pykälä, jossa julistetaan:

"SSTL:n kansalaisilla on oikeus sivistykseen.

Tämä oikeus turvataan yleisellä pakollisella alkeissivistyksellä, maksuttomalla opetuksella, lukuunottaen myöskin korkein sivistys, opiskelijain valtavalle enemmistölle annettavien valtionstipendien systeemillä korkeakouluissa, opetuksella kouluissa äidinkielellä, järjestämällä tehtaissa, sovhooseissa, kone-traktoriasemilla ja kolhooseissa maksutonta tuotannollista, teknillistä ja agronomista opetusta työtekeville."

Ratkaisevana vuotena yleisen pakollisen alkeissivistyksen voimaansaatamisessa oli, kuten tunnettua, vuosi 1930, jolloin toveri Stalinin ehdotuksesta puolueen XVI edustajakokous hyväksyi päätöksen yleisen pakollisen alkeisopetuksen voimaansaatamisesta. Tällä toimenpiteellä on valtava merkitys, koska se on yhtenä tärkeimpänä ennakkoehtona vankkojen perustaiden luomisessa joukkojen kulttuurisuuden nousulle.

Samalla yleisen pakollisen sivistyksen voimaansaataminen on valistusasiain maksimaalisen demokratisoinnin suoranaista toteuttamista, mikä on yksi niistä periaatteista, joita me noudatamme kulttuurisessa rakennustyössä.

Lasten yleinen pakollinen alkeisopetus sekä väestön lukutaidottomuuden ja vähälukutaitoisuuden likvidoiminen kuuluvat niihin joukkomittaisiin kulttuuritoimenpiteisiin, jotka ovat tärkeimpänä osana kulttuurivallankumouksessa.

Toveri Stalin ei suotta sanonut puolueen XVI edustajakokouksessa:

"Pääasia nyt on — siirtyminen pakolliseen alkeisopetukseen. Sanoin "pääasia", koska tällainen siirtyminen merkitsisi ratkaisevaa askelta kulttuurivallankumouksen työssä. Ja tähän työhön siirtymiseen on jo aika ollut kauan sitten kypsä, sillä meillä on nyt olemassa kaikki välttämätön yleisen alkeissivistyksen järjestämiseen valtavassa enemmistössä SSSR:n piirejä."¹

Nykyään tämä tehtävä on ratkaistu kokonaan ja täydellisesti koko Sosialististen sovettitasavaltojen liitossa.

¹ Stalin, "Leninismin kysymyksiä", siv. 384. 10:s painos.

Kun vuonna 1914—1915 tsaristisella Venäjällä alkeiskouluissa oli vain 48—50 % kouluiässä olevista lapsista, niin nykyään SSSR:n alkeiskouluissa ovat kaikki 100 %.

Vuonna 1914—1915 alkeiskouluissa opiskeli 7 miljoonaa lasta, vuonna 1928—1929 (vuosi ennen yleisen oppivelvollisuuden voimaansaattamista) — 8,9 miljoonaa lasta, mutta vuonna 1935—1936 — 11 miljoonaa lasta.

Tänä vuonna on alkeis-, vajaa-keski- ja keskikouluissa 25,5 miljoonaa lasta.

Huomattavasti on viime vuosina kasvanut yleissivistävissä kouluissa työskentelevien opettajien lukumäärä: Vuonna 1930 näissä kouluissa oli 388 tuhatta opettajaa, mutta kuluneena oppivuonna heitä oli yli 752 tuhatta.

Tänä vuonna puolue ja hallitus ovat julkaisseet muutamia mitä tärkeimpiä asetuksia, jotka ovat huomattavasti kohottaneet koko opettajajoukon palkkoja, sekä on saatettu voimaan persoonanimitykset alkeiskoulun ja keskikoulun opettajille.

Tässä kannattaa esittää numeroita väestön lukutaitoisuuden kasvusta: vuoden 1897 luetteloinnin mukaan tsaristisella Venäjällä oli lukutaitoisia 22,3 % (niistä lukutaitoisia miehiä 31,8 % ja lukutaitoisia naisia vain 13,1 pros.), mutta vuonna 1933 oli lukutaitoisten lukumäärä kasvanut SSSR:ssä Keskustilastohallinnon tietojen mukaan 90 %:iin. Tämä maamme väestön lukutaitoisuuden valtava kasvu on ulottunut myöskin lukuisiin kaikkein takapajuisimpiinkin kansallisuuksiin, joissa tsarismin aikana ei ollut juuri ollenkaan lukutaitoisia, kuten jakutteihin, kirgiiseihin, usbekkeihin, turkmeneihin ym. Opetus tapahtuu kouluissamme äidinkielellä.

Uuteen kirjaimistoon on siirtynyt yli 70 kansallisuutta. SSSR:n kustannusliikkeissä julkaistaan kirjoja 94:llä kielellä.

Sosialististen sovettitasavaltain liitossa toteutetaan maksutonta opetusta aina korkeakoulua myöten.

Korkeimman sivistyksen valtavaa kehitystä viime vuosina luonnehtivat seuraavat numerot: vuonna 1930 opiskeli korkeakouluissa 191 tuhatta, mutta vuonna 1935 (1 p. lokakuuta) — 522 tuhatta; näinä vuosina näissä oppilaitoksissa valmistettujen nuorten spesialistien lukumäärä nousee yli 281 tuhannen.

Tärkeätä on merkitä, että vuonna 1935 naisten lukumäärä korkeakouluissa oli 38 % koko opiskelijajoukosta ja rafbakeissa — 36,6 %.

Valtionstipendien systeemi käsittää korkeakouluissa nykyään opiskelijain valtavan enemmistön. Kun vuonna 1931 kulutettiin korkeakoulujen, rafbakien ja teknikumien studenttien stipendeihin SSSR:ssä 432 miljoonaa ruplaa, niin vuonna 1935 tämä numero nousi 1.788 miljoonaan ruplaan; tästä summasta lankee huomattava osa korkeimmille oppilaitoksille. Näinä vuosina on huomattavasti kasvanut yliopistojen verkosto. On lisääntynyt professori-opettajakunnan lukumäärä, jossa vuosi vuodelta lisääntyvät nuoret kaaderit. On kasvanut tieteellisten tutkimusinstituuttien ja suurten tehtaiden yhteydessä olevien erilaisten tieteellisten tutkimuslaboratorioiden verkosto. SSSR:n Tiedeakatemian ympärille on nykyään keskitetty huomattava määrä suuria tieteellisiä tutkimusinstituutteja ja se suorittaa laajaa tieteellistä työtä, palvellen sosialistisen talouden kasvavia tarpeita.

Viime vuosina on SSSR:ssä kehittynyt valtavassa määrässä ammattiteknillinen keskisivistys, jonka tulee tyydyttää ja joka tyydyttää sosialistisen teollisuuden ja sosialistisen maatalouden tarpeet. Kun vuonna 1930 opiskelijain lukumäärä teknikumeissa oli 327 tuhatta, niin 1 päivään lokakuuta vuonna 1935 oli se kasvanut 705 tuhanteen. Tästä yhteisestä lukumäärästä on naisia 44,1 %.

Viimeisten 5 vuoden aikana on teknikumeista päästetty yli 598 tuhatta nuorta spesialistia.

Mainittakoon, että nuorisoliiton kasvatti — tehdasoppikoulut* — on olemassaolonsa aikana päästänyt 1.460 tuhatta ammattityöläistä, joista vuosina 1933—1935 päästettyjä 930 tuhatta.

Nämä numerot ammattityöläisten päästöstä tehdaskouluista ovat todistuksena niistä suurista vaatimuksista, joita teollisuutemme ja maataloutemme asettavat ammattityöläisten kaadereille. Stahanovilainen liike jossa työväenluokan kulttuuris-tekniillisellä nousulla on ollut valtava merkitys, suurentaa tavattomasti näitä vaatimuksia. Luonteenomaista on se, että sosialistinen talous vaatii työläiseltä ei vain määrättyjä tekniillisiä tottumuksia, vaan myöskin määrättyä yleisen sivistyksen ja kulttuurisuuden tasoa. Jonkinlaisen kuvan tästä voi antaa seuraava numeroaينهisto: 15 tammi-kuuta vuonna 1936 oli työläisnuorison sivistystaso tekstiiliteollisuudessa seuraava: keskisivistyksen omaavia — 1 %, vajaan keskisivistyksen — 24 %, alkeissivistyksen — 44 %, ja alkeissivistyksen alapuolella olevia — 29,8 %. Jos tätä rinnastetaan sellaiseen teollisuusalaan kuin konerakennus, niin numerot työläisnuorison sivistystasosta tällä teollisuusosalalla ovat seuraavat: keskisivistyksen omaavia — ei enää 1 %, kuten tekstiiliteollisuudessa, vaan 3,4 %, vajaan keskikoulun sivistyksen omaavia — ei 24 %, kuten tekstiiliteollisuudessa, vaan 43,5 %, alkeissivistyksen omaavia tekstiiliteollisuudessa — 44 %, mutta konerakennusteollisuudessa — 39,2 %, ja vihdoin alkeissivistystä alapuolella olevia tekstiiliteollisuudessa — 29,8 %, mutta konerakennusteollisuudessa — vain 13,5 %. Lisäksi esitämme vain kaksi numeroa, nimittäin: lukutaidottomia työläisiä on tekstiiliteollisuudessa — 1,2 %, mutta konerakennuksessa — vain 0,4 %. Nämä numerot todistavat sitä, että mitä korkeampi on tekniillisen varustautuneisuuden taso jollakin teollisuusosalalla, sitä korkeammat vaatimukset se asettaa työläiskadereiden yleisen sivistyksen tasoon nähden.

Vuonna 1936 — stahanovilaisena vuotena — ovat tavattomasti kohonneet työtätekevien vaatimukset maksuttomaan tuotannolliseen, tekniilliseen ja agronomiseen opetukseen nähden tehtaissa, sovhooseissa, kone-traktori-asemilla ja kolhooseissa, mikä jo ennen tätä vuotta oli sangen laajasti kehittynyt.

Joukkomittainen tekniillinen opiskelu käsittää nykyään valtavan määrän eri spesiaaliojen työläisiä sekä teollisuudessa että maataloudessa.

Raskaassa teollisuudessa tulee opettaa noin 1.500 tuhatta työläistä, rautatieansportissa* — yli puoli miljoonaa rautatieläistä, kevyessä teollisuudessa — noin 650 tuhatta työläistä (joista 300 tuhatta käy alkeisteknikumin); elintarveteollisuudessa 350 tuhatta käy alkeisteknikumin, yli 100 tuhatta — korkeampityyppisen teknikumin ja stahanovilaismestarien kurssit tulevat käsittämään noin 15 tuhatta henkilöä. Jos otetaan niiden työläisten yhteinen luku, jotka suorittavat tänä vuonna tekniillisen minimin, niin se nousee 3 miljoonaan. Samanaikaisesti kolhoosimaaseudulla tulee tänä vuonna yli miljoona henkilöä käymään erilaisia tekniillisiä kursseja.

Tuotannolliselle joukko-opiskelulle on nyt asetettu tehtäväksi se, että lähimpien 2—3 vuoden kuluttua sosialistisessa teollisuudessamme ei olisi jällellä ainoatakaan työläistä, joka ei ole suorittanut tekniillistä minimiä ja valtion tekniillisiä tutkintoja.

Tämä on suuri tekijä siinä kulttuurisessa nousussa, joka nykyään on vallannut maamme miljoonat työläiset ja kolhoosnikat. Ja kun viimeisen puolen vuoden aikana op Kremlin tribuunan kautta kulkenut satoja ja tuhansia maamme mainioita ihmisiä, uusia ihmisiä, jotka rakentavat uutta, sosialistista elämää ja uutta, sosialistista kulttuuria, niin itse maassamme kasvavat ja varttuvat tuhannet ja miljoonat samallaiset uuden, sosialistisen yhteiskunnan rakentajat.

Kas tässä suuremmoinen kuva siitä, miten suuressa sosialistisessa maassamme käytännössä turvataan todellinen oikeus sivistykseen. On itses-

tään selvää, että koko tämä eri oppilaitosten, koulujen, kurssien ym. suunnattoman suuri ja erilainen verkosto vaatii työnsä menestymiseksi vastavänlaisen opintomateriaalisen perustan. Ja Sosialististen sovettitasavaltojen liiton jokainen kansalainen tietää, mitä puolue ja hallitus tekevät näiden jättäiläismäisten vaatimusten turvaamiseksi.

Vuoroissa opiskelun likvidoimiseksi alkeis- ja keskikouluista rakennetaan toveri Stalinin alotteesta tavattoman paljon uusia koulurakennuksia, joihin yksistään tänä vuonna käytetään lähes miljardi ruplaa. Kaiken asteiset koulut ovat viime vuosina saaneet tavattoman paljon oppikirjoja, kaikenlaisia opintovälineitä, spesialikirjallisuutta, erilaista inventariota, kirjoitusvälineitä ym. Joka vuosi kasvaa niiden laitosten lukumäärä, jotka palvelevat kansanvalistuksen tarpeita erilaisilla opiskeluvälineillä. Käsityksen saamiseksi menojen suuruudesta kansanvalistukseen Sosialistisessa sovettitasavaltojen liitossa, esitän vain muutamia numeroita: Ensimmäisen viisivuotisen aikana olivat valistusmenot 15,5 miljardia ruplaa, toisen viisivuotisen kolmena ensimmäisenä vuonna (1933—1935) — 20,4 miljardia ruplaa; jos tähän lisätään 12,9 miljardia ruplaa valistusasioihin vuonna 1936, niin saadaan, että viime vuosina olemme kuluttaneet kansanvalistukseen noin 49 miljardia ruplaa. Tämä jättäiläismäinen numero puhuu erikoisen havainnollisesti siitä, miten Sosialistisessa sovettitasavaltojen liitossa turvataan oikeus sivistykseen.

Tämä suuri oikeus, jolla on yksi kunniapaikoista stalinilaisessa Konstitutsiossa ja jonka, voittaneen, sosialismin suuren maan koko sosialistinen mahti on järkkymättömästi vahvistanut, on mahtavana vipuna jatkuvassa etenemisessämme kommunistista yhteiskuntaa kohden.

Samalla se on kirkkaana osoittimenä SSSR:n kansojen eroittamattomasta ystävyydestä ja sen sosialistisen muutoksen suuruudesta, joka on vallannut maamme ja miljoonat työtätekevät, jotka suunnattoman voimakkaalla energialla ja innostuksella rakentavat onnellista, iloista, sosialistista elämää bolsheviikkien puolueen ja SSSR:n kansojen johtajan, Leninin asian suuren jatkajan, sosialististen voittojen organisaattorin toveri Stalinin johdolla.

(”Bolsheviki” N:o 17 v. 1936)

Taisteluun metsärikkauksien täydellisen hyväksikäyttämisen puolesta

I. Nikutjev

SSSR:n kansojen suuren johtajan toveri Stalinin johdolla on sosialismin maamme saavuttanut jättiläistuloksia taloutensa rakentamisessa uusille sosialistisille raiteille. Taloudessamme saavutetut voitot ovat kohottaneet maamme voimakkuutta ja auktoriteettiä kansainvälisessä mitassa, ne ovat moninkerroin kohottaneet ja kohottavat työtätekevien aineellista ja kulttuurista tasoa. SSSR:n yleisen nousun ja kasvun pohjalla on meidänkin tasavaltamme voimakkaasti kehittynyt. Se on nyt, paremmin kuin koskaan ennen kyennyt ja kykenee käyttämään hyväksi niitä valtavia luonnonrikkauksia, joita sen alueella piilee vesistöjen, vuoririkkauksien, kalarikkauksien, metsärikkauksien ym. muodossa.

Karjala on metsien maa. Yli puolet sen pinta-alasta muodostaa metsät. Ne käsittävät noin miljoonin kiintokuutiometriä. Metsän vuosittainen lisäkasvu on yli 15 miljoonaa kkm.

Mutta tähän asti me emme ole kyenneet käyttämään hyväksemme läheskään riittävästi suunnattomia metsävaroja. Tällä kertaa hakataan vain puolet metsän vuosittaisesta lisäkasvusta. Metsävarojen joukossa on suuri määrä ylikasvaneita puita, jotka pian joutuvat kokonaan käyttökelvottomiksi, lahovat metsiin, tämän lisäksi pilaten metsää.

Valtaviin metsävarojen paremmin ja täydellisemmin hyväksikäyttämisen tarkoituksessa on nyt Karjalan hallitus hyväksynyt laajan metsätyöohjelman vuodelle 1937. Se käsittää 11 miljoonaa 600 tuhatta kiintokuutiometriä. Tämän kuluvan kvarttaalin aikana on hakattava 3.600 tuhatta kkm. ja ajettava 1.500 tuhatta kkm.

Tämän ohjelman täyttäminen ei ole mikään helppo tehtävä. Se vaatii ennenkaikkea metsätyöjärjestöjen toiminnan moninkerroin voimistuttamista, toiminnan joustavuutta, töiden johtamisen kohottamista ennenkuulumattoman korkealle, taloudellisesti ja teknillisesti ammattitaitoista ja pysyvää, pätevää ohjausta.

Mutta metsätyöohjelman täyttäminen ei ole yksistään vain metsätyöjärjestöjen tehtävä. Se on koko Karjalan yhteiskunnallisuuden tehtävä. Se vaatii koko yhteiskunnallisuuden huomion mobilisoimista tämän tärkeimmän talouspoliittisen tehtävän ympärille. Karjalan talouden perustana metsätalous asettaa tehtäviä kaikille järjestöille. Metsätalouden kehittämisessä on Karjalan koko talouden ja kolhoosimaaseudun varakkuuden lähde, Karjalan talouden edelleen kasvun ja kukoistuksen perusta. Metsätöiden jättiläisohjelman täyttäminen kohottaa Karjalan tasavallan ominaispainoa toisten tasavaltain joukossa, kohottaa sen auktoriteettiä.

Kuluneiden vuosien aikana ei Karjala ole kyennyt täyttämään metsätyöplaneja. Ne on täytetty aina vain 85—95 prosentilla, ollen tämän vuoden planissa vielä suurempi repeämä. Vuosittain me olemme miljoonia kkm. jääneet velkaa valtiolle. Käytännössä nämä repeämät merkitsevät töiden keskeytymistä niillä paikoin, missä puutavaraa tarvitaan raaka-aineena.

Tänä vuonna on meidän asetettava ratkaisevasti eteemme tehtävä plaanien aikanaan täyttämisestä. Ei yksikään kiintokuutiometri, mikä on merkitty plaaniin, saa jäädä hakkaamatta ja ajamatta. Valtava ja jatkuvasti laajeneva rakennustyömme tarvitsee yhä enemmän myös puutavaraa. Paperitehtaat, sahat, kaivokset, uutisrakennukset — kaikkialla tarvitaan kallista puutavaraa, jota meillä on aivan kylliksi, mutta jota emme ole kyenneet antamaan riittävässä määrin. Kas tällaisesta tilanteesta meidän on tehtävä päättävä loppu.

Missä sitten ovat syyt repeämiin metsätoissa ja miten on niistä selviydyttävä?

Se on ennenkaikkea metsätyöjärjestöissämme ilmenevässä konservatismissa, jota ei ole vieläkään loppuun asti murrettu. Tämä ilmenee uusien metsätyötapojen heikossa juurruttamisessa ja joskus niiden vastustamisnakin. Eihän ole pitkäaikaisen historian takana se aika, jolloin esim. pohjoisrajoneissa vastustettiin prikaadimetoodia metsätoissa vielä senkin jälkeen, kun se oli jo todistettu edullisemmaksi useilla paikkakunnilla. Samoin tapahtui ns. Gavrukovin ajosysteemiin nähden. Ei turvattu käytännöllisiä ehtoja tämän systeemin juurruttamiseksi. Kun Sovettiliiton hallitus ja puolue vuosi sitten antoivat tässä Karjalalle huomattavaa apua mekanismien (traktoreiden, autojen ym.) muodossa, niin hiukset nousivat pystyyn ei ainoastaan lespromhoosien, vaan vieläpä "Karelles"-trustin johtajiltakin. Heidät valtasi kirjaimellisesti kauhistus. "Kuinka niin, traktoreita, onhan tässä ennenkin tehty työtä ilman niitä, isämmekin ovat ajaneet tukkeja hevosillaan ja ovatpa tulleet toimeen." Tällä lailla ajateltiin. Eikä ainoastaan ajateltu, vaan me näemme käytännöstä, että tällainen "kauhistus" johti mekanismien käytössä suoranaiseen rikollisuuteen.

NKP(b):n Karjalan Aluekomitean V pleenumin (v. 1935) päätöksessä sanotaan:

"Merkiten metsätalouden sallimattoman jällellejäneisyyden, metsätalouden, joka on johtavana renkaana Karjalan koko taloudessa, pleenumi pitää viivyttelöimättöminä ja ensivuoroisena tehtävänä metsätoiden mekanisoinnin laajaa kehittämistä ja vakituisten metsätyöläiskaaderien luomista."

Tätä päätöstä silmällä pitäen olisi "Karelles"-trustin ja kaikkien (alempien) metsätyöjärjestöjen tullut kehittää laaja toiminta mekanismien täydellisesti hyväksikäyttämiseksi ja vakituisten metsätyöläiskaaderien luomiseksi.

Käytännössä ei kuitenkaan tapahtunut aivan näin. Arvokkaat mekanismit joutuivat usein seisomaan ei ainoastaan sen takia, että ei ollut hyvin laitettuja teitä (traktori- ja autoteitä). Ne seisoivat kaikenlaisten organisaattoristen epäkohtien takia. Tekniset kaaderit ovat alhaisella ammattitasolla. Kouluntuneita traktoristeja ja autonajajia on hyvin vähän. Joskus annettiin traktori tai auto puolittain ammattitaidottoman ajurin käsiin. Ja niiden vähäistenkin kaaderien sijoitus ei aina ole ollut ensiluokkaista. Muis-tammehan, että esim. viime talvena Säämäjärven baasan traktorit seisoivat pitemmän ajan sen takia, että siellä ei ollut sellaisia traktoristeja, jotka olisivat uskaltaneet ottaa vastuulleen traktorin ja samaan aikaan Interpos-jolkassa oli kaksi ammattitaitoista traktoristia traktoria kohti.

Ajurin alhaisesta ammattitaidosta sekä huolimattomuudesta johtui, että traktoreista usein paloi laakerit, huonon rasvauksen takia hinkaantui-vat tärkeimmät osat, myös traktorien telaketjujen voimarattaat. Huolimattomuudessa traktoreita ajettiin suohon, huonon kytkennän seurauksesta särkyivät traktorijunat ja täten suljettiin teitä.

Mutta kerrassaan huonoa oli puutavaran lastaus- ja purkausprosessien organisointi. Useilla baasoilla ei nimeksikään oltu näitä töitä mekani-soitu, vaan suoritettiin se ihmisvoimalla. Tästä johtuivat traktorirekien ja

traktoreiden seisokit sekä kuormaus- että purkausprosessissa. Useilla baasoilla joutuivat traktorit seisomaan puolet työajastaan tämän vuoksi.

Puutavaran mekanisoitu ja normaalin ajo ei ole mahdollinen ilman sanottujen prosessien mekanisointia jo yksistään siksi, että se vie paljon työvoimaa, jota muutenkaan ei ole tarpeeksi asti. Vilkan, Lososinan, Matroosan ym. mekanisoiduilla punkteilla on saavutettu hyviä ajotuloksia juuri sen vuoksi, että puutavaran kuormaaminen ja purkaminen on mekanisoitu täydellisesti. Näiden prosessien sopivimpana mekanisointiyksikkönä on terrikka (hevos-, auto- tai traktoriterrikka). Tämä laite on niin yksinkertainen ja niin helposti tehtävissä sekä kustannuksiinsa nähden niin vähämerkityksellinen, että jokaisella hakkuu- ja purkausalueella sitä voidaan menestyksellisesti sovelluttaa. Ensi sesonkia varten onkin kaikkien mekanisoitujen punktien ohjelmaan otettu näiden terrikoiden rakentaminen, mutta se edistyy äärimmäisen hitaasti. Tässä nähtävästi on oma osansa niillä mekanisomisvastaisilla mielialoilla, joita metsätyöjärjestöissä on ollut ja on vieläkin. "Miksi traktoreita, miksi autoja, sitten tulee rakentaa suoja, valmentaa ihmisiä, hankkia polttoainetta, rasvaa" — valitellaan metsätyöjärjestöjen kanslioissa.

Meillä on olemassa ja tulee olemaan mekanismeja niin paljon, että jos metsätyöjärjestöt tosibolshevistisesti työskentelisivät, niin yksistään mekanismeilla voitaisiin ajoplaanista täyttää ratkaiseva osa. Tällä kertaa on "Karelles"-trustin käytettävänä 140 traktoria ja se saa vielä saman verran ensi kvarttaalin aikana. Autoja tulee olemaan toista sataa. Tämä on oikein käytettynä sellainen voima, joka ratkaisevasti turvaa ajoplaanin täyttämisen. Mutta trustissa ei olla huolestuneita tämän mekanismimäärän käytöstä. Tähän mennessä ei ole vielä ryhdytty kunnollisesti rakentamaan uusia baasoja. Pari viikkoa sitten ei trustissa tiedetty edes sitä, montako uutta baasaa tulee trustilla olemaan ja missä. Nyt on tämä asia järjestetty, mutta baasojen rakentaminen edistyy heikosti.

Aivan erikoisena on käsiteltävä kysymys traktorireistä. Jos missä niin juuri tämän kysymyksen yhteydessä ilmenee vanhoillisuus.

Erikoisesti kuluneen metsätyösesongin aikana oli paljon keskusteluja siitä, minkälaisia tulee traktorirekien olla. Oli olemassa kaksi mielipidettä, jos ei niinkään paljon rekien konstruktioon nähden, niin niiden leveyteen nähden. Toiset väittivät, että 195 senttimetrin reki (eli traktorin telaketjuja vastaava) on tuottoisampi ja toiset, että 340 senttimetriä leveä reki (eli reki, jonka jalaketut ulottuvat telaketjujen ulkopuolelle) on tuottoisampi, kestävämpi ja suuressa taloudessa kannattavampi.

Yhtenä perussyynä repeämiin traktorijossa on mm. se, että yleisemmin on käytetty kapeata rekeä, eli sitä, jonka väitetään olevan tuottoisamman. Ja jos tänä vuonna Puutavarateollisuuden k:n useat trustit ovat saavuttaneet traktorireissulla rekordituloksia — 400—700 kkm, niin Karelles ei ole parhaimpina ajajineen saavuttanut edes 30 prosenttia tästä kuorutuksesta.

On väitetty, että esim. Interposjolkassa, jossa rekien leveys on ollut 195 cm, oli korkeat ajotulokset ja että Pain baasalla, jossa rekien leveys oli 340 cm, tuli repeämä ajossa. Interposjolkassa tosin on täytetty ajoplaani, mutta siihen ei ole sanottavasti vaikuttanut rekien koko (siihen on ollut tekijänä se, että Interposjolkassa on ollut koko sesongin ajan ammattitaitoiset traktoristit ja plaani oli mahdollisuuksiin verraten pieni).

Pain baasalle leveiden rekien vienti aiheutti mitä jyrkimmän vastustuksen erään osan suomalaisista työläisistä ja Kanadasta Karjalaan saapuneiden työläisten taholta. Insinööriteknillisten työntekijäin vakuutteluista huolimatta keväaseen asti tämä pieni ihmisryhmä sitkeästi jäi omaan käsitykseensä, mikä johtuu ulkomailta, kapitalistisesta taloudesta saadusta porvarillisesta talouspraktiikasta. "Pienellä" metsäteollisuuden harjoittajalla

— kapitalistilla oli vain muutamia, pääasiassa vähävoimaisia traktoreita, joitakin halpahintaisia rekiä ja hän sai metsäpalstan 1—2 kuukaudeksi, jonka ajan kuluttua oli hänen sieltä siirryttävä pois. Tämä ei tehnyt kapitalistille mahdolliseksi enempää työhön valmistautumista kuin tekniikkaan laajempaa hyväksikäyttöä, jota paitsi "kääpiötaloudessa" tekniikan loppuun asti toteuttaminen ei ollut kannattavaa. Ja kas tämän takia se käytti poikkeuksetta vain pieniä traktorirekiä (kapeita rekiä).

Aivan toista on sosialistisessa taloudessa. Suurtaloudessa voidaan toteuttaa ja toteutetaan tekniikkaa suuressa mitassa. Sitä toteutetaan meillä Sovettien maassa.

Tällä hetkellä on kysymys kapeista reistä Puutavarateollisuuden kk:ssa ja Karellesissa ratkaistu niin, että ne otetaan kokonaan pois käytännöstä ja tilalle laitetaan käyttöön kaksijalaksiset leveät ja yksijalaksiset reet.

Nyt on metsätyömailla jo otettu käytäntöön uusi rekimalli, n.s. Ginsburgin reki. Tämä reki on yksijalaksinen ja valmistetaan sitä jo Karjalassa.

Uusimallisten traktorirekien valmistaminen on kuitenkin suuren uhan alaisena. "Karelles"-trustissa alettiin puhua niiden rakentamisesta vasta elokuun alussa. Ja keskusremonttiverstas on niiden rakentamiseen valmistautunut huonosti. Ajon alkuun mennessä sen tulisi valmistaa 1.640 komplektia yksijalaksisia rekiä, 190 komplektia 3,40 cm. rekiä ja 477 Bartshukovin systeemin rekiä. Syyskuun 15 p. mennessä on valmistettu vasta 16 komplektia yksijalaksisia rekiä ja 400 paria suksia. Sitäpaitsi verstaalla tehdään rekiä tuoreesta materiaalista. Verstaan tuottavaisuus on alhainen. Päivittäin se valmistaa 6—7 rekiäkomplektia.

Remonttiverstaalta vaaditaan jännitettyä työtä plaanin täyttämiseksi, traktorien turvaamiseksi ajokalustolla. Trustin taholta on kiinnitettävä enemmän huomiota tämän verstaan työhön.

Kuten huomaamme, meillä on olemassa huomattavan suuri ajoväline-talous. Sen käytön oikein organisoinnista riippuvat tulokset. On selvää, että tämä talous on turvattava ennenkaikkea kykenevillä ja alansa tekniikan vallanneilla ihmisillä, sekä organisoitava kaikki ehdot näiden ihmisten työskentelylle. Mutta perusehtona on mekanismien käytön vastustelun perinjuurin kitkeminen metsätyöjärjestöistä.

Ei ole vähemmän tärkeä kysymys myöskään kysymys työvoimasta yleensä ja erikoisesti vakituisten kaaderien luomisesta. Työvoimasta on puute kaikilla rakennustyön aloilla, eikä yksin metsätoissa. Suuri sosialistinen rakennustyö vaatii paljon työläisiä. Metsätoissa työskentelee vuosittain kymmeniä tuhansia työläisiä (kolhoosnikkoja), mutta vielä enemmän tarvitaan. Karjalassa aikaisemmin vallinnut käytäntö kaadereiden kasvatukseen, valmennukseen ja vakiinnuttamiseen nähdén on tunnettu; tällä alalla oli olemassa suurta vääristelyä. Vääristeltiin leniniläis-stalinilaista kansallisuuspolitiikkaa. Sen sijaan, että olisi pyritty kasvattamaan kaadereita väestön perusjoukoista, rajoituttiin ulkoatuotuun työläisjoukkoon, kaadereille ei turvattu kaikkia tarvittavia ehtoja niiden vakiinnuttamiseksi. NKP(b):n Karjalan Aluekomitean V pleenumin päätöksissä korostetaan sitä, että "vakituisten kaaderien luomistehtävän ratkaiseminen vaatii kaikkien Karjalan järjestöjen, ja ennenkaikkea itse taloustyöntekijäin suhteen muuttumista aineellisten, kulttuuri- ja elinehtojen luomisessa niin jo työskenteleviä, kuin myös uudestiluotavia työläiskaadereita varten". Tämä osoitus koskee aivan täydellisesti myös kaikkia metsätyöjärjestöjä ja erikoisesti niitä.

Kas näitä ehtoja metsätyöjärjestöt täyttävätkin hyvin heikosti. Ja siksi ei ole ihme, jos esim. viime talvena joiltakin punkteilta lähti työläisiä pois täyttämättä ottamaansa sopimusta. Useilla metsätyöpunkteilla olivat asunto-olot kovin puutteelliset. Varustelu oli yksipuolista ja kallista. Metsätöiden varustajaelimet toimivat joissain paikoin rikoksellisen huonosti.

Kun metsätyöpunkteilta kirjoitetaan, että esim. ruokalassa ei koko kesän aikana ole tarjottu muuta kuin kaurapuuroa tai kun kirjoitetaan, että kaupassa on vain voita ja sokeria, eikä mitään muuta ja että kun jossain ruokalassa ei ole edes lusikoita ja ruoka-astioita riittävästi, niin aivan ihmetellä täytyy varustajaelimien rauhallisuutta ja tahallisuutta.

"Nykyajan työläinen ei ole sitä, mitä ennen. Nykyajan työläinen, meidän sovettityöläinen, haluaa elää siten, että hänen aineelliset ja kulttuuritarpeensa tulisivat tyydyttyä, niin elintarvevarustelun kuin asunto-olojenkin alalla, niin kulttuuristen kuin kaikkien muittenkin tarpeitten suhteen. Hänellä on siihen oikeus, ja meidän on turvattava hänelle nämä ehdot." Ja edelleen. "Hän vaatii, että tyydytettäisiin kaikki, hänen aineelliset ja kulttuuriset tarpeensa, ja me olemme velvolliset täyttämään nämä hänen vaatimuksensa. Älkää unohtako, että me itse esitämme nyt vissejä vaatimuksia työläiselle — vaadimme häneltä työkuria, jännitettyä työskentelyä, kilpailua, udarnikkuutta... Älkää siis ihmetelkö sitä, että täyttäen sovettivallan vaatimukset, vaativat työläiset puolestaan siltä velvollisuuksiensa täyttämistä työläisten aineellisen ja kulttuurisen aseman parantamiseksi edelleenkin". (I. Stalin. "Uudet olot — taloudellisen rakennustyön uudet tehtävät", "Leninismin kysymyksiä", sivu 764.)

Sosialismin kauden ihmisen, sovetti-ihmisen, sankarin, stahanovilaisen, varustamisen tulisi olla varustajilla kunnia-asiana, mutta he monissatapauksissa pitävät mahdollisena rikosmaisesti suhtautua tähän asiaan. Työläinen ansaitsee hyvin, hän tahtoo elää kulttuurisemmin, varakkaammin ja meidän velvollisuutemme on turvata hänelle tämä kulttuurinen ja varakas elämä. Toveri Stalinin lausuntoon siitä, että "On tullut parempi elää, toverit. On tullut hauskenpi elää" liittyy myös tiukka velvoitus tämän hauskemman ja paremman elämän edelleen mukavammaksi tekemiseksi. ja varakas elämä. Toveri Stalinin lausuntoon siitä, että "On tullut parempi elää, toverit. On tullut hauskenpi elää" liittyy myös tiukka velvoitus tämän hauskemman ja paremman elämän edelleen mukavammaksi tekemiseksi.

Juuri näiden tehtävien laiminlyönnistä johtuu, että metsätyökaaderit eivät ole päässeet vakiintumaan. Tämän takia on välttämätöntä, että osuuskauppa ja muut varusteluelimet moninkerroin voimistuttavat työtään metsätyöläisten varustamisen alalla ja että tyydyttävät työläisten aineelliset tarpeet monipuolisesti.

Työvoimakysymyksen ratkaisemiseksi on välttämätöntä, että saadaan aikaan kiinteä yhteys lespromhoosien ja rajonien Tpk:n sekä punktien ja selsovettien välillä, kuin myös punktien ja kolhoosien välillä. Tätä yhteistyöskentelyä on puuttunut. Siksi ilmenee, eräänlaista suunnitelmattomuutta työvoiman hankinnassa. Sitäpaitsi niin punktit, kuin kolhoositkin ovat huonosti täyttäneet molemminpuolisia sopimuksiaan. Viime talvena kävi esim. siten, että kolhoosit antoivat toisarvoista työvoimaa, mikä ei turvannut kolhoosien ottamien sitoumuksien täyttämistä ja toiselta puolen, punktit eivät puolestaan turvanneet sopimuksen ehtoja varusteluun, kulttuuripalvelukseen nähden jne. Lespromhoosien ja punktien tulee järjestää työnsä niin, että luodaan mahdollisimman suuri kiinnostuneisuus kolhooseille metsätyöissä.

Työvoiman puutteen ratkaisemiskysymykseen kiinteästi liittyy kysymys metsätöiden ratsionalisoinnista ja työntuottavuisuuden kohottamisesta.

Metsätöiden ratsionalisointi, nykyaikaisempien metsätyötapojen käytäntöönotto turvaavat työntuottavuisuuden kohottamisen, mikä on välttämätön työvoimakysymyksen ratkaisemiseksi. Ilman näiden toimenpiteiden suoritusta me emme voi kehittyä eteenpäin, emme kykene täyttämään tehtäviä, jotka meille on asetettu.

Metsätöiden stahanovilaiset näyttävät esimerkkiä uusien työtapojen omaksumisessa. Metsätöiden parhaimmat ihmiset, stahanovilaiset, jotka

ovat vallanneet alansa tekniikan, vallanneet mekanismien käyttötaidon, oikein organisoineet tuotantoprosessin, ovat näyttäneet, miten valtavia, vielä käyttämättä olevia mahdollisuuksia on puutavarateollisuudessa ja erikoisesti metsätoissa. Nyt alkanut mainio ja voimakas tuhansikkometsätyöläisten liike tuo esille näitä resursseja ja samalla todistaa, että uudella tavalla järjestämällä työt, valtaamalla tekniikan, voidaan kohottaa työntuloksia moninkertaisesti. Joka päivä tuo esille uusia etumaisia ihmisiä, jotka saavuttavat ennenkuulumattomia tuloksia. Tuhansikkojen lukumäärä tällä kertaa lasketaan jo sadoissa, mutta huomenna heitä voi olla jo tuhansia. Yksistään Aunuksen rajonissa on heitä 22, Puutosin 34, Kontupohjan 7, Kemin 11, Matroosan punktilla 13, Vilkan 12 jne.

Hakkaajan perustyövälineenä tulee olla pokasaha. Monivuotisen kokeilun tuloksena on se osoittautunut edulliseksi. Sen avulla voidaan kohottaa työntuottavaisuutta kaksin-kolminkertaisesti justeeriin verraten. Sitä on vaan opittava käyttämään. Viime talvena katkottiin paljon sahoja siksi, ettei osattu asettaa eikä käyttää niitä. Metsätöiden insinööriteknillisen henkilökunnan ja stahanovilaisten lähin velvollisuus on opettaa kaikkia työläisiä käyttämään pokasahaa. Matroosan punktin stahanovilaiset ovat ottaneet prikaadiinsa yhden metsätöihin tottumattoman työläisen opetettavakseen, osittain myöskin Vilkan punktilla. Tätä menetelmää on vain tervehdittävä ja suositeltava laajemmin käytettäväksi.

Tärkeä merkitys on työnjaolla. Eri lespromhooseissa ja punkteilla on se aina hiukan erilaista. Metsätyöläiset kokeilevat kaikenlaista muotoa, saavuttaakseen parempia tuloksia. Vilkan ja Matroosan punkteilla on työyksikkönä ketjuprikaadi, johon kuuluu kaksi hakkaajaa ja kasajaa, toisen hakkaajan esiintyessä tavallaan kuten aputyöläisenä (työn jaon puolesta), vaikka heillä ovatkin samanlaiset tehtävät. On olemassa myöskin sellaisia ketjuprikaadeja, jolloin prikaadi suorittaa kaikki työprosessit. Useilla muilla SSSR:n alueilla on kokeiltu mm. rengasmenetelmää. Tällöin renkaaseen kuuluu kaksi työläistä — pokasahalla työskentelijä ja aputyöläinen. Työ jakautuu siten, että aputyöläinen valmistaa puun kaatopaikan, suorittaa oksien karsinnan sekä niiden läjäämisen ja puiden kasauksen. Pokasahalla työskentelijä taas kaataa (sahaa) puun, katkoo sekä ajan mukaan auttaa aputyöläistä kasauksessa. On monenkinlaisia menetelmiä. Kaikki on kokeiltava siinä mielessä, että työtulokset saadaan kohoamaan.

Prikaadityöskentelyssä, varsinkin paksumpia puita kaadettaessa sekä katkottaessa on edullista käyttää rouskottisahaa. Rouskottisahaa käytetäänkin jo useilla punkteilla, mutta se ei ole saanut riittävää levikkiä. Metsätyöjärjestöjen tehtävänä on hankkia näitä sahoja riittävässä määrin.

Hevosella ajoprosessin organisoinnissa on voimakkaasti juurrutettava, paitsi pankkorekeä, — ja erikoisesti kasauksessa — ”jumpparia” ja ”peniä”. Asiantuntijat välttävät ”peniä” ”jumppariakin” edullisemmaksi, koska se helpommin kulkee paksussa lumessa ja sulallakin maalla.

Tärkeästä merkityksestä on näiden kysymysten yhteydessä myös kysymys työvälineiden kunnossapidosta. Se asettaa metsätyöjärjestöille kiinteitä tehtäviä. Hyvin hoidetulla työvälineellä ovat tulokset moninkertaiset. Kolmituhansikkotyöläinen Filjanov (Onegan lespromhoosi) kertoo saavuttaneensa 47 kkm tuloksia päivittäin mm. siten, että säännöllisesti rasvaa sahaa ja teroittaa sitä. Punteilla tulee olla vakituiset ammattitaitoiset sahojen teroittajat ja yleensä työvälineiden korjaajat.

Stahanovilaisen liikkeen yhteydessä metsätyömailla on muutettu myös tuotantonormeja sekä hakkuussa että ajossa. Nämä uudet normit ovat huomattavasti entisiä suurempia. Niinpä esim. traktorijossa keskinkertainen kuormitus reisulla sesongin aikana on asetettu 159—220 kkm. Uusien teknillisten ehtojen mukaan tulee traktorirekien suorittaa vähintään yksi kierto vuorokaudessa 12 kilometrin matkalla. Polttoaineen kulutusnormi on

alennettu keskimäärin 35 prosentilla. Kasausnormi traktoria kohti on hyväksytty 90 kkm:stä ylöspäin kesällä 160 kkm:iin talvella. Ja mikä on merkittävintä, traktori on tunnustettu täysin kelvolliseksi ympärivuotista työskentelyä varten puutavaran ajossa — 250 päivää vuodessa. Puutavaran hakkuunormit on keskimäärin 42 prosenttia suuremmat v. 1935 normeja.

Uusien normien yhteydessä palkkauskysymyksenkin tulee esille uudella tavalla. Kesällä koolla ollut tuotantonormien uudestietarkastamista käsittelevä Yleisliittolainen alottainen konferenssi on asettanut (tästä on myös SSSR:n Sovnarkomin päätös maaliskuulta) progressiivisen lisämaksun uusien normien ylittämisestä 20 prosenttiin asti, jolloin lisämaksu tulee kaksinkertainen ja yli 20 prosentin ylittämisestä kolminkertainen maksu jokaisesta ylitetystä kiintokuutiometristä. Progressiivimaksu tulee suorittamaan tuntinormin ylittämisen, eikä vuorokausinormin ylittämisen mukaan, niinkuin oli aikaisemmin. siksi että progressiivisen maksun suorittaminen vuorokausityöstä itseasiassa vääristeli progressiivisen palkan olemusta ja desorganisoi työskentelygrafiikkaa. Tässä on kysymys siitä, että jos päivänormi on esim. 12 kkm, niin on se täytettävä vissin työpäivän sisällä, sanokaamme, vaikkapa 8:ssa tunnissa, eikä vuorokauden sisällä. Tällöin tulee työntuottavuus kohoamaan nimenomaan työtekniikan omaksumisen laskuun eikä työpäivän jatkamisen laskuun.

Progressiivinen urakkatyöpalkka on vipusin metsätyöläisten aineellisen aseman kohoamiselle ja työntuottavuuden kohottamiselle. Kun progressiivinen urakkatyöpalkka maaliskuussa tuli käytäntöön, niin se heti antoi tuloksia. Etumaisten työläisten palkat nousivat 200 prosentilla ja ylikin. Tämä oli omiaan kohottamaan metsätyöläisten joukosta uusia stahanovilaisia ja lisäämään työntuloksia.

Kaikkien näiden toimenpiteiden toteuttamisella saadaan kohotetuksi työn tuottavuus, turvataan metsätyöplaanin täyttäminen ja ylittäminen.

Lähimpinä tehtävinä metsätyörintamalla on metsätyöjärjestöissä ilmenvän vanhoillisuuden, vielä osittain myös mekanisomisvastaisten mielialojen voittaminen, kankeuden poistaminen ja huomion ratkaiseva suuntaaminen olevan mekaanisen voiman ratsionaliseen ja täydelliseen käyttöön kuin myöskin ihmisiin.

Meillä on olemassa metsätoissa ensiluokkainen koneisto, on olemassa uusiaikaisia metsätyövälineitä ja vihdoin on olemassa erinomaisia ihmisiä, jotka sitkeästi taistelevat metsätyöplaanin täyttämiseksi ja ylittämiseksi sekä opettavat toisia metsätyöläisiä tekniikan valtaamiseen. Metsätyöjärjestöjen taistelukuntoisuudesta riippuu näiden voimavarojen hyödyllinen hyväksikäyttö.

Metsätöiden tulee, Karjalassa tärkeimpänä talouspoliittisena tehtävänä, saada puoleensa koko Karjalan yhteiskunnallisuuden huomio. Ei yksikään järjestö saa jäädä sivuun. Puolue- ja sovettijärjestöjen tulee johtaa koko yhteiskunnallisuuden mobilisoimista metsätöiden ympärille. Puoluejärjestöillä, sovettijärjestöillä, talousjärjestöillä, valistus- ja terveydenhoitoelimillä, nuorisoliitto- ja ammattiliittojärjestöillä — kaikilla on vastuunalaisia tehtäviä metsätoissa.

Metsätyömailla on kehitettävä voimakas ja laaja puoluejoukkotyö. On käsitettävä, että hyvin organisoidulla puolue- ja joukkotyöllä, joukkojen kasvatustyöllä on mitä tärkein merkitys metsätyöplaanin täyttämisessä. Ja se esiintyy metsätyömailla yhtenä elimellisenä osana kaikesta siellä suoritettavasta työstä. Laajoille työläisjoukoille, kolhoosnikkajoukoille on jatkuvasti selostettava puolueen ja hallituksen tärkeimpiä päätöksiä, sosialismin maan monipuolista ja onnellista elämää, kansainvälisiä tapahtumia ja itse metsätöiden poliittista merkitystä Karjalassa. Selvitys- ja joukkotyö on sidottava lespromhoosille, punktille ja työalueelle annetun plaanin täyttämiseen ja vasta silloin se antaa tuloksia.

Fasistinen seikkailu Espanjassa

N. Majorski

I

Tapahtumien kulku on nostanut Espanjan etualalle maailman politiikassa. Kansanrintaman ja monarkistis-fasistisen taantumuksen välillä käydään Espanjassa taistelua elämästä ja kuolemasta. Espanjan kansa puolustaa sankarillisesti demokraattista tasavaltaa ja isänmaansa riippumattomuutta fasististen kenraalien, Espanjan kansan pahimpien vihollisten, Italian ja Saksan fasismin agenttien kapihaa vastaan. Sotatoiminta on käynnissä koko Espanjan alueella. Fasistinen Saksa ja Italia, jotka eivät häikäile interventsionkaan suorittamista, tukevat aktiivisesti Espanjan kapinallisia siinä toivossa, että hyötyvät kaksinkertaisesti, jos niiden suosikit voittavat: 1) tulisi näytetyksi kansainvälisen taantumuksen voima ja siten lujitetuksi fasistisen diktatuurin asemaa itsessään Saksassa ja Italiassa, 2) tulisi vallatuksi edulliset asemat Välimeren länsiosassa, mikä vanhingoittaisi Ranskan ja Englannin asemaa.

Ensimmäinen johtopäätös, joka johtuu itsestään mieleen ja joka käy yhä selvemmäksi laajoille väestöjoukoille kaikissa maissa, on se, että fasismi esiintyy avoimesti rauhan ja rauhallsuuden rikkojana, ihmiselämän hävittämisen järjestäjänä, kulttuurin ja sivistyksen vihollisena.

Tämän vuoden helmikuussa suoritettiin Espanjassa parlamenttivaalit, jotka määräsi ja järjesti Portela Valladaresin porvarillinen hallitus, joka ei ollut vähääkään myötämielinen radikalismille. Näissä vaaleissa saivat voiton kansanrintaman puolueet: kommunistit, sosialistit ja vasemmisto-tasavaltalaiset. Perustuslain määräämässä järjestyksessä Valladaresin hallitus luovutti paikan Asanjan vasemmisto-tasavaltalaiselle hallitukselle. Proletaarisen yhteisrintaman muodostaneet kommunistit ja sosialistit eivät menneet hallitukseen. Kansanrintaman ohjelma rajoittui demokraattisten reformien suorittamiseen. Kommunistit ja sosialistit päättivät jättää näiden reformien toteuttamisen vasemmisto-porvarilliselle hallitukselle, osoittaen sille tarpeellista tukea.

Tämän jälkeen Asanja valittiin tasavallan presidentiksi. Pääministeriksi tuli Casares Ciroga. Tämä henkilöiden siirto ei merkinnyt hallituksen vaihtumista: valtaan jäivät samat vasemmisto-porvarilliset ryhmät. Useimmat ministerit saivat pitää salkkunsaa. Itse Casares Ciroga on tunnettu Asanjan yhtenä poliittisena työkumppanina. Hallituksen toiminta oli edelleen pidättyväistä ja varovaista. Se toimi ankarasti parlamenttaarisilla metodeilla, asetti reforminsa kortesin käsiteltäväksi, jossa oli oikeisto-porvarillisia edustajia, joiden joukossa oli julkisia monarkisteja ja fasisteja. Vasemmistoporvarillisen hallituksen reformit eivät ollenkaan kajonneet kapitalistisen yhteiskunnan perustuksiin.

Asanjan ja Casares Cirogan hallitus toteutti vain sellaisia toimenpiteitä, jotka oli sisällytetty kansanrintaman vaaliohjelmaan ja joita joukot

tukivat niin yksimielisesti, että niitä ei voinut enää lykätä: esimerkiksi julistettiin amnestia poliittisille vangeille. Läheisessä yhteydessä tämän kanssa oli toinenkin toimenpide — niiden henkilöiden palauttaminen työpaikkoihinsa, jotka oli eroitettu poliittisten vakaumustensa takia. Aivan luonnollista ja itsestään selvää oli demokraattisten oikeuksien palauttaminen työläisten ja talonpoikien järjestöille, jotka Lerroixin ja Gil Roblesin taantumukselliset, puolifasistiset hallitukset olivat ajaneet maanalaisiksi.

Tehtiinpä ensimmäisiä askeleita agraarireformin toteuttamiseksi, mutta näillä askeleilla oli sangen arka, puolittainen luonne, ja ne paljastivat sen, että hallituksella ei ole ollenkaan halua tunkeutua yksityisomistuksen alalle, ei edes feodaalista alkuperää olevaan yksityisomistukseen. Taantumuksella oli edelleen kaikki poliittiset oikeudet. Julistettiin, että hajoitetaan vain fasistiset terroristijoukkueet, mutta kaikki oikeistolaiset puolueet ja ryhmittymät, myöskin ne, jotka julkisesti olivat monarkistisia, jäivät edelleen olemaan legaalisesti ja julkaisivat sanomalehtiään. Armeijan komentajisto ja useat korkeat virkailijat jäivät yleensä niille paikoille, joissa he olivat olleet jo kuningas Alfonsoin aikana.

Tästä huolimatta monarkistis-fasistinen taantumus on tarttunut aseisiin. Se on järjestänyt sotilaskapinan, pyrkien tempaamaan vallan Espanjan laillisen hallituksen käsistä. Sillä seikalla, että Espanjan fasistit ja monarkistit ovat kapinoitsijoita, lainrikkokjia, mellakkojen järjestäjiä, on sangen suuri poliittinen merkitys, joka ulottuu Espanjan rajojen ulkopuolelle.

Taantumuksellinen porvaristo on luonut kultin: "laillisuus ja järjestys". Se on kasvattanut pikkuporvariin vaistomaisen pelon yhteiskunnallisiin järjestyksiin. Sillä on ollut myöskin menestystä, pyrkinessään poliittisesti eristämään työväenluokan, levittämällä voimakkailla propagandakeinoillaan sellaista tarkoituseräistä käsitystä proletariaatista, että se on "anarkistinen, hävittävä voima". Fasismi on edelleen kehittänyt tätä traditsionista demagogiaa. Juuri Espanjan fasistit ovat erikoisen runsaasti siroittelleet fraaseja "lain suojelemisen" välttämättömyydestä. Aivan äskettäin, melkein heinäkuun tapahtumien aattona, kun Espanjan taantumuksen johtajalta Gil Roblesilta kysyttiin, onko hän fasisti, hän julisti mahtipontisesti: "Jos fasismi merkitsee rauhallsuutta ja järjestystä, niin minä olen fasisti." Tämä raikuva fraasi antaa vielä voimakkaamman korostuksen sille, että juuri Gil Roblesin leiri on esiintynyt Espanjassa rauhallsuuden ja järjestyksen rikkojajana.

Näin ollen paljastuu taantumuksellisen porvariston inhoittava teko-pyhyys: niin kauan kuin vallitseva laillisuus turvaa täydellisesti taantumuksellisen porvariston etuoikeudet, se on valmis rukoilemaan "järjestyksestä". Mutta jos valtiostytemi vaikkapa vähänkin puristaa porvariston etuja, niin porvaristo sysää syrjään kaikki kuvittelutkin "laillisuudesta" ja on valmis ryhtymään vaikka minkälaisiin mellakoihin palauttaakseen etuoikeutensa. Pikkuporvaristo, niinkutsuttu väestön keskikerros, saa havainnollisen opetuksen. Jos kuka tahansa poliittisesti takapajuinen asukas kysyy Espanjassa (eikä vain Espanjassa) itseltään: "Kuka sitten kantaa vastuun siitä, että ympärillä viheltävät kuulat, että on vaarallista mennä kadulle?" — niin tähän kysymykseen on helppo vastata: kansalaissodan, jossa tuhannet tuhoutuvat, ovat alkaneet fasistiset kapinoitsijat.

Proletariaatille, uutta sivistystä luovalle luokalle, kysymys ihmiselämästä, verenvuodatuksesta ei suinkaan ole tyhjänpäiväinen kysymys. Proletariaatti ei karta mitään uhreja, jos ne ovat välttämättömät niiden korkeimpien päämäärien saavuttamiseksi, jotka ovat ihmiskunnan edessä, mutta vallankumouksellinen luokka, joka on syvän humanistisen hengen läpitunkema, antaa arvon jokaiselle ihmiselämälle, inhoaa jokaista järjetöntä joukkoteurastusta. "Vastauksessa herra Ribbentropille" Kominternin perämies, suuren Stalinin uskollinen työtoveri, тов. G. Dimitrov kirjoitti:

"... Todelliset vallankumoukset eivät tarvitse, olkoot ne miten ankaria tahansa, puolustelemista, sillä ne nostavat liikkeelle kansan, joka vie ne loppuun saakka ja siis ihmiskunnan kokonaisuudessaan ihmiskunnan sivistyksen korkeampaan vaiheeseen. Ja veristen fasististen bak-kuskemujen puolustukseksi ei voi tulla mikään, koska ne syöksevät Saksan suuren kansan barbaarisuuden asteelle."

Nämä sanat voidaan täydellisesti sovittaa Espanjaan: Espanjan kapinallisten toimeenpanemat veriset bakkuskemut ovat mitä julmimmat. Joka päivä tapetaan satoja ihmisiä ainoastaan sen takia, että tilanomistajien, rahamiesten ja kenraalien kopla tahtoo saavuttaa täydellisen vallan ja vapauden kansanjoukkojen riistämiseen. Monarkisti-fasistit ovat saattaneet maan häviökaaokseen: kapinallisten käsissä oleva risteilijä "Allmirante Servera" on keskeytymättömällä pommituksella muuttanut kukoistavan Gijonin satamakaupungin soraläjäksi. Tällä pommituksella ei ollut mitään sotilaallista tarkoituspää. Sillä pyrittiin hävyttömästi painostamaan väestöä.

Monarkistis-fasistinen salaliitto Espanjan kansaa vastaan on varoitus koko maailmalle. Syvä poliittinen ja historiallinen merkitys on sillä faktalla, että kenraali Francon seikkailua tukee niin aktiivisesti Saksan fasismi. Saksan fasismi valmistautuu päästääkseen riehumaan uuden hirvittävän maailmansodan. Valmistautuessaan se pyrkii valtaamaan strategisia ennakoasemia, rikkomaan ja heikentämään rauhankannattajien rintamaa. Demokraattisen ja rauhaarakastavan Espanjan asemesta, joka on valmis työskentelemään yhteisesti Ranskan ja muiden valtojen kanssa, joille on eduksi rauhan säilyttäminen, hitleriläinen Berlin haluaa saada fasistisen vasallivaltion, joka uhkasi Ranskaa (ja myöskin Englantia) selkäpuolelta.

Espanjan kansanjoukot, jotka rinnoin ovat nousseet puolustamaan demokraattisia vapauksiaan, puolustamaan maataan fasististen väkivallantekijöiden hyökkäyksiä vastaan, taistelevat Espanjan demokraattisen tasavallan puolesta. Koko maailman työtätekevien solidaarisuus on heille turvattu. Ja tällä solidaarisuudella on erikoinen voima sentähden, että Espanjan tapahtumat ovat olemukseltaan yksi etujoukon taistelu lähenevässä maailman ottelussa hyökkäävän barbaarisen fasismin ja ihmiskunnan todellisen sivistyksen voimien välillä.

II

Kannattaa vähän lähemmin tarkastaa niitä yhteiskunnallisia voimia, jotka panivat toimeen verisen fasistisen seikkailun Espanjassa.

Vuoden 1931 huhtikuun 14 päivään saakka Espanja oli "perustuslaillinen" monarkia. Porvarillinen vallankumous on kulkenut pitkän prosessin, venynyt yli vuosisadan, antamatta ratkaisevaa tulosta. XX vuosisadalla Espanjassa tultiin poliittisten kompromissien komentoon, joka salli porvariston valtaan pääsemisen, mutta samalla säilytti pääpiirteissään vallassa vanhan järjestyksen voimat: feodaalisen maanomistuksen, kirkon, armeijan ja kuninkaan hovin.

Mutta ajat kävivätkin yhä vaikeammiksi. Espanjan proletariaatti kasvoi lukumäärällisesti ja poliittisesti lujittui. Talonpoikaisto vallankumouksellistui. Vuosina 1917 ja 1919 levisi voimakas lakkoliike. Sitten puhkesi kansallinen vapaustaistelu Espanjan Marokossa. Alfonso XIII:nneentoista Espanja järkkyy perustuksiaan myöten. Hallitseva huippusakki turvautui silloin äärimmäiseen keinoon: vuonna 1923 pystytettiin kenraali Primo de Riveran sotilas-fasistinen diktatuuri. Espanjan monarkia sai levähdyshetken.

Kapitalismin suhteellisen stabilisoinnin kauden vaihtuminen uuteen kriisiin tuli pian näkyviin Espanjassakin: vuonna 1930 kehittyi maassa

selvästi vallankumouksellinen räjähdys. Kuolleen Primo de Riveran sijalle tuli kenraali Berenger, joka oli pakoitettu vähän lieventämään diktatuuri-metoodeja, koska armeijassa oli havaittavissa tyytymättömyyden merkkejä. Osa upseeristosta vallattiin porvarillis-demokraattisen vallankumouksen ioosunkien puolelle. Joulukuussa vuonna 1930 upseeri Fermin Galan nosti Hacan kaupungissa paikallisen garnisonin monarkiaa ja kenraalien dikta-tuuria vastaan. Tämä kapina tukahdutettiin, Fermin Galan ammuttiin, mutta liike demokraattisen tasavallan puolesta voimistui nopeasti kaik-kialla maassa. Huhtikuussa vuonna 1931 olivat kunnanvaltuustojen vaalit, joissa tasavaltalaiset saivat niin suuren voiton, että monarkian asema tuli kriittilliseksi.

Hallitsevan klinin ja kuningas Alfonson eteen nousi pulma: ryhtyäkö taisteluun tai perääntyä. Kansan pyöveleitä halutti ryhtyä taisteluun. Niitä viehätti demokraattisen liikkeen veriin hukuttamisen perspektiivi, mutta ei ollut varmuutta armeijan ja poliisin järkähtämättömyydestä. Itse santar-miston (niinkutsutun "kansalaiskaartin") päällikkö kenraali Sanjurjo ilmoitti, että on vaikeata luottaa hänen väkeensä. Täytyi perääntyä. Kunin-kaan perhe pakeni Espanjasta. Sanjurjo vannoi uskollisuudenvalan tasa-vallalle.

Vanhan järjestyksen voimat eivät kuitenkaan faktillisesti laskeneet aseitaan. Niiden perääntymisellä oli määrätty tarkoitusperä. Ne ottivat huo-mioon, että monarkian kukistamiseksi oli koko kansa yhtynyt taisteluun Espanjan vapauden ja riippumattomuuden puolesta. Tärkeimpänä liikkeelle-panevana voimana olivat tietenkin työläis- ja talonpoikaisjoukot. Tämä johti kansanrintaman voittoon Espanjassa ja sellaisen hallituksen muodostamiseen, joka ryhtyi toteuttamaan kansanrintaman ohjelmaa. Mutta taantumuksen voimat ja ennenkaikkeaa monarkistit toivoivat, että lukuisten muutosten jälkeen he kuitenkin onnistuvat palaamaan valtaan. Muuan monarkistisen leirin suurimmista johtajista, kreivi Romanones, esitti taantumuksen koko strategisen suunnitelman sangen mielenkiintoisissa ja avomielisessä kir-jassa, joka pohjautuu huomattavassa määrässä vuoden 1873 vallankumouk-sen kokemuksiin. On luonteenomaista, että jo tässä kirjassa pan-naan painoa sille, että tasavalta muka kadottaa kansansuosion, koska se johtaa "mellakoihin". Monarkia taas palauttaa asemansa, koska se "aikaansaa järjestyksen".

Monarkistisen taantumuksen laskelmat toteutuivat vain osittain. Ta-savaltalainen porvaristo osoittautui todella niin maltilliseksi, että työläis- ja talonpoikaisjoukkojen täytyi esiintyä sitä vastaan. Mutta tämä yhteentör-mäys ei heikentänyt joukkoliikettä eikä tasavaltalaista porvaristoa siinä määrin, että monarkistit olisivat voineet käyttää tilannetta hyväkseen ja vallata vallan. Kärsimätön kenraali Sanjurjo yritti esiintyä jo elokuussa vuonna 1932. Hän houkutteli puolelleen Sevillan garnisonin ja julisti Madridin hallituksen kukistetuksi. Mutta liike ei ollut kypsytynyt muilla paikoilla. Sevillan garnisonin sotilaat kieltäytyivät tappelemasta, ja Sanjur-jon täytyi paeta. Hänet otettiin kiinni, mutta hallitus armahti. Sanjurjon esiintyminen oli kuvaannollinen. Kuninkaallisen santarmin päällikkö, demo-kration vannoutunut vihollinen, "luovutti miekan" tasavallalle, jouduttuaan ulospääsemättömään asemaan. Mutta hän suuntasi uudestaan aseensa kan-saa vastaan jo ensimmäisessä sopivassa tilaisuudessa. Sanjurjo käytti hy-väkseen tasavaltalaisen hallituksen armeliaisuutta järjestääkseen uuden salaliiton: juuri hän oli viimeisen kapinan tärkeimpänä alkuunpanijana ja organisaattorina. Sanjurjo olisi varmaan tullut kapinallisten ylikomenta-jaksi, ellei olisi tuhoutunut lentokonekatasrofissa lentäessään sillä Lissabo-nista sotatoimintojen paikalle.

Vuoden 1932 elokuun jälkeen taantumus teki paljon työtä parantaakseen järjestöään. Näihin aikoihin tuli huomatuksi asianajaja Gil Robles, joka muodosti oikeistolaisten poliittisten puolueiden yhtymän. Alkoivat kasvaa sellaiset julkiset fasistiset ryhmät kuin "Espanjan falangi", jossa huomattavaa roolia pelasi Primo de Riveran poika. Monarkistis-fasistinen blokki hyvin hyväkseen käytti sille annettuja legaalisia mahdollisuuksia. Kirkonpalvelijat toimivat kaikkialla sen agentteina. Vuonna 1933 saivat oikeistolaiset vaaleissa voiton, ja tasavallan hallitus alkoi yhä enemmän luisua fasismiin ja restauratsioon. Tänä kautena oli tasavaltalaisen porvariston leirissä havaittavissa ratkaiseva hajaannus. Sellaiset miehet kuin Alcala Zamorra (tasavallan presidentti ennen Asanjan valitsemista) ja Lerroix katsoivat paremmaksi sovinnon taantumuksellisen leirin kanssa ja olivatpa suostuvaiset monarkian palauttamisen perspektiiviinkin. Toiset, kuten Asanja, Martines Barrio, Casares Ciroga, asettuivat oppositioon, päättivät vastustaa taantumusta ja myöhemmin tekivät sopimuksen työväenjärjestöjen kanssa, muodostaen niiden kanssa kansanrintaman tasavallan ja demokration puolustamiseksi.

Melkein kaksi vuotta olivat vuoronperään vallassa Lerroix ja Gil Robles, kuuluen välillä samaan ministeriöönkin. Monarkistis-fasistisen taantumuksen asiat eivät kuitenkaan olleet loistavat. Taantumus törmäsi sellaiseen joukkojen vastarintaan, jollaista se ei odottanut. Kun hallitus yritti hajoittaa ammattiliitot, sulkea työläisten klubeja, niin synnytti se myrskyn, joka loppujen lopuksi lakaisi pois Gil Roblesin-Lerroixin kokoomuksen.

Asturiassa on kunniasija proletariaatin kansainvälisessä taisteluhistoriassa, sen taistelussa oikeuksiensa puolesta. Lokakuussa vuonna 1934 kävivät Asturian työläiset kaksi viikkoa taistelua säännöllisiä sotaväenosastoja vastaan, ilmailuvoimia vastaan, kuuluisaa ulkomaalaista legionausta vastaan, joka on kokoonpantu palkatuista hurjapäistä. Asturian kapina tukahdutettiin, mutta Asturian kaivostyöläisten tappio ei ollut Espanjan kansan tappiota. Taantumus alkoi horjua. Se tunsu itsensä liian heikoksi työväenliikkeen täydelliseen murskaamiseen. Asturian sankarien taistelu herätti ihastusta ja myötätuntoa koko Espanjassa. Monarkisti-fasistien täytyi ryhtyä perääntymään. Ne suostuivat uusiin vaaleihin, ja niissä sai kansanrintama voiton.

Mutta taantumus perääntyy vain valmistautuakseen uuteen hyökkäykseen. Jälleen vedettiin esille suunnitelma, jossa oli otettu laskelmiin yhteentörmäys kansanjoukkojen ja tasavaltalaisen hallituksen välillä, jotta monarkisti-fasistit sitten voisivat esiintyä "järjestyksen palauttajien" roolissa. Yleiset olosuhteet olivat kuitenkin huomattavasti erilaiset kuin vuosina 1931—1932 vallinnut tilanne: Asanjan hallitus tuli vuonna 1936 valtaan viisastuneena entisistä kokemuksista; toiselta puolelta oli kasvanut työväenluokan tietoisuus ja tiiveys. Taantumuksellisten yritykset murtaa aukko kansanrintamaan eivät menestyneet.

Nähdessään, että demokraattisessa Espanjan tasavallassa on riittävästi järjestystä, monarkisti-fasistit alkoivat itse provosoida ja kylvää epäjärjestystä. Fasistinen järjestö "Espanjan falangi" ja muut fasistiset ryhmät alkoivat sovelluttaa yksilöterroria joukkomitassa. Työväenjärjestöjen johtajien ja kansanrintaman toimitsijoiden kimppuun hyökättiin joka päivä nurkan takaa, ja tänä kautena monet menettivät henkensä fasistien kuulista. Taloa, jossa asuu Espanjan ammattiliittojen yhtymän "Yleisen työtekevien liiton" puheenjohtaja Largo Caballero, ammuttiin yöllä. Tunnettu sosialisti Jimenes Asau yritettiin murhata keskellä kirkasta päivää.

Samanaikaisesti tilanherrat ja porvarit alkoivat viedä Espanjasta pääomia, horjuttaen valuutan vakavuutta. Ryhtyivätpä muutamat suoraan sabotaasiin ja sulkuun. Maita hylättiin ja tehtaita suljettiin, minkä erikoisena tarkoituksena oli työttömyyden suurentaminen ja tasavallan vai-

leuksien lisääminen kaikin keinoin. Taantumuksellinen lehdistö kylvi kaikenmahdollisia paniikkimaisia huhuja. Todettiin tapauksia, jolloin fasistit itse polttivat kirkkoja voidakseen syyttää työläisiä murhapolttajiksi ja propagöörataatetta, että on välttämätöntä "voimakkaan käden hallitus, joka voisi palauttaa järjestyksen".

Kaikki nämä toiminnot olivat yksityisiä kohtia yhdessä yhteisessä taktillisessa linjassa, minkä tulisi päättyä aseelliseen esiintymiseen tasavaltaa vastaan. Tätä esiintymistä alettiin valmistella jo tämän vuoden maaliskuussa, s.o. jo muutaman viikon kuluttua kansanrintaman saavuttaman voiton jälkeen. Mutta se toteutui äärimmäisen poliittisen jännityksen tilanteessa, mikä muodostui heinäkuun toisella dekaadilla. Fasistiset terroristit murhasivat tasavaltalaisen poliisiupseerin Juana Castillon. Siitä kansan kärsimysten malja nousi kukkuroilleen. Madridissa järjestettiin demonstraatio, joka vaati sellaisiin toimenpiteisiin ryhtymistä, mikä olisi tehnyt mahdolltomaksi fasistisen terrorin jatkumisen. Ryntäyskaarti vangitsi monarkistien johtajan Calvo Sotelon, joka ammuttiin.

Useiden maiden taantumuksellinen lehdistö yrittää asettaa fasistisen kapinan puolustukseksi Calvo Sotelon tappamisen. Tässä yhteydessä saa erikoisen mielenkiinnon Malagasta lähetetty kirje, joka on julkaistu vaikutusvaltaisessa porvarillisessa sanomalehdessä "Manchester Guardianissa" 12 päivänä elokuuta tänä vuonna. Kirjeen kirjoittaja oli keskustellut heinäkuun alussa erään huomattavan taantumuksellisen kanssa, ja tämä oli sanonut: "On hyviä uutisia. Kahden viikon kuluttua Calvo Sotelo tulee Espanjan kuninkaaksi. Kaikki on jo suunniteltu. Tulee kapina, ja me heitämme ainiaksi helvettiin koko tuon joukon. Meidän puolellamme on ilmalavoasto, armeija, laivasto, santarmi. Kapina on jo kerran lykätty, mutta nyt se tulee suunnilleen heinäkuun 15 päivänä."

Tämä auktoriteettinen todistus paljastaa, että Calvo Sotelo oli yksi huomattavimmista salaliiton johtajista ja että kapinapäivä oli määrätty hyvissä ajoin sangen tarkasti. "Manchester Guardianin" kirjeenvaihtajan puhekumppani sanoi: "Suunnilleen heinäkuun 15 päivänä."

Heinäkuun 18 päivänä kenraali Franco jo lähetti Espanjan eteläosaan kapinallisia joukko-osastoja Marokosta. Veriset fasistiset bakkuskemut alkoivat.

Siitä, miten monarkistis-fasistinen kapina on kehittynyt, näkyy, että sillä on etupäässä sotilaallinen luonne. Yleisesti kapinoitsijoiden esiintymiset ovat olleet sellaisia, että paikalliset garnisonit hajoittivat demokraattiset valtaelimet ja ryhtyivät teurastamaan kansaa. Erilliset aseistetut fasistiryhmät pelasivat tällöin alistettua roolia. Fasististen vapaaehtoisten lukumäärä sitten vähän lisääntyi niillä paikoilla, jotka kapinoitsijat valtasivat. Mutta näillä vapaaehtoisilla ei missään ollut eikä ole huomattavaa roolia. Vieläpä Navarran maakunnassakin, missä on vankka kulakkikerros, jonka kirkko on kasvattanut taantumuksellisessa hengessä, pää-"työn" suorittavat kuitenkin säännölliset armeijan osastot. Fasististen vapaaehtoisten joukkueissa on etupäässä tilanherrojen ja spekulanttien poikia.

Kapinan demokraattista tasavaltaa vastaan Espanjassa on järjestänyt ja johtaa kenraalisto ja upseeristo, s.o. tilanherrain luokan kaikkein aktiivisin ja taistelukykyisin osa. Julkisissa ilmoituksissaan kapinan johtajat ovat kursailematta sanoneet, että he haluavat pystyttää sotilasdiktatuurin. Burgosissa julistettiin korkeimmaksi vallaksi direktorio, johon kuului neljä kenraalia ja kaksi everstiä. Epäilemätöntä on myöskin se, että kapinalla on monarkistinen luonne. Tästä ei puhuta aivan avoimesti ymmärrettävistä taktillisista syistä, mutta kuningas Alfonson poika on käynyt Burgosissa ja kohdannut kapinallisia kenraaleja. Itse Alfonso, joka asui Tshekkoslovakiassa, on alkanut puuhata ja on matkustanut Berliiniin.

III

Espanjan proletariaatin kehityksessä on muutamia erikoisuuksia, jotka ovat erilaistuttaneet sen Länsi-Europan tyypillisten kapitalististen maiden proletariaatista. Vaikka Espanjan proletariaatilla on mainio taisteluhenkki, niin ei sillä kuitenkaan edeltäneenä aikana ole riittänyt lujuuutta ja järjestystä. Se on elänyt hiukan erillään muusta maailmasta, omalaatuisissa nurkkakunta-oloissa. Luonteenomaisimpana ilmauksena tästä nurkkakuntalaisuudesta on ollut Bakunin ajoilta asti säilynyt anarkistien vaikutus. Anarkismi ja anarko-syndikalismi ovat pidättäneet Espanjan proletariaatin poliittista kasvua ja lujittumista. Anarkistien mieletön pikkuporvarillinen johto on milloin sysännyt työläisjoukkoja hätäisiin esiintymisiin ilman välttämätöntä valmistelua ja järjestymistä, milloin taas painanut heitä passiivisuuteen, kun olisi pitänyt toimia. Toiselta puolen sosialistinen puolue ei asettanut anarkismia vastaan vallankumouksellista marxilaista linjaa, vaan valemарxilaisen asteettaisuuden, jolla ei voitu vetää mukaan mielialtaan vallankumouksellisia joukkoja.

Monarkian kukistuessa vuonna 1931 Espanjan proletariaatti ei ollut täydellisesti valmis suorittamaan historiallista rooliaan. Kompuolue oli jo olemassa, mutta se oli vielä vähälukuinen eikä ollut kyllin vakava poliittinen tekijä. Lisäksi kompuolueen johto oli tänä kautena sellaisten henkilöiden käsissä, jotka sitemmin osoittautuivat pettureiksi. Työläisjoukot jouduivat tasavaltalaisten harhojen vaikutuksen alaisiksi, tullen juhliamielialalle ja unohtaen, että Alfonso XIII. Espanjasta poismatkustamiseen ei taistelu ole läheskään päättynyt. Tasavallan ensimmäisiä kuukausia ei käytetty riittävässä määrässä hyväksi proletaaristen joukkojärjestöjen luomiseen ja työväenluokan asemien lujittamiseen. Mutta taantumus ei sillä välin menettänyt aikaa, vaan järjestyi.

Ratkaisu olisi saattanut olla sangen traagillinen proletariaatille, mutta varma vallankumouksellinen vaisto ja valmius antaa henkensä luokan asian puolesta, kansan asian puolesta, pelasti aseman. Riippumatta siitä, kuuluivatko he sosialistisiin tai anarko-syndikalistisiin järjestöihin, ovat Espanjan työläiset tunteneet syvää, leppymätöntä vihaa vanhaa järjestystä ja kaikkia sortomuotoja kohtaan. Tämä tunne ei ole antanut heille lepoa. Naivit tasavaltalaiset harhat osoittautuivat kestäättömiksi ja lyhytaikaisiksi. Työläiset omaksuivat sangen hyvin tapahtumien antamat opetukset. Todellakaan ei missään muussa Länsi-Europan maassa eikä minään muuna aikakautena proletariaatti ole oppinut niin nopeasti eikä sillä ole ollut niin ratkaisevaa menestystä. Tasavaltalainen hallitus viivytteli työläisten ja talonpoikien laillisten osittaisvaatimusten tyydyttämisessä — proletariaatti otti sen huomioon. Hallitus osoitti jalomielisyyttä taantumusta kohtaan, antaen sille järjestövapauden, — työläiset ottivat tämänkin huomioon. Useilla paikoilla viranomaiset käyttivät aseita kansanjoukkoja vastaan — joukkojen tietoisuuteen jäi syvä, häviämätön haava.

Tuloksena oli, että vuonna 1936 Espanjan proletariaatti oli aivan toisenlainen kuin vuonna 1931. Riittää kun mainitsee, että kompuolueessa on nykyään yli 100 tuhatta jäsentä. Yhtä tärkeänä seikkana on muutos, joka on tapahtunut sosialistisen puolueen ja sen johtamien ammattiliittojen asenteissa. Katkerien kokemusten vaikutuksesta ja joukkojen osoittamasta painostuksesta osa sosialistien johdosta, jota johtaa Largo Caballero, on ryhtynyt yhteisrintamaan kompuolueen kanssa. Kommunistinen ja sosialistinen nuorisojärjestö ovat yhtyneet vallankumouksellisen ohjelman pohjalla ja niissä on yhteensä yli 100 tuhatta jäsentä, mikä on suuri numero 25-miljoonaisessa Espanjassa. Largo Caballero kannattaa myöskin kompuolueen ja sosialistisen puolueen yhtymistä niillä ehdoilla, jotka Kominternin VII kongressi laati. Käytännössä on Largo Caballeron fraktsian

ja kompuolueen välillä pystytetty läheinen yhteistoiminta. Kommunistiset ammattiliitot ovat yhtyneet socialististen ammattiliittojen kanssa. Ammattiliittoyhtymän johdossa on Largo Caballero, ja hänen johtamassaan Yleisessä työtätekevien liitossa on noin miljoona jäsentä. Tämä on mahtava järjestetty voima.

Muutoksia on tapahtunut myöskin anarko-syndikalismien leirissä. Ensiksikin anarkistisen ideologian ja organisatoorisen johdon vaikutus on huomattavasti heikentynyt. Anarkistinen ammattiliittoyhtymä — kansallinen työkonfederatsio, — joka oli huomattavasti suurempi socialistista yhtymää, on nyt huomattavasti heikompi viimeainittua, ja kaikkein optimistisimpien laskelmien mukaan siinä on 400—500 tuhatta jäsentä. Toiseksi niiden opetusten johdosta, jotka saatiin vuosien 1932—1934 tapahtumista, ovat ratkaisevasti muuttuneet anarkistien ja kommunistien väliset suhteet: yhä useammin pystytetään yhteys yhteisessä taistelussa yhteisiä vihollisia vastaan. Rivityöläisanarkistit ovat määrätysti tunteneet halua luokkayhtenäisyyteen. Lokakuussa vuonna 1934 he taistelivat kylki kyljessä socialistien ja kommunistien kanssa Asturiassa. Helmikuussa vuonna 1936 he vastoin kaikkia traditsioita osallistuivat äänestystyöhön kansanrintaman puolella. Kaiken tämän vaikutuksesta täytyi anarko-syndikalistisen johdon kaikkein piintyneimpienkin lahkolaisten mennä myönnetyksiin. Sargossassa pidetyssä Kansallisen työkonfederatsion kongressissa hyväksyttiin päätös, jossa tunnustetaan periaatteessa välttämättömäksi yhtenäisen yleisespanjalaisen ammattiliittokeskuksen muodostaminen.

Tietenkään eivät toiselta puolelta anarkistien ja anarko-syndikalistien ja toiselta puolelta kommunistien ja socialistien väliset keskinäissuhteet yleensä ole vielä riittävän tyydyttävät. Tämä probleemi on yksi perusprobleemeista Espanjassa ja se mahdollisesti tulee näyttelemään vielä lähitulevaisuudessa suurta roolia. Mutta siitä huolimatta on aivan kiistämätön fakta se, että Espanjassa on otettu vakavia askeleita työväen rivien yhtenäisyyden pystyttämiseen päin.

Keväällä vuonna 1936 oli työväen mielenosoituksissa Madridissa, Barcelonassa ja yleisesti kaikkialla Espanjassa ratkaisevasti vallitsevana punainen lippu. Eikä yksinomaan mielenosoituksissa: punainen väri tunkeutui itse työtätekevien elinoloihinkin. Punaisilla nauhoilla alkoivat koristaa itseään vanhat naiset, jotka aivan viime aikoihin asti olivat olleet pimeitä ja solvattuja. Kaupungeissa ja kylissä kaikkia matkustavia kohotetulla nyrkillä, punaisen rintaman merkillä tervehtivät lapset, tulivat tavalliseksi, yleiseksi ilmiöksi. Ja yhtä tavalliseksi, kaikkialla kuultavaksi loosungiksi tuli vallankumouksellisen yhtenäisyyden loosunki: "Liitytkää yhteen, proletariveljet!"

Kysymys ei tietenkään ole vain värien erilaisuudesta: punaisen lipun leviäminen merkitsi vallankumouksellisen tietoisuuden voimistumista, oman arvon tunnon lujittumista ja luottamisen kasvamista kansan voimaan. Joukot olivat ylpeitä siitä, että olivat onnistuneet torjumaan antidemokraattisen taantumuksen uhkaavan hyökkäyksen, joka oli vähällä päättävä menestyksellä. Kasvoi käsitys proletariaatin peruspäämääristä ja sen lopullisista tehtävistä. Mutta tämän rinnalla käsitettiin selvästi nykyisen etapin erikoisuudet ja välttämättömyys lujittaa laajaa antifasistista kansan rintamaa.

Tapahtui muutoksia myöskin porvarillisten tasavaltalaisten mielialassa. Asanjan hallitus vuonna 1936 ei ole ollenkaan sama, mitä oli saman Asanjan hallitus vuonna 1931. Enemmän tai vähemmän vilpittömille tasavaltalaisille kävi selväksi, että Espanjassa voi vallita tasavalta ainoastaan kansaan nojautuen, ja he alkoivat enemmän tai vähemmän johdonmukaisesti toteuttaa vastaavaa politiikkaa. Työläis-talonpoikaisten joukkojen ja kapitalististen komennon välistä vastakohtaa ei tietenkään poistettu. Mutta porvarillisen demokratian puitteet ovat kyllin joustavat, ja näissä puitteissa vasemmisto-

tasavaltalainen hallitus pyrki saavuttamaan sellaisen yhteistyöskentelyn kansanjoukkojen kanssa, mikä voisi olla takeena monarkistis-fasistista taantumusta vastaan.

Ainoastaan kaikkien näiden muutosten johdosta, jotka olivat porvarillis-demokraattisen vallankumouksen viisivuotisen kehityksen tuloksena, kävi mahdolliseksi se yksimielinen vastarinta, jota tasavaltalainen kansanleiri on osoittanut sotilas-fasistiselle kapinalle.

Heinäkuun 19 päivä oli koetuksen päivä, kriisipäivä. Kävi selväksi, että kapina ei rajoitu Espanjan Marokon rajojen sisälle, kuten ensialussa saattoi näyttää. 18 päivän iltaan mennessä kävi selville, että hallitusta vastaan olivat nousseet melkein kaikki garnisonit itse Espanjassakin. 19 päivän aamuna pääministeri Casares Ciroga erosi. Uuden hallituksen koetti muodostaa Martines Barrio. Hän muodosti hallituksen, ottaen siihen muutamia sangen maltillisia aineksia, jotka olivat jääneet hallituksen ulkopuolelle helmikuun 16 päivän jälkeen. Mutta työväenjärjestöt toivat julki tyytymättömyytensä Martines Barrion hallitukseen. Tuli ratkaiseva ajankohta Espanjan tasavallalle, ja työläiset vaativat sellaisen hallituksen muodostamista, joka kykenisi osoittamaan päättävää vastarintaa kapinoitsijoille. Silloin presidentti Asanja jätti hallituksen muodostamisen lähimmälle poliittiselle työtoverilleen Hiralille. Viimemainittu suoritti tehtävänsä, muodostaen hallituksen vasemmistotasavaltalaisten ryhmien edustajista, jotka suostuivat vastustamaan kapinoitsijoiden rynnäkköä.

Hiralin hallituksen ensimmäisenä ja suurimpana toimenpiteenä oli työläisten aseistaminen.

Ilmoitus kapinallisten kenraalien esiintymisestä vaikutti työläisjoukkoihin signaalina toimintaan. Ei ollut sijaa epäilyksille ja horjumisille. Ihmiset menivät kadulle valmiina taisteluun ja odottaen vain aseita. 19 päivän illalla kapinallinen sotaväki alkoi liikehtiä jo Madridissakin. 20 päivän aamuna tapahtui ratkaiseva taistelu "Montanjan" kasarmin luona. Jos Hiralin hallituksella olisikin saattanut olla joitakin horjumisia työläisten aseistamiseen nähden, niin aseellinen esiintyminen Madridissa teki lopun näistä horjumisista. Armeija osoittautui pääpiirteissään epäluotettavaksi. Poliisijoukko-osastot yksinään oli riittämättömät. Tasavallan saattoivat pelastaa ainoastaan aseistetut työläiset. Ja he pelastivat sen. Jalkaväkirykmentti, joka oli majoittunut "Montanjaan", antautui.

Samallaiset tapahtumat olivat Barcelonassa. Taistelut siellä olivat vielä sitkeämmät ja verisemmät kuin Madridissa. Ja taistelun lopputuloksen ratkaisi taas aseistettu työläisjoukko. Siitä lähtien työväen miliisistä tuli tasavallan tärkein ja epäilemättä luotetuin sotilaallinen voima taistelussa monarkistis-fasistisia kapinoitsijoita vastaan. Työväen miliisiin yhtyi talonpoikaismiliisikin. Talonpoikien aseistetut otrjädit ovat taistelleet ja taistelevat tasavallan puolella Cataloniassa, Malagan ja Badajozin maakunnissa sekä useilla muilla paikoilla.

Tapahtumat ovat vielä liian tuoreita ja ainehistot vielä liian riittämättömät, voidakseen antaa täydellisen ja tarkan kuvauksen työväen ja talonpoikien miliisistä Espanjassa. Itse sen toiminta-alojakaan ei ole vielä riittävästi määritelty. Se suorittaa vartiopalvelusta väestökeskuksien suojelemiseksi, se on myöskin miehittänyt etummaisissa juoksuautoja kansalais sodan rintamalla. Mutta nyt on jo selvää, että aseistetun kansan voimien järjestäminen täydellistyy keskeyttämättömiin sotilastoimintojen kulussa. "Kansallista miliisiä", kuten sitä Espanjassa nimitetään, järjestetään yhä enemmän säännöllisten joukko-osastojen malliin: muodostetaan komppanioita, pataljoonia, rykmenttejä. Muutamat niistä saavat komentajiksi sotilasspesialisteja, joihin nähden on asetettu poliittinen kontrolli.

"Kansallisen miliisin" taistelijoiden innostus on sanoinkuvaamaton. Koko työtätekevä väestö, joka pystyy pitämään asetta käsissä, pyrkii rinta-

malle. Espanjan aseistetun kansan sankarillisuus on saanut aikaan voimakkaan vaikutuksen vieläpä aivan vieraisiin henkilöihin, ulkomaalaisiin porvarillisiin kirjeenvaihtajiinkin. Monet vertaavat näkemäänsä miliisijoukko-osastoja vuoden 1793 Ranskan suuren vallankumouksen mainehikkaisiin kansan joukko-osastoihin. Sangen mielenkiintoisen kirjoituksen julkaisi muuan porvarillinen silminnäkijä "Evening Standartissa" heinäkuun 21 päivänä:

"Ei voi olla minkäänlaisia epäilyksiä taistelun lopputulokseen nähden. Espanjan sotilasainekset eivät ole ottaneet huomioon muutoksia, joita on tapahtunut kansanjoukkojen mielialassa sen jälkeen, kun monarkia kaatui huhtikuussa vuonna 1931. Madridin taisteluissa oli verrattomia kohtauksia. Kuusitoistavuotiaat tytöt ja aikuiset naiset taistelivat kivääreillä aseistettuina työväen miliisin riveissä yhdessä miestensä ja veljiensä kanssa. Vanhukset rukoilivat, että heille annettaisiin pyssyjä. Taistelussa saavutettiin voitto työväestön sankaruiden kautta."

Espanjan kansanjoukkojen järjestäminen, joka on suunnattu monarkistis-fasistisen kapinan murskaamiseen, ei rajoitu aseistettujen joukko-osastojen luomiseen: se käsittää myöskin selkäpuolen järjestämisen. Kuten ranskalaisissa ja englantilaisissa lehdissä ilmestyneet uutiset osoittavat, on melkein kaikkialla Espanjassa muodostettu antifasistisia yhteiskunnallisen pelastuksen komiteoita, joilla on sangen laajat ja vastuunalaiset toimintalat. Niillä on pääkomennusvalta kansalliseen miliisiin nähden. Ne värväävät uusia ja uusia vapaaehtoisia aseistettuihin kansan otrjädieihin. Ne huolehtivat niin väestön kuin rintamankin varustamisesta. Ne ottavat kiinni fasistisia agenteja, jotka suorittavat hajoitustyötä selkäpuolella.

On myöskin olemassa työläisten komiteoita erinäisissä laitoksissa. Muutamissa tapauksissa nämä komiteat ovat ottaneet itselleen laitosten johtamisen, koska omistajat ja tirehtöörit ovat fasistien leirissä. Erikoisesti on kehittynyt työväenkontrolli paikallisessa transportissa ja rautateillä.

Tiedot tilanteesta maaseudulla ovat niukemmat, mutta on todettu, että Cataloniassa sekä myöskin joissakin muissa maakunnissa on talonpoikien komiteoita, joilla myöskin on sangen laajat toimintalat, jotka eivät vielä ole lopullisesti vakiintuneet taistelun tulesta. Muutamilla paikoilla talonpoikien komiteat johtavat tilanherrojen maiden valtaamista. Antifasistisiin komiteoihin kuuluu yhteisrintaman pohjalla kommunisteja, sosialisteja, anarkisteja sekä myöskin vasemmistotasavaltaisia.

Espanjan kansan aseistaminen, työläisten ja talonpoikien komiteoiden muodostaminen, vastarinnan kaikinpuolinen järjestäminen fasistisia kapinoitsijoita vastaan ovat saaneet aikaan useissa maissa ja ensi sijassa fasistisessa Saksassa taantumuksellisen porvarillisen lehdistön kamppailun suoranaisine vihjauksineen interventsioon ryhtymisestä. Liikkeelle lasketaan mitä mahdottomimpia valhejuttuja "väkijoukon julmuuksista", kaaosmaista mellakoista jne. Sitä tärkeämpää on se, että useat objektiivisemmat porvarilliset lähteet levittävät tietoja, jotka puhuvat päinvastaista. Englantilainen pappi Levert julkaisee seuraavan kirjeen, jonka on saanut ystävältään Espanjasta: "Joukot ovat sankarillisia ja kurinalaisia. Ne eivät kajoa yksityisten omaisuuteen. Ne eivät ota mitään itselleen. Vaikka ne ovat aseistetut ja niillä on voimaa, ne maksavat kaikesta, mitä ostavat." ("Daily Herald" 28 heinäkuuta vuonna 1936.)

"Timesin" kirjeenvaihtaja korostaa tiedoituksessaan heinäkuun 31 päivältä, että antifasistiset komiteat taistelevat aktiivisesti yksityisiä kurittomuustapauksia vastaan. Aikaisemmassa tiedoituksessaan heinäkuun 27 päivältä, hän huomauttaa siitä läheisestä yhteydestä, mikä on olemassa anti-

fasististen komiteoiden ja tavallisten tasavaltalaisten viranomaisten välillä: "Tuomarit ja paikalliset vallankumouskomiteat työskentelevät sovussa. Nämä yhteistyöskentelyssä olevat viranomaiset ylläpitävät järjestystä. Huhut ryöstöistä ja mielivaltaisista hyökkäyksistä yksityisten henkilöiden kimppuun ovat perusteettomia. Tätä puhuvat minun omat havaintoni ja luotettavista lähteistä saadut todistukset." ("Times" 28 heinäkuuta vuonna 1936.)

Espanjan hallitus Madridissa ja catalonilainen autonominen hallitus Barcelonassa ovat suorittaneet yhdessä antifasististen komiteoiden kanssa joukon toimenpiteitä, jotka ovat suunnatut kansanrintaman voimien lujittamiseen. On julistettu yli 250 akren normin olevien maiden luovuttaminen talonpojille. Maat, joiden omistajat ovat fasistisessa leirissä, on myöskin luovutettava talonpojille. On tunnustettu oikeus työväen hallinnon pystyttämiseen laitoksiin, joiden omistajat ovat faktillisesti siirtyneet kapinoitsijoiden puolelle. Koronkiskurien pantiksi ottamat esineet palautetaan työväkeville ilman mitään maksua. On luovutettu kansan järjestöjen käytettäväksi tunnettujen kansan vihollisten palatsit ja yksityistalot. Barcelonassa on saatettu voimaan 40-tuntinen työviikko ja kohotettu työpalkkoja 15 %.

Näiden toimenpiteiden ja niiden olosuhteiden analyysi, joiden vallitessa niihin on ryhdytty, paljastaa valheeksi taantumuksellisen lehdistön vakuuttelut, että Espanjassa ei enää ole olemassa demokraattista tasavaltaa, että taistelua käydään proletariaatin diktatuurin ja fasistisen diktatuurin välillä. Kansanrintaman yhtenäisyyttä ei ole rikottu Espanjassa. Se, että kansanrintaman muodostavien voimien välillä on omat ristiriitansa, vain voimakkaammin korostaa saavutetun yhtenäisyyden merkitystä. Vallassa on normaalisilla, parlamenttaarisilla metoodeilla muodostettu hallitus. Joukkojen antifasistiset komiteat, joissa on vallitsevana proletaarinen johto, tukevat tasavaltalaista hallitusta. Vihdoin ne hyökkäykset yksityisomistuksen piiriin, joihin hallitus ja antifasistiset komiteat ovat ryhtyneet, eivät ulotu porvarillisen demokratian puitteiden ulkopuolelle ja johtuvat kokonaan välttämättömyydestä pelastaa tasavalta ja demokratia fasististen kapinoitsijoiden hyökkäykseltä.

On täysin ilmeistä, että itse antifasististen komiteoiden muodostaminen ja niiden vaikutuksen kasvaminen on yhteydessä sen tilanteen kanssa, joka on muodostunut fasistisen kapinan tuloksena. Tasavaltalainen hallitus koetti nojautua vanhaan valtioaparaattiin ja vanhaan armeijaan osana tästä aparaatista. Mutta vanha valtioaparaatti petti tasavallan. Hallituksen eteen, avautui vain kaksi mahdollisuutta: joko antautua tai nojautua kansaan ja luoda yhdessä kansan kanssa uuden valtioaparaatin aineksia. Tämä on uusi, omalaatuinen tilanne, joka näihin mennessä on ollut tuntematon imperialistisessa Euroopassa, mutta siitä huolimatta on aivan reaalin.

Tässä yhteydessä herättää suurta mielenkiintoa Espanjan pääministerin Hiralin "News Chroniclen" kirjeenvaihtajalle antama haastattelu.

"Yhtenä tyhmimpänä keksimäjuttuna, jonka kapinalliset ja niiden ulkomaalaiset ystävät ovat laskeneet liikkeelle, — ilmoitti Hiral, — on silminnähävän valheellinen selitys, että "Madridissa valta on punaisen hallituksen käsissä". Vaikka tasavaltalainen hallituksemme tuli valtaan sen voiton tuloksena, jonka kansanrintama sai yleisissä vaaleissa helmikuussa tänä vuonna, niin sen kokoonpanossa ei ole ainoatakaan sosialistia ja kommunistia. Koko ministeristö on kokoonpantu yksinomaan tasavaltalaisista. Mutta minun täytyy sanoa, että sosialistit ja kommunistit sekä työväenluokka kokonaisuudessaan olivat ne, jotka pelastivat Espanjan barbaarisuudelta ja jotka nykyään pelastavat Eurooppa hirvittävältä vaaralta, joka syntyisi, jos agressiian ja hävityksen voimat saavuttaisivat voiton." (News Chronicle" 8 elokuuta vuonna 1936.)

Nämä sanat, jotka kuuluvat porvarilliselle tasavaltalaiselle, puhuvat itse puolestaan.

Sotatoiminta tasavaltalaisten voimien ja monarkistis-fasististen kapinoitsijoiden välillä on pitkittynyt. Nousee aivan luonnollinen kysymys: miksi fasistisen kapinan likvidointi on niin vaikeata, vaikka on epäilemättä, että valtava enemmistö tukee tasavaltalaista hallitusta?

Vastauksessa on otettava huomioon kaksi perustekijää: ensiksikin, ei ole epäilystä, että kapinalliset ovat onnistuneet nostamaan tasavaltaa vastaan suuren osan Espanjan säännöllisestä armeijasta. Laivasto, kuten on selvinnyt, on pääpiirteissään jäänyt hallituksen puolelle. Ilmailuvoimat jakaantuivat melkein kahtia, jääden jonkun verran enemmän tasavallan puolelle. Mutta Espanjalla ei ole erikoisen voimakasta ilmaivastoa. Taas armeijan pääjoukko-osastot: jalkaväki, ratsuväki, tykistö — osoittautuivat epäilemättömästi enemmistöltään olevan kapinoitsijoiden puolella. Sen lisäksi kapinoitsijoiden puolelle pakeni päällystöstä niistä joukko-osastoista, joita se ei onnistunut nostamaan hallitusta vastaan. Näin ollen kapinoitsijat ovat jonkun verran paremmassa asemassa sotilas-spesiaalitietoihin nähden. On itsestään ymmärrettävää, että työläisten aseistettujen otrjädien muodostaminen ja opettaminen vaatii aikaa. Lisäksi maan vuoristoluonne vaikeuttaa sotaoperaatioiden suorittamista, antaen pienille otrjäreille mahdollisuuden pysyä vuorilla kokonaisa viikkoja.

Tämä tekijä, se on kapinoitsijoiden sotilasammattillinen etevämyys, ei kuitenkaan ole ratkaiseva. On joukko tietoja, jotka osoittavat, että kapinoivan armeijan rivisotilaat ovat sangen epäluotettavia. Komentajat onnistuvat pitämään sotilaita kuuliaisina vain mitä hirvittävimmällä terrorilla ja eristämällä heidät siviiliväestöstä. "Times" osoittaa heinäkuun 22 päivänä, että monissa rykmenteissä komentajat saivat pakoitetuiksi sotilaat esiintymään vain julkealla petoksella. Sotilaille sanottiin, että "tasavalta on joutunut kommunistien ja anarkistien käsiin ja että täytyy pelastaa tasavalta". Tällainen petos ei voi jatkua ikuisesti, ja monet sotilaat ovat jo paenneet tasavaltalaisen hallituksen puolelle.

Nykyisissä olosuhteissa ei voi osoittautua tehokkaaksi monarkistis-fasistinen terrorikaan. Todistuksia tästä terroristista on tavattoman paljon, ja pääasia on, että näitä tietolähteitä ei voida epäillä minkäänlaisista sympatioista Espanjan kansanrintamaa kohtaan. "Times" ilmoittaa elokuun 5 päivänä kapinoitsijoiden päällystön instruktisiasta, jonka mukaan pitää "horruttaa tasavaltalaisten moraalis-poliittista asemaa terrorilla. Joukkoteurastukset, sadon, karjan ja rakennusten hävittäminen, sähköasemien ja vesisäiliöiden räjäyttämisen on osoitettu keinoiksi tämän päämäärän saavuttamiseksi. Kaikki tämä todistaa sitä, että kapinalliset ovat valmiit kaikkiin äärimmäisyyksiin saavuttaakseen voiton." Kuvaannollista on myöskin englantilaisen äärimmäisen oikeistolaisen sanomalehden "Daily Mailin" kirjeenvaihtajan ilmoitus. Kenraali Lano kehui tälle Kirjeenvaihtajalle, että piiritettyään Puento Jenilin, Ulkomaalaisen legionan joukko-osastot "ottivat 1.500 tasavaltalaisesta vangiksi vain 400. Loput haudattiin paikanpäällä." ("Daily Mail" 10 elokuuta).

Mutta tässä on astunut näyttämölle toinen tärkeä tekijä — apu fasistisen Saksan ja Italian taholta. Eipä edes Espanjan kansanrintamalle kaikkein vihamielisimmäkään englantilaiset porvarilliset tietolähteet salaa vakaumustaan, että ainoastaan ulkoapain tullut apu pitkittää kansalaissotaa Espanjassa ja tekee sen lopputuloksen epäselväksi. On varmasti todettu, että fasistinen Saksa osallistui aktiivisesti itse kapinan valmisteluun. On tunnettua, että tämän vuoden maaliskuussa kenraali Sanjurjo kävi Berlinissä ja sopi siellä aseavusta. "Manchester Guardian" julkaisi elokuun 5 päivänä myöskin mielenkiintoisia tietoja Saksan agenttuurin toiminnasta Espan-

jassa: "Saksan fasistista propagandaa harjoitettiin 27 keskuksessa Espanjan eri osissa. Yli kaksi tuhatta jäsentä levitti näissä keskuksissa (joita nimitettiin klubeiksi, kouluiksi ym.) paniikkimaisia huhuja ja oli vakituksessa yhteydessä Hampurin ja Berlinin kanssa, mistä niitä finanssoitiin. Osa saksalaisista fasisteista osallistui sitten taisteluihin Espanjan kapinallisten puolella."

Ympäri maailmaa on kiertänyt tieto saksalaisen "Deutschland"-laivan provokatoorisesta käyttäytymisestä Espanjan vesillä. Laivan komentaja kävi virallisella visiitillä kenraali Francon luona Ceutassa. Sitten "Deutschland" manöövereillään Ceutan satamassa ehkäisi tasavaltalaisten laivaston toimintaa ja helpotti sotaväen siirtoa Marokosta Espanjaan. Kaikesta tästä antoi kuvauksen englantilainen konservatiivinen sanomalehti "Daily Telegraph". Kapinalliset ovat myöskin saaneet saksalaisia ja italialaisia lentokoneita. Italian ja Saksan fasistien interventsiosuunnitelmia on alettu toteuttaa.

Italian fasismi kilpailee ystävällisesti Saksan fasismin kanssa Espanjan kapinoitsijoiden auttamisessa. Kun kahden lentokoneen täytyi tehdä hätälasku Ranskan Marokon alueelle, niin onnistuttiin todeta, että kenraali Franco käytettäväksi oli lähetetty italialaisia sotilaslentokoneita. Niiden lukumäärä lasketaan kymmenissä. Saksalaiset ja italialaiset lentokoneet auttavat Francoa joukko-osastojen siirtämisessä Espanjan rannikolle ja hyökkäyksen valmistamisessa Madridiin.

Englanti seuraa Espanjan tapahtumien kehitystä sekä Saksan ja Italian sekaantumista sekavin tuntein.

Toiselta puolen Lontoossa ollaan selvillä, että Saksan ja Italian lujittuminen Välimeren länsiosassa (ja on tunnettua, että Franco on luvannut tehdä territoriaalisia myönnytyksiä maksuksi Saksan ja Italian osoittamasta avusta) muodostaa uhkan Englannin intresseille, aivan samoin kuin Ranskankin intresseille. Kuvaannollista tässä suhteessa on "News Chronicle" elokuun 6 päivänä julkaistu kansainvälisten asioiden tunnetun specialistin Vernon Bartlettin kirjoitus. Kirjoituksen otsikkona on "Italian meri" ja siinä puhutaan Gibraltariin kohdistuvasta uhkasta, minkä Italian aggressiiviset hankkeet saavat aikaan. Kirjoituksen otsikolla tarkoitetaan Italian taistelua hegemoniasta Välimerellä.

Samanaikaisesti konservatiiviset piirit ovat luokkasyistä myötätuntoisia Espanjan kapinoitsijoille.

Ranskan hallitus on esittänyt ehdotuksen sekaantumattomuudesta Espanjan asioihin. Saksan ja Italian antamat vastaukset ovat olleet karttelevia ja ristiriitaisia. Englannin lehdistö ilmoittaa, että kapinallisten avustaminen ulkoapäin jatkuu. Ranska on ilmoittanut, että se jättää itselleen toimintavapauden, elleivät Saksa ja Italia lopeta kapinallisten kenraalien tukemista.

Näin ollen Espanjan tapahtumien suunnattoman suuri kansainvälinen merkitys on itsestään ilmeinen. Ei suinkaan ole satunnaista se seikka, että samat voimat, jotka aggressiallaan uhkaavat murtaa kansainvälisen rauhan ja päästää valloilleen mitä hirvittävimmän yleisen verilöylyn, ylläpitävät veristä kapinaa Espanjassa. Espanjan kansan taistelu vapautensa puolesta on tämän vuoksi myöskin taistelua kansainvälisen rauhan puolesta, hävityksen ja sodan voimia vastaan. Kaikkien maiden työtätekevät katsovat Espanjan kansan asian omaksi, läheiseksi asiakseen. Lujittamalla yhte näistä kansanrintamaa Espanjassa ja koko maailmassa kansainvälinen proletariaatti ja kaikki työtätekevät osoittavat Espanjan kansalle valtavaa tukea sen jalossa sankarillisessa taistelussa fasististen julmurien ja niiden ulkomaalaisten suojelijoiden murskaamiseksi.

("Boljshevik" N:o 16 v. 1936)

TOIMITUS: P. Hyppönen, vastaava toimittaja — puh. 4-49
J. Puro, vastaavan toimittajan sijainen — puh. 9-12
Antipina, toimitussihteeri — puh. 1-68

Отв. редактор. П. Хюппенен.

Техн. редактор И. Антипина

Уполномоч. Карглавлита АССР № В 1638 Формат бум. 72×110 8 ав. лист. 6 п./л. кол. зн. на п/л 69.188
Тираж 1200 Заказ 3538 Сдано в набор 29/IX-36. Подписано к печати 28/X-36 г.

Гос. тип. им. Анохина, Петрозаводск, Пушкинская, 7.

Издательство Карельского Обкома ВКП(б) ♦ Петрозаводск 1936

HUOMATTUJA PAINOVIRHEITÄ

				On	Tulee olla
S.	324	2	rivi ylh.	muodostuivat	muodostuivat
S.	326	16	„ „	Venustos	Venustov
S.	326	23	„ alh.	V. 1813	V. 1809
S.	327	17	„ ylh.	tsarimin	tsarismin
S.	328	26	„ „	Aarkangelin	Arkangelin
S.	329	12	„ „	Karjallassa	Karjalassa
S.	363	13	„ „	filosfiaa	filosofiaa
S.	364	2	„ alh.	ylimaailmallinen	yleismaailmallinen

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

1900

1900

1900

1900

1900

1900

1900

1900

1900

1900

1900

1900

1900

1900

1900

1900

1900

1900

1900

1900

1900

1900

1900

1900

1900

1900

1900

1900

1900

1900

1900

1900

1900

1900

1900

1900

1900

1900

1900

1900

1900

1900

1900

1900

H A N K K I K A A I T S E L L E N N E

KARJALAISEN SOVETIKIRJAILIJAN

JALMARI VIRTASEN

JUHLATEOKSET

„VALITTUJA RUNOJA“

*Juhlakokoelma on omistettu J. Virtasen
30-vuotispäivälle*

SIVUJA 290

HINTA JOUKKOPAINOKSENA 2:50

HINTA LOISTOPAINOKSENA 4:—

ЯЛМАРИ ВИРТАНЕН

„ИЗБРАННЫЕ СТИХИ“

*Посвященные 30-летию литературной
деятельности Я. Виртанен*

СТР. 112

ЦЕНА МАСС. ИЗДАНИЯ 2:50

ЦЕНА ХУД. ИЗДАНИЯ 4:—

С Н А Б С Б Ы Т „К И Р Ь Я“

Hinta 1:50

**Финский журнал
„КОММУНИСТИ“**

**Издательство Карельского Обкома ВКП(б)
Петрозаводск 1936**